Nr 188 Marzec 2024 ISSN 1734-6657 Cena 3,00 zł

Zachodniopomorski magazyn ROLNICZY

Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

Wielkanocne tradycje

Podatek od deszczu

Dzierżawa gruntów rolnych

Postaw na te odmiany

eprasa.pl 43f9e0f941

GRUPA AZOTY

Najlepsze dla najlepszych

WEŹ UDZIAŁ W 7 EDYCJI LOTERII

www.dbamyopolskaziemie.pl

nagroda główna
CIĄGNIK 5090M
JOHN DEERE

co miesiąc 20 000 pln
na nawozy Grupy Azoty

od razu 200 x 1 000 pln

Weź udział w loterii **od 01.02 do 30.04.2024 r.** Szczegóły i regulamin loterii audioteksowej na **www.dbamyopolskaziemie.pl**.
Lista produktów promocyjnych dostępna w regulaminie. Loteria dla osób pow. 18 lat.
Organizator: Unique One Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. Pamiętaj, zachowaj wszystkie zgłoszone dowody zakupu.

ZAKsan 33,5 Pulan® POLIFOSKA® Saletromag 25 HOLIST agro

DBAMY O POLSKĄ ZIEMIĘ

eprasa.pl 43f9e0f941

W NUMERZE

SYGNAŁY - INFORMACJE

5/ Pierniki na każdą okazję
7/ Park Narodowy Doliny Dolnej Odry
9/ Kochaj to, co robisz i rób to, co kochasz
13/ Auta elektryczne nie są autami przyszłości, ale teraźniejszości
17/ Podatek od deszczu

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ

20/ Konopie – dobra alternatywa
21/ Azot na start. Zaplanuj strategię wiosennego nawożenia rzepaku
22/ Postaw na te odmiany
23/ Wiosenne nawożenie pszenicy ozimej: ważny jest azot
24/ Zalecenia
26/ Miskant olbrzymi

PORADNIK GOSPODYNI

30/ Wielkanocne tradycje
33/ Wielkanocne pozycje obowiązkowe
35/ Kalendarz biodynamiczny
36/ Forsycja – powiew wczesnej wiosny

EKONOMIKA DLA ROLNIKA

40/ Zwrot części kosztów ubezpieczenia zwierząt
40/ Ekoschematy: zdjęcia geotagowane można zastąpić oświadczeniami
40/ Zmiana decyzji KE ws. ugorowania
41/ Stawki płatności w ramach ekoschematów obszarowych
41/ Ile na KRUS?
42/ Dzierżawa gruntów rolnych
43/ Ochrona wód przed azotanami
43/ Silosy z KPO – wydłużenie terminów
44/ Terminy i warunki zwrotu akcyzy za paliwo rolnicze w 2024 r.
45/ Szkody powstałe w wyniku suszy – nabór wniosków
46/ ARiMR uruchomiła limity na kredyty płynnościowe
46/ Średnie ceny zakupu/sprzedaży użytków rolnych
47/ Kalkulacje rolnicze
49/ Informacja handlowo-rynkowa
52/ Rynki rolne

SYLWIA LENARD
Redaktor naczelna

Drodzy czytelnicy!

Dzieje się. Tak pracowitego, pełnego emocji przedwiośnia rolnicy dawno nie mieli. Z jednej strony rutyna – przygotowania do wiosny, do wyjazdu w pole, z drugiej – ogromny niepokój związany z zasadami Zielonego Ładu, a co za tym idzie – udział w strajkach. No i do tego trwający sezon naborów, składania wniosków czy to z KPO czy PROW/WPR. Brakuje już czasu na zwyczajne życie, takie bez zmartwień.

Ładnie te perturbacje z Zielonym Ładem podsumował prof. Wojciech Knieć z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, w wywiadzie „Na ulice wjechała klasa średnia wsi" udzielonym Gazecie Krakowskiej. Jak powiedział:
„... Zielony Ład zmienia zasady gry – grozi ograniczeniem produkcji rolnej w imię wartości, które niekoniecznie są podzielane przez społeczność wiejską. To są wartości nowoczesnego, lewicowego społeczeństwa zachodniego. Rolnicy się pod tym nie podpisują. W ich wypowiedziach bardzo często pojawia się wątek braku sprawiedliwości, bo jak to jest, że kosztem głównie warstwy społecznej rolników mamy dochodzić do zeroemisyjności i powstrzymania zmian klimatu? Dlaczego to ma się odbywać głównie kosztem rolnictwa? To ich boli. Miasto nie rozumie, że rolnicy nie tylko ponoszą wysokie koszty wyprodukowania każdej tony zboża czy mięsa, ale też są bardzo zależni od ekstremalnych fluaktacji na rynku oraz od pogody. Jednego roku mogą sprzedać zboże po 1300 zł za tonę, a w następnym po 500 zł".

Na szczęście, wydaje się, że społeczeństwo zaczyna rozumieć te problemy, strajkujący mają spore poparcie, bo dobrze wiemy, że bez silnego i stabilnego rolnictwa to my wszyscy – konsumenci, poniesiemy skutki takiej sytuacji. Pamiętajmy, że żywność to niezaprzeczalnie towar pierwszej potrzeby...

eprasa.pl 43f9e0f941

Szanowni Państwo,

Drodzy Rolnicy i Mieszkańcy Wsi,
przed nami Święta Wielkiej Nocy. To czas budzenia się przyrody, nadziei, otuchy i radości. W Polsce to również czas rodzinnych spotkań. Życzę Państwu, aby te świąteczne dni były przepełnione pogodną, rodzinną atmosferą, przyniosły nam nadzieję i wzajemną życzliwość oraz były okazją do wartościowania tego, co najważniejsze w życiu.
Niech Święta Wielkanocne będą dla nas wszystkich symbolem zwycięstwa dobra nad złem, triumfu życia nad śmiercią, a optymizm, radość oraz rodzinna atmosfera tych Świąt niech zostaną z Państwem jak najdłużej.

Szanowni Państwo,
Drodzy Konsumenci,
w świąteczne dni na naszych stołach goszczą polskie, tradycyjne potrawy. Pamiętajmy, że mamy je dzięki ciężkiej pracy polskich rolników, którzy w pełni zapewniają nam bezpieczeństwo żywnościowe w tych trudnych i niepewnych czasach.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski

Z okazji Świąt Wielkanocnych

składamy wszystkim najlepsze życzenia.

Niech ten szczególny czas będzie

okresem zadumy, wyciszenia, odpoczynku

i prawdziwej radości.

Dyrekcja oraz pracownicy

ZODR w Barzkowicach

eprasa.pl 43f9e0f941

Pierniki na każdą okazję

BEATA ŁUKASZEWSKA-NOWICKA, PZDR Kamień Pomorski

Dwa pokazy dekorowania pierników zorganizowały w lutym doradczynie z PZDR w Kamieniu Pomorskim. Pierwszy odbył się 7 lutego w świetlicy wiejskiej w Ładzinie (gmina Wolin), kolejny – 16 lutego w świetlicy wiejskiej w Strzeżewie (gmina Kamień Pomorski). Oba pokazy prowadziła Agnieszka Kobielska, rolniczka prowadząca KUCHNIĘ DOMOWĄ ANIELSKIE TORTY CIASTA DESERY PIERNIKI.

Uczestnicy warsztatów, wspólnie z panią Agnieszką, dekorowali pierniki różnymi technikami. Do wyboru były dwa tematy przewodnie: wiosenny i walentynkowy. Gotowe pierniki zostały pięknie zapakowane i każdy z uczestników swoją pracę zabrał do domu.

Słodkie warsztaty (uczestnicy mogli spróbować pierniczków zrobionych przez panią Agnieszkę oraz ciasta upieczonego przez panią Martę – jedną z uczestniczek) stanowiły doskonałą okazję do wspólnego spotkania rolników, lepszej integracji oraz poznania technik dekoracji ciast. W spotkaniu uczestniczyli również panowie, którzy bardzo dobrze radzili sobie z pracami artystycznymi. Atmosfera wspólnie spędzonego czasu przyniosła wszystkim wiele radości i zadowolenia.

Serdecznie dziękujemy pani Agnieszce za zaangażowanie i przeprowadzenie wspaniałych pokazów. ■

Fot. Beata Łukaszewska-Nowicka, PZDR Kamień Pomorski

eprasa.pl 43f9e0f941

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach
Organizuje:

Szkolenia w zakresie:

❶ Doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin:
- podstawowe: 3 dni (3 x 8 godzin)
- uzupełniające: 1 dzień (7 godzin)

❷ Stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie:
- podstawowe: 2 dni (2 x 7 godzin)
- uzupełniające: 1 dzień (7 godzin)

❸ Integrowanej produkcji roślin:
- podstawowe: 2 dni (2 x 8 godzin)
- uzupełniające: 1 dzień (7 godzin)

Więcej informacji oraz zapisy:

- ZODR Barzkowice
  tel. 91 479 40 60, 91 479 60 73
- ZODR Barzkowice, Oddział w Koszalinie
  tel. 94 341 87 32

Formularz zgłoszeniowy dostępny również na stronie Ośrodka:
www.zodr.pl *w zakładce dla rolnika/ szkolenia/szkolenia płatne*

Kurs w zakresie obsługi kombajnów zbożowych

agrasa.pl 4319e0f941

Park Narodowy Doliny Dolnej Odry

Inicjatywa utworzenia parku narodowego na Międzyodrzu to pomysł nie tylko na rozwój turystyki w tym regionie, ale przy okazji ochrona terenu, który, ze względu na ogromną bioróżnorodność, nazywany jest europejską Amazonią.

IZABELA ŚWIGOŃ, ZODR w Barzkowicach

Ostatnie utworzone w Polsce parki narodowe to Narwiański Park Narodowy i Bory Tucholskie, które powstały w 1996 roku. Ścisłą ochroną objęte jest tylko 1,1 proc. powierzchni kraju, gdzie średnia dla państw europejskich wynosi 3,4 proc. Park narodowy na Międzyodrzu planowano utworzyć już w roku 1992. Wtedy jednak swój sprzeciw wyrazili okoliczni mieszkańcy. Miejscowi wędkarze, rybacy i myśliwi protestowali z obawy przed ograniczeniem ich działalności, a lokalne władze wyraziły wątpliwości związane z wprowadzeniem różnych zakazów na ściśle chronionym terenie. Przedsięwzięcie zakończyło się powstaniem jedynie Parku Krajobrazowego Doliny Dolnej Odry w 1993 r. Obecnie zgodę na powstanie parku narodowego wyraziły już władze wszystkich trzech gmin: Gryfina, Widuchowej i Kołbaskowa, na terenie których miałby się znajdować obszar chroniony.

MIĘDZYODRZE – EUROPEJSKA AMAZONIA

Międzyodrze to obszar położony w samym sercu Doliny Dolnej Odry, pomiędzy dwiema odnogami rzeki: Odrą Zachodnią i Odrą Wschodnią, od Widuchowej aż do Kanału Leśnego (Odyńca). Ze względu na jego dzikość i ogromną bioróżnorodność nazywany jest europejską Amazonią. Obszar ten, złożony z torfowisk, podmokłych łąk, kanałów, rozlewisk i jezior, jest w większości niedostępny dla ludzi. Za to żyje tam wiele gatunków roślin i zwierząt. Samych ptaków jest ok. 220 gatunków, w tym 125 lęgowych i 21 gniazdujących z „Czerwonej listy ptaków Polski".

ROZWÓJ REGIONALNY I OCHRONA BIORÓŻNORODNOŚCI

Ochrona Doliny Dolnej Odry nie oznacza stawiania potrzeb przyrody ponad potrzebami ludzi. Park narodowy na Międzyodrzu przyczyni się do rozwoju turystyki, a tym samym poprawi sytuację gospodarczą okolicznych mieszkańców. Wędkowanie i połów ryb dalej będą możliwe, a kanały będą pielęgnowane i chronione przed zarastaniem. Polska część nadodrzańskich terenów jest o wiele bardziej dzika i ciekawa przyrodniczo niż ta po stronie niemieckiej, dlatego spodziewamy się napływu turystów zza zachodniej granicy.

W działania mające na celu przekonanie i zachęcenie mieszkańców oraz włodarzy gmin włączyła się lokalna inicjatywa „Stwórzmy razem Park Narodowy". Rok temu, 6 lutego, odbyło się pierwsze spotkanie „grupy osób, która będzie działać na rzecz objęcia Międzyodrza Parkiem Narodowym. Zespół fachowców różnych dziedzin podjął się zadań dokumentacji, naukowych opracowań i promocji przedsięwzięcia. Zespół składa się ze specjalistów, społeczników, przyrodników, ornitologów, naukowców, fachowców od dziedzictwa kulturowego, ludzi mediów, fotografików przyrody i artystów. Wszystkich łączy miłość do Odry, przyrody, Międzyodrza, ale i wiara, że Park Narodowy to najlepsza forma ochrony, jak i promocji dla tego niezwykłego obszaru. Międzyodrze jest obszarem o wyjątkowych walorach przyrodniczych, unikatowych na skalę europejską".

W działania dotyczące powstania parku zaangażowany jest również wojewoda zachodniopomorski Adam Rudawski, który mówi: „Zapowiedziałem na początku swojej kadencji, że ochrona przyrody w Parku Dolnej Odry oraz w Puszczy Bukowej jest jednym z naszych priorytetów. Musimy bronić przyrodę, robić to dla naszych dzieci".

10 lutego 2024 r. w Przecławiu odbyła się konferencja z udziałem Mikołaja Dorożały – Wiceministra Klimatu i Środowiska, Głównego Konserwatora Przyrody. Organizatorem była Małgorzata Schwarz, wójt gminy Kołbaskowo oraz Inicjatywa „Stwórzmy Park Narodowy Doliny Dolnej Odry". Na konferencji obecni byli również przedstawiciele władz samorządowych, Wojewoda Adam Rudawski oraz Marszałek Województwa Olgierd Geblewicz. Była to pierwsza od wielu lat debata o postulowanym parku narodowym z szerokim udziałem samorządowców, przedstawicieli ministerstwa, ekspertów, społeczników.

Wszyscy uczestnicy jednogłośnie zadeklarowali wspólne wsparcie i pomoc w utworzeniu Parku Narodowego. Debata dała zielone światło na dalsze działania. Taka lokalna inicjatywa pokazuje, że dzięki takim projektom jak ten, możemy realnie wpływać na przyszłość i chronić nasze dziedzictwo przyrodnicze.

Więcej na stronie: www.facebook.com/ParkNarodowyDolinyDolnejOdry/

Źródło: Wodne Sprawy oraz Park Narodowy Doliny Dolnej Odry

eprasa.pl 43f9e0f941

eprasa.pl 43960944

Kochaj to, co robisz i rób to, co kochasz

Wywiad

Justyna Popardowska

Czy wieś kojarząca się większości jedynie z polami, maszynami rolniczymi, zbożem, zwierzętami i wiejskim stylem jest prawdą? Co powstaje, jak łamie się ustalone kanony ciężką pracą, determinacją, wprowadzając na wieś luksus, nowoczesność i styl glamour? Czy przytoczony cytat Davida Cuschieri: „Kochaj to, co robisz i rób to, co kochasz. Pasja jest kluczem otwierającym drzwi do radości i dostatku" sprawdza się w rzeczywistości?

Historia Państwa Śnieżków jest idealnym przykładem sukcesu, jaki można osiągnąć łącząc wiejskie walory przyrodnicze z nowoczesnym stylem, majestatycznością, elegancją i luksusem. Jednak to nie wszystko, do tego trzeba dodać również pasję, miłość, dużą ilość pracy i uporu w pokonywaniu przeciwności i problemów. O tym, co oferują swoim klientom, jak się rozpoczęła ich przygoda życia rozmawiam z **MAŁGORZATĄ ŚNIEŻEK, współwłaścicielką winnicy, Dworu Białe Wino, Pałacu w Rajkowie** i jak się okazuje – nie tylko tego.

Dwór Białe Wino, winnica, Pałac w Rajkowie… Od czego się wszystko zaczęło?
Moja przygoda z rolnictwem rozpoczęła się bardzo dawno temu, gdzie pod koniec lat 70. i w latach 80. wakacje i wolne weekendy spędzałam w gospodarstwie u dziadków. Nie były to beztroskie wakacje na wsi, była to ciężka praca i wszyscy wiedzieliśmy, że na wieś przyjeżdża się do pracy. Gdy inni jechali nad jezioro lub wygrzewali się na piasku nad morzem, ja i moi rówieśnicy ze wsi mieliśmy bardziej twórcze „misje" do realizacji. Doskonale pamiętam zboże, stojące w mendlach, po które jechało się na pole, grabienie siana, ręczne wiązanie lnu czy młócenie pszenicy. I choć wtedy obiecałam sobie, że nigdy nie wrócę na wieś, los zgotował mi właśnie moje miejsce na wsi, a ja mam teraz z tego niezłą frajdę i satysfakcję. Na wieś nie trafiłam od razu. Tak bardzo miałam „tej wsi" dosyć, że starałam się dostać na Akademię Medyczną. Los miał inne plany w stosunku do mnie. Miałam studiować tylko chwilowo, przez jeden rok, na Akademii Rolniczej, a w rzeczywistości założenie to miało zupełnie inny finał. Na studiach poznałam mojego przyszłego męża i wtedy też założyłam rodzinę.

Udało się pani skończyć studia?
Tak, w 1994 roku obroniłam dyplom i jak to po studiach bywa zaczęłam szukać pracy. Pomimo tego, że posiadałam wykształcenie kierunkowe rolnicze – technologia i przetwórstwo żywności – nie dane mi było pracować w tej branży. Przez 14 lat pracowałam na etacie w obszarze prawa podatkowego, kontroli, ekonomii i analiz na terenie Szczecina. Tutaj też, zaraz po studiach, zamieszkaliśmy, zdobywając wiedzę i umiejętności wykraczające poza zakres wykształcenia. Prawdziwa miłość do wsi przyszła stosunkowo późno. Wszystko zaczęło się w 2000 roku, gdzie doświadczeni urokami życia w mieście, zapragnęliśmy z mężem ciszy, kwitnących owocowych drzew, kwitnących bzów w maju, wszechobecnej zielonej przestrzeni i własnego domu. Tak też znaleźliśmy urokliwą podmiejską wioskę – Smolęcin, gmina Kołbaskowo. Potrzeba było kilku lat, aby rozgościć się tutaj, zorganizować wszystko po naszemu, zagospodarować teren i uczynić go funkcjonalnym i przyjaznym, jak się okazało – nie tylko dla naszych potrzeb.

W takim razie zacznijmy od Dworu Białe Wino. Pani Małgosiu, jakie macie sale, zaplecze noclegowe i co oferujecie?
W 2007 roku podjęliśmy decyzję o utworzeniu gospodarstwa agroturystycznego i tak w 2009 roku powstał obiekt z miejscami noclegowymi – pięcioma pokojami, zapleczem kuchennym i salą wspólną – był to obiekt, który nazwaliśmy od nazwiska „uŚnieżków" – obecnie to „Dwór Białe Wino" (www.dworbialewino.pl). Obok Dworu Białe Wino prowadzimy, od 2016 r., winnicę ekologiczną. Dwór Białe wino to kompleks budynków usadowionych w wiejskim ogrodzie, pełnym owocowych drzew i kwitnących krzewów. To miejsce z wydzielonymi strefami ciszy i relaksu. To zadaszone od słońca, deszczu, wiatru trasy i przestronna oranżeria z kominkiem. Wszędzie jest mnóstwo, mnóstwo róż, które bardzo kocham. Dwór Białe Wino to możliwość pobytu dla grup zorganizowanych, jak i osób indywidualnych. W przestrzeni tej znajdziemy strefy relaksu dla dorosłych oraz dzieci. Dla dzieci przygotowany jest do zabawy profesjonalny plac zabaw oraz miejsce do gry w piłkę. Dla dorosłych natomiast są kąciki różane, miejsce na grilla i ognisko, razem z olbrzymią altaną ogrodową. Obiekt dysponuje 24 pokojami w opcji jedno-, dwu- lub wieloosobowych, znajdują się tu również strefy wspólne, przeznaczone do biesiadowania i korzystania z uroków wiejskiego gospodarstwa.

Skąd w ogóle wziął się pomysł na Pałac?
Oboje z mężem kochamy zabytki i piękną architekturę. Mamy cierpliwość i szacunek do tego, co zostało już stworzone. Pałac Rajkowo kupiliśmy w 2014 r. Jego remont trwał prawie cztery lata. Jest to obiekt wpisany do rejestru zabytków razem z przyległym do niego parkiem. Podczas remontu obiektu, który był bardzo mocno zniszczony i zdewastowany, odkryliśmy jego

eprasa.pl 43f9e0f941

pierwotną funkcję oraz wyjątkowej urody antresolę, która znajduje się na pierwszym piętrze. Wnętrza pałacu zostały przez nas wyremontowane i obecnie pełnią funkcję mieszkalną, którą udostępniamy dla gości. Pałac Rajkowo został kupiony przypadkowo, ale jego remont dał nam dużo satysfakcji. Zachwyca obecnie swoim wyglądem i urządzoną przestrzenią, która budzi podziw gości z całego świata.

Czym w takim razie przede wszystkim oczaruje nas to miejsce?

Pałac Rajkowo (www.palacrajkowo.pl) otoczony jest, jak na prawdziwy pałac przystało, parkiem. Cały czas staramy się upiększać przestrzeń zabytkowego 1,5 ha parku, w którym w części centralnej znajduje się spory staw z olbrzymimi rybami. Otaczająca nas zabytkowa przestrzeń ma przywróconą pierwotną funkcję, jest zadbana, a drzewa otoczone są opieką dendrologów. W parku wyznaczone są aleje grabowe, które podświetlane są przez piękne żeliwne lampy. W tle nowo powstałych osiedli Pałac Rajkowo wyróżnia się szczególnie bogactwem starodrzewia, pięknych starych platanów, dębów oraz grabów. Stanowi tak zwaną zieloną wyspę, w którym odtworzono piękną starą fontannę. Do pałacu prowadzą stylowe, kamienne schody wychodzące na park, a od strony południowej zorganizowane jest wejście do pałacu oraz do pomieszczeń piwniczki, bo urządziliśmy tutaj piwniczkę w Winnicy Pałacu Rajkowo. To właśnie tutaj można kupić nasze wyroby oraz ekologiczne przetwory, jakie oferuje pałac.

Czyli większość kobiet marzących o pięknym ślubie w królewskim stylu może śmiało się do pani zgłosić?

Jak najbardziej tak, zajmujemy się organizacją takich uroczystości. Obecnie, po Covidzie, trend organizacji długich i olbrzymich wesel zmienił się na korzyść mniejszych, eleganckich bankietów. To wszystko jest możliwe tutaj do realizacji. Niejednokrotnie przybywający do nas pary zachwycone są stosunkiem jakości do ceny. O tym wszystkim muszą się jednak przekonać sami młodzi, którzy pragną przeżyć tak wyjątkowe chwile w tak pięknym miejscu. Mam czasem takie wrażenie, że wygląd i uroda Pałacu niektórych onieśmiela, ale ten, kto zapragnie otrzymać jakość i klasę za całkiem rozsądne pieniądze – otrzyma je tutaj z pełną satysfakcją. Dlatego serdecznie zapraszam do kontaktu – zawsze staramy się wspólnie z klientami dostosować ofertę standardową do ich potrzeb, możliwości i oczekiwań.

Nie da się ukryć, że z roku na rok wzrasta ilość małżeństw powtórnych, skromniejszych imprez w bardziej kameralnym stylu, często w plenerze. Oni również mogą liczyć na pani pomoc i doświadczenie?

Jak najbardziej, zajmujemy się organizacją różnego typu imprez, nie tylko wesel, bankietów czy obiadów weselnych. Realizujemy również konferencje, śniadania biznesowe, szkolenia oraz integrację dla firm. Bliskość Szczecina, a także duża ilość otaczających nas firm z gminy Kołbaskowo daje tę możliwość. Ponadto za każdym razem od momentu, kiedy pojawiło się u nas wino z naszych winogron, staramy się zaprezentować ten produkt regionalny w trakcie tych wydarzeń. Jestem niezmiernie dumna, że to, co stworzyliśmy na wsi jest nie lada konkurencyjne wobec oferty, jaką w tym zakresie daje miasto.

Wiele osób zwraca uwagę na niemarnowanie żywności, czy państwo również znaleźliście na to sposób?

Zasady związane z niemarnowaniem żywności bliskie są naszemu sercu od lat. Dlatego też podjęliśmy decyzję o realizacji wyłącznie imprez zorganizowanych, w których jesteśmy w stanie zaplanować i przewidzieć ilość potrzebnego jedzenia. Dzięki takiemu

eprasa.pl 43f9e0f941

podejściu pracuje się lepiej, z lepszym efektem finansowym i również zadowoleniem dla klienta. Ponadto mamy sporą praktyczną wiedzę na temat jakości i bezpieczeństwa żywności. Wiemy jak do tej materii podejść i ją zaoferować klientowi – bo to klient jest dla nas najważniejszy.

Pary małżeńskie to obecnie bardzo świadomy i wymagający konsument. Czy „weselny biznes" to trudny temat?
Biznes weselny to piękna rzecz, która generalnie uskrzydla wszystkich, którzy w niej biorą udział. Ale to nie tylko słodkie landrynki. Ja powtarzam zawsze, że „i w paczce landrynek miętus się trafi". Organizacja takiej kategorii imprez to również duży stres, odpowiedzialność i zaangażowanie wymagające od nas, organizatorów, wielu poświęceń, niegasnącej czujności podczas realizacji, obserwacji nowych trendów. Pomimo tego, że w swoim życiu zrobiłam bardzo dużo wesel i wydawać by się mogło, że już wszystko wiem i potrafię przewidzieć to cały czas mam pełną czujność, wobec tego, co należy przypilnować i zrobić, aby spełnić oczekiwania klienta. Nie jest to łatwe, wymaga wiedzy i umiejętności w wielu obszarach oraz współpracy całego zespołu. Kocham jednak robić to, co robię i cieszę się, kiedy pary realizujące swoje wesele u nas są bardzo szczęśliwe, dzielą się swoimi sukcesami, powiększaniem rodziny i wracają do nas po latach, aby zorganizować przyjęcia z okazji chrztu, rocznic czy komunii.

Jak ważny jest personel i ludzie, których pani zatrudnia?
Personel to najważniejszy element w całej tej układance weselnej. Bez odpowiednich, lojalnych i oddanych ludzi, odpowiednio wyszkolonych i z odpowiednim podejściem, nic by się nie dało rady zrobić. Praca zespołowa to wielkie wyzwanie do realizacji każdego zlecenia. Za każdym razem dziękuję swoim pracownikom za zaangażowanie, chęć i kreatywność, a także za uśmiech, którym obdarzają naszych gości. Tutaj też nie zawsze jest „miód", ja cały czas wszystkim razem i każdemu z osobna powtarzam na szkoleniach oraz w codziennej pracy „SZUKAJMY SPOSOBÓW A NIE POWODÓW" (śmiech). Wszyscy wiedzą, że nie ma ze mną lekko, łatwo i przyjemnie, czasem to krew i łzy, aby w efekcie końcowym była radość, satysfakcja i zadowolenie nas wszystkich.

Ma pani idealne warunki na stworzenie targów ślubnych albo „wesela na pokaz". Może doczekamy się kiedyś pięknego pokazu sukien ślubnych w wytwornym otoczeniu?
Wydarzenia weddingowe oraz i eWenty rozrywkowe odbywają się cyklicznie w pałacu Rajkowo, a także – już od 2022 roku – na Winnicy Pałacu Rajkowo, która mieści się w Smolęcinie. Mieliśmy tutaj do czynienia z wyborami Miss Pomorza Zachodniego, odbywały się tutaj eventy firmowe, studniówki, bale absolutoryjne, Odbywały się tutaj różne koncerty i przedstawienia. Jest również organizowana, co jakiś czas, degustacji wina z Winnicy Pałacu Rajkowo.

Wróćmy do winnicy, jak by nie patrzeć to również nowatorski pomysł w tym regionie Polski. Powie nam pani coś na temat ilości sztuk winorośli, odmian, wielkości obsadzonego obszaru, wielkości zbiorów?
Winnica Pałacu Rajkowo położona jest od samego pałacu Rajkowo około 4,5 km. Niejednokrotnie przyjeżdżają tutaj goście i pytają, gdzie tutaj jest Winnica? Ona znajduje się na granicy Smolęcina i Kołbaskowa. Ma 4,5 ha powierzchni. Znajduje się tutaj ponad 16 000 certyfikowanych sadzonek.

Czy na tę chwilę macie tylko białe szczepy?
Tak, ponieważ produkujemy wino ekologiczne, bez sztucznego dodatku cukru. W naszym regionie, o takim a nie innym nasłonecznieniu, wyprodukowanie wina czerwonego to ryzykowne dzieło, które nie zawsze może się udać. Wiąże się ono z pozyskaniem owoców odmian czerwonych o odpowiednich parametrach zawartości cukru, a to z kolei związane jest z ilością dni słonecznych. Nie chcemy na razie ponosić takiego ryzyka. Hołdujemy idei, aby nie dodawać cukru do produkcji wina. Zależy nam na produkcji eko-wina czystego, bez żadnych dodatków słodzących.

Posiadacie już w swojej winnicy wino medalowe?
Na ten moment posiadamy 3 rodzaje wina: wino białe wytrawne Solaris (butelka z pomarańczową etykietą) to wino medalowe, wino białe półwytrawne Solaris (z większą zawartością cukru, butelka z żółtą etykietą) oraz wino białe wytrawne Cuvee (butelka z niebieską etykietą) – to również wino medalowe, w skład którego wchodzą odpowiednie proporcje odmian: Hibernal, Johaniter i Muscaris. To Cuvee niebieskie to moje ulubione wino, ale nie tylko moje, bo kochają je wszystkie panie. Jest to wino o wyjątkowych walorach jakościowych, mieszczące się w klasie win wytrawnych, ale do złudzenia smakujące jak wino półwytrawne. Nie ma w nim kwasowości i taniczności. Panowie na-

tomiast uwielbiają wytrawnego Solarisa z etykietą pomarańczową, a ci, co rozpoczynają „przygodę z winem" sięgają najczęściej po Solarisa półwytrawnego, z żółtą etykietą.

Do jakich dań poleciłaby pani swoje wino?
Jeżeli chodzi o moje ulubione Cuvee – jest idealne o potraw wytrawnych, słodkich, ale równie dobrze smakuje po prosu na wieczór bez niczego. Odpowiednio schłodzone daje (jak to opisują panie) „pyszny zawrót głowy". Najważniejsze jest to, że po jego spożyciu nie ma tzw. kaca – sprawdzono na grupie ponad 2000 osób (śmiech). Wino to nadaje się dla osób starszych, z problemami cukrzycowymi, bo ma bardzo niewielką zawartość cukru. Budzi zachwyt nie tylko niedoświadczonych w sommelierstwie konsumentów, ale również uznanych sommelierów zarówno w Polsce, jak i za granicą. Ciekawostką jest to, że przez letnie miesiące 2023 roku jeden z najbardziej znanych nadmorskich hoteli (znanych z festiwali gwiazd) zakupił i sprzedał dla swoich gości prawie 2000 butelek tego gatunku.

Gdzie można nabyć wasze wina?
Wino ekologiczne można zakupić przez stronę internetową, przez sklep www.pałacrajkowo.pl oraz w ekskluzywnych hotelach oraz sklepach specjalistycznych. Bardzo często jest tak, że klienci przybywają do naszej Piwniczki Winnicy Pałacu Rajkowo. Można również zadzwonić poza godzinami otwarcia pod numer 509-927-206 prosząc o sprzedaż, my zawsze jesteśmy otwarci.

Doszły mnie słuchy, że realizujecie państwo od jakiegoś czasu kolejny dość odważny, ale i pracochłonny projekt. Uchyli nam pani rąbka tajemnicy?
W 2017 roku, gdy zbliżaliśmy się do końca remontu Pałacu Rajkowo, przez zupełny przypadek (a może i nie) nasze drogi przywiodły nas na Dolny Śląsk. Udaliśmy się w tamtym kierunku, aby zakupić kamienne słupy ogrodzeniowe do parku otaczającego Pałac Rajkowo. Tam, na Dolnym Śląsku, pobłądziliśmy, bo droga S3, będąca wtedy w końcowej fazie realizacji i nie miała odpowiednich oznaczeń w mapach dojazdowych. Dzięki właśnie temu znaleźliśmy schowany przed światem, niewidoczny na żadnych mapach turystycznych, piękny obiekt zabytkowy do remontu. On po prostu czekał na nas. Jest to Zamek w Roztoce (www.zamekroztoka.pl) – braterski zamek Książa i Pszczyny. Obiekt z niesamowitą historią w tle, z domniemaną opowieścią o ukrytym skarbie, wartości 28 ton złota. Nawet niespecjalnie długo trwał proces decyzyjny o jego nabyciu. Spotkała nas niesamowita przygoda, ale i jednocześnie mnóstwo obowiązków. Jestem przekonana w 100%, a nawet w 200, że ktokolwiek czyta ten artykuł zechce sprawdzić czy mówię prawdę i będzie tak samo oczarowany i zaczarowany jak my.

Jest pani kobietą sukcesu, może być pani wzorem dla wielu kobiet. Gdyby ktoś był na starcie realizacji swojego marzenia i zapytał od czego ma zacząć, jaki jest przepis na sukces, to co pani by mu podpowiedziała?
Ojej, to dużo powiedziane z tym sukcesem. Na pewno to, co się dzieje w moim (w naszym życiu) to sukces, który jest dziełem nie tylko moim. To sukces mój i mojego męża. Bez niego na pewno nie dałabym rady! Sukces to nie jest przypadek, to ciężka praca, wytrwałość, nauka, analiza, poświęcenie, a przede wszystkim miłość do tego co robisz i z kim to robisz. Kiedyś, bardzo dawno temu, miałam możliwość spotkania się z panem Piotrem Klerem, właścicielem wszystkim znanym fabryki mebli i sama zadałam mu takie pytanie. Odpowiedział mi bardzo prosto i tej idei się trzymam: „Pamiętaj, że cokolwiek w życiu byś nie robiła i czymkolwiek byś się nie zajmowała a będziesz robiła to z sercem to choćbyś nie chciała to i tak tobie to wyjdzie". Trzeba zatem działać z wielkim sercem, poświęceniem, ale też i determinacją. I tej idei się trzymam. Nikt nie widzi łez i potu, nieprzespanych nocy i stresów, goryczy uwag i pracy u podstaw, gdy prawie wszyscy zawiedli. Wszystko w moim życiu jest jak wielka układanka puzzli, a ja biorę poszczególne elementy i składam je w całość. Wielkie rzeczy nie powstają od razu. Wielkie rzeczy i realizacja to składowa bardzo dużej ilości małych działań, niepozornych kroków, które wszystkie razem prowadzą do sukcesu. Przy tym jednak potrzebni są wspaniali ludzie, na których zawsze można liczyć, i pozytywna energia. Duże realizacje to praca zespołowa, bez tych ludzi nic by mi się w życiu nie udało.

Na koniec zadam pytanie o życie prywatne. Jak spędza pani wolny czas i nabiera siły na kolejne wyzwania i realizacje pomysłów?
Na prawdziwym urlopie byłam 23 lata temu. Nie cierpię z tego powodu, że nie byłam w Egipcie, Turcji czy Chorwacji. Wręcz przeciwnie, kocham to, co mam i z kim mogę się tą radością dzielić. Energię i siłę czerpię z wdzięczności, jaką dają mi ludzie, z tworzenia, z otaczających mnie oryginalnych przestrzeni tajemniczego Zamczyska, wspaniałej przyrody i energetycznej winnicy, świeżych kwiatów i pięknej muzyki, którą tworzy André Rieu oraz czułości, jaką obdarza mnie mój ukochany wnuk Hugo, choć ten i tak bezkarnie mówi „Babcia jest fajna, ale dziadek, zdecydowanie dziadek jest fajniejszy" (śmiech).

Dziękuje serdecznie za poświęcenie cennego czasu i życzę samych sukcesów w realizacji kolejnych przedsięwzięć.

eprasa.pl 43f9e0f941

Auta elektryczne nie są autami przyszłości, ale teraźniejszości

Cecylia Wojnik

Rozmowa z **PIOTREM KLIMKIEM** i **TOMASZEM DĄBKIEM,** doradcami handlowymi Grupy Bemo

Czym zajmuje się Grupa Bemo?
Tomasz Dąbek: Grupa Bemo jest jedną z największych grup dealerskich w Polsce. W roku 2023 obchodziliśmy trzydziestolecie naszej działalności. Zaczynaliśmy w Poznaniu, gdzie powstał pierwszy salon Forda – Ford Bemo Motors. Dziś jako Bemo Motors jesteśmy największym dealerem tej marki w Polsce, posiadamy salony w Poznaniu, Szczecinie, Koszalinie, Warszawie oraz Rzeszowie. Oprócz tego w portfolio mamy też inne marki Hyundai Auto Club, m.in. markę Hyundai, którą oferujemy klientom w ramach Hyundai Auto Club.
Piotr Klimek: Pierwszy salon Hyundai Auto Club powstał w Szczecinie. Aktualnie rozbudowaliśmy naszą infrastrukturę, powstał obiekt w Starych Bielicach koło Koszalina. W roku 2022 poszerzyliśmy naszą spółkę o salon w Poznaniu, a dokładnie oddział w Jelonku, a w tym roku dołączył oddział w Swarzędzu, graniczący z Poznaniem. Poza Hyundaiem w skład naszych salonów Auto Club wchodzą takie marki jak Peugeot, Citroën, Opel. Grupa Bemo to obecnie ponad 20 salonów i serwisów mechanicznych i blacharsko-lakierniczych autoryzowanych przez 11 marek. Mamy również salony Volvo, Mazdy, Mercedes-Benz, DS-Automobiles, LEVC, a przed nami kolejne premiery. Należy podkreślić, że oprócz sprzedaży aut nowych czy używanych, mamy też usługi wynajmu samochodów oraz profesjonalne serwisy mechaniczne i blacharsko-lakiernicze na miejscu.

Z czego wynika tak duża ilość oddziałów i marek, jakie państwa firma reprezentuje?
T. D.: W naszej ofercie są marki, które skupiają się na samochodach osobowych, luksusowych, ale i na autach dostawczych. Są to marki zarówno europejskie, jak i azjatyckie. Całe portfolio można znaleźć na naszej stronie grupabemo.pl. Ta dywersyfikacja oferty służy wszystkim, bo i klientom, którzy mogą przebierać w markach i nam, ponieważ klient nieznajdujący właściwego auta w jednej marce po prostu przesiada się do drugiej marki i wciąż pozostaje naszym stałym klientem, dzięki czemu utrzymuje u nas atrakcyjne rabaty i preferencyjne warunki handlowe oraz serwisowe.

Gdzie są produkowane samochody, które panowie sprzedajecie?
P. K.: Auta są produkowane w różnych częściach świata. Fordy osobowe, których jestem przedstawicielem, produkowane są w Niemczech, Rumunii i w Hiszpanii. Jeżeli chodzi o auta ciężarowe to bardzo duża produkcja Transitów jest w Turcji, niektóre Fordy są także produkowane w RPA.

Czy są jakieś auta z Grupy Bemo produkowane w Polsce?
P. K.: W tej chwili auta marki Ford są produkowane w Poznaniu, w kooperacji z Volkswagen, a dokładniej produkuje się tam Forda Connect.
T. D.: Polska jest bardziej dostawcą podzespołów montowanych finalnie w samochodach, na przykład Hyundai, którego oddział reprezentuję nie produkuje samochodów całych, ale elementy, na przykład skrzynie biegów, koła, układy klimatyzacji i oświetlenia, które są dostarczane do innych fabryk Hyundai na całym świecie. Każda marka dywersyfikuje tę produkcję pod kątem różnych komponentów i dopiero miejsce finalnego montażu nazywamy fabryką. W Hyundai działa to

eprasa.pl 43f9e0f941

zupełnie inaczej niż w Fordzie, nasza marka, jako jedna z niewielu, pozostaje samodzielna pod kątem produkcji od początku aż do końca, czyli począwszy od stali, z której auta są zrobione, przez elektronikę, układy napędowe i od samego początku, czyli od projektu, po wykonanie i dystrybucję. Nasze auta są produkowane w koreańskiej fabryce.

Ale w swojej ofercie posiadają państwo także bardzo nowoczesne auto elektryczne, hit roku 2022 Hyundai IONIQ5?
P. K.: Dokładnie, to auto posiada superszybkie ładowanie, moc 350 kWh to jest coś, czego tak naprawdę żaden inny model samochodu na rynku nie potrafi. Do tego cena za ten model jest naprawdę atrakcyjna, bo jest to poziom około 200 tysięcy złotych.

Ile czasu potrzebują auta elektryczne do pełnego naładowania baterii?
P. K.: To zależy od zaplanowania eksploatacji. Dostępna jest każda forma ładowania. Nasze auto można naładować z tego samego gniazdka, z którego ładuje się telefon komórkowy. Wszystko jest kwestią mocy, jaka jest do gniazdka dostarczana. Jeśli podłączymy akumulator do zwykłego gniazdka po powrocie z pracy do domu, to rankiem będzie on już naładowany w aucie kompaktowym. W aucie sportowym zaś bateria jest relatywnie większa, aby i tej mocy było więcej. Punkty szybkiego ładowania na chwilę obecną znajdziemy najczęściej przy marketach, bo infrastruktura została do tego ustawowo zmuszona. Mamy takie punkty także przy urzędach, przy stacjach dealerskich. Pamiętajmy, że najlepsze ładowanie to wolne ładowanie.

A jaki jest koszt przejechania 100 km autem elektrycznym?
P. K.: Koszt przejechania 100 km na ładowaniu z gniazdka liczymy na poziomie 10-15 złotych, więc ekonomika użytkowania auta elektrycznego nie zamortyzuje nam bardzo szybko różnicy w cenie zakupu, ale nie mamy kosztów eksploatacji, ponieważ nie ma rzeczy, które się zużywają, nie istnieje coś takiego jak wymiana oleju, ponieważ wszystko jest zasilane elektrycznie. Jest to prostsza budowa, tańsza w eksploatacji, auto jest ciche i komfortowe w użyciu. Auta elektryczne nie są autami przyszłości, ale teraźniejszości, ich eksploatacja zaczęła się już.
T. D.: Zachęcamy do zakupu aut elektrycznych, które znajdują się również w ofercie Forda. Oferujemy elektrycz-

eprasa.pl 43f9e0f941

nego Forda Transita dostawczego i elektrycznego Mustanga Mach-e, który nawiązuje do legendy motoryzacji z lat 60. ubiegłego wieku.

Czy auto elektryczne ma zastosowanie także w cyklu pozamiejskim?

P. K.: Oczywiście, samochody seryjnie są wyposażone w aplikację, która namierza punkty dostępu ładowania z możliwością dokonania rezerwacji takiego miejsca. Jeżeli mamy zaplanowaną trasę, to te stacje ładowania, które znajdują się w jej zasięgu mogą posłużyć nam jako punkty pośrednie. Ładowanie samochodu to uzyskiwanie zasięgu, który w przypadku modelu IONIQ 5 można uzyskać zasięg 100 km w czasie 5 minut, czyli szybciej niż zatankowanie auta na tradycyjnej stacji benzynowej. Ładowanie samochodu elektrycznego polega na podpięciu się do stacji dokującej, odbiciu karty użytkownika lub aplikacji w telefonie, ładowaniu samochodu, a nadmienić trzeba, że płacimy jedynie za samą energię, którą zużyliśmy. Można zagwarantować sobie koszt eksploatacji wykupując abonament. Ważne jest to, że zasięgi samochodów elektrycznych, które aktualnie są wprowadzane do sprzedaży są znacznie większe niż zaledwie kilka lat temu. Dodatkowym atutem jest fakt, że nie musimy martwić się o miejsce parkowania auta, ponieważ bardzo dużo miejsc parkowania dla aut elektrycznych jest bezpłatnych, są one wydzielone tylko dla aut elektrycznych, więc jest to widoczny dla osób w podróży przywilej. Warto też podkreślić, że autem elektrycznym możemy się poruszać w miastach buspasami, dzięki czemu omijamy korki i podnosimy znacząco komfort naszej podróży.

T. D.: Użytkując samochodu elektrycznego i wybierając się w daleką trasę, po prostu trzeba tę trasę dobrze zaplanować. Są aplikacje, które pozwalają nam tę trasę prześledzić i skrócić ją do niezbędnego minimum. Wyznaczamy sobie z góry miejsca ładowania, co pozwala nam następnie, już w podróży, nie tracić czasu na szukanie ładowania. To znacząco podnosi jakość podróży i bezpieczeństwo na drogach, bo ładowanie auta wymusza na nas postój, który możemy wykorzystać na wypoczynek.

Auta elektryczne są z nami już od około 20 lat. Jak panowie obserwujecie rozwój tego typu technologii w tym odcinku czasu?

T. D.: Nie ma porównania. Początkowo takim samochodem można było przejechać około 150 km na jednym ładowaniu, a jego ładowanie trwało 24 godziny. Dziś mamy auta elektryczne, które możemy w pełni załadować w 5 minut i na takim ładowaniu przejechać 100 km.

P. K.: Zasięg 80%, pozwalający na przejechanie 400 km osiągamy w niecałe 18 minut. To są wyniki zarezerwowane dla naprawdę drogich samochodów, a IONIQ, który jest w zasadzie dostępny od ręki, jest w bardzo korzystnej ofercie cenowej.

A jaka jest żywotność baterii w samochodach elektrycznych?

T. D.: Baterie do takich samochodów przeznaczone są na cały cykl żywotności auta. Zakładamy, że po 8 latach użytkowania bateria będzie mieć sprawność na poziomie 70%. Sprzedając kiedyś auto, np. letni zasięg nie powinien spaść niżej niż 30%, więc to nadal będzie sprawne auto pozwalające na przejechanie wielu kilometrów.

P. K.: To nie jest technologia, której ludzie nie znają, bo baterie wysokiego napięcia zasilające auta elektryczne pojawiły się wcześniej w autach hybrydowych, więc jest to coś, z czym nieautoryzowane serwisy mają od dawna styczność i sobie z tym radzą. A jeżeli użytkujemy auto zgodnie z przewidywaniami producenta, to mamy gwarancję utrzymania wysokiego zasięgu baterii przez wiele lat. Oczywiście trzeba dbać o baterię, odpowiednio ją ładować, nie jest zalecane utrzymania 100% naładowania baterii.

Jaki procent sprzedaży Grupy Bemo stanowią auta o napędzie elektrycznym?

T. D.: Obecnie nie jest to duży procent, ponieważ w Polsce jest to cały czas produkt niszowy, którego sprzedaż rośnie z miesiąca na miesiąc i z roku na rok, natomiast w tej chwili sprzedaż liczymy na sztuki niż na tysiące czy setki. Jednak stale zachęcamy do zakupu właśnie takich samochodów, ponieważ w mieście jest to niesamowita wygoda, ładowanie raz na tydzień pozwala nam na spokojne użytkowanie tego auta w cyklu miejskim.

Dziękuję za rozmowę.

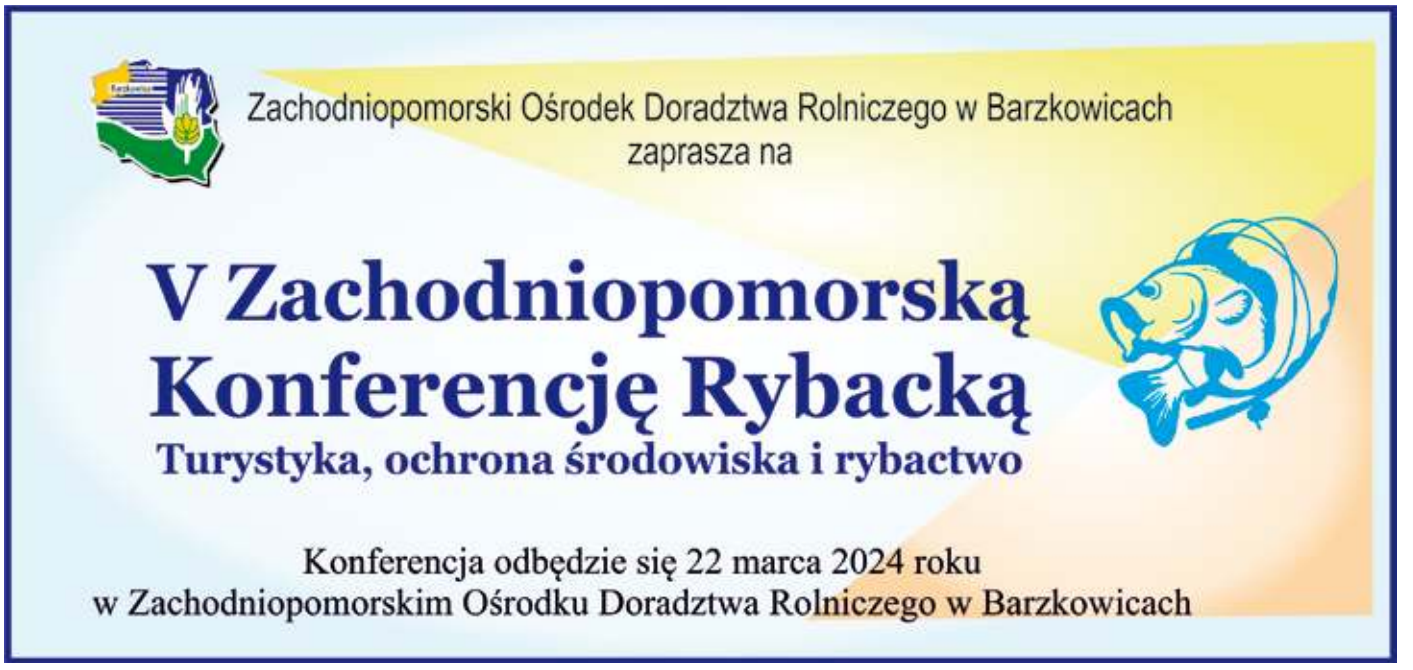

eprasa.pl 43f9e0f941

Patronat Honorowy:

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

PATRONAT HONOROWY WOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

Patronat Medialny:

TVP 3 SZCZECIN

POLSKIE RADIO KOSZALIN

Partner Ekologiczny:

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W SZCZECINIE

Sponsorzy:

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

MŁYNY STOISŁAW

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach
ODDZIAŁ W KOSZALINIE
zaprasza na

VII WOJEWÓDZKI KONKURS WIELKANOCNY

WIELKANOC Z TRADYCJĄ

KATEGORIE: PALMA, PISANKA

PROGRAM / HARMONOGRAM

- **19 marca 2024 r. w godz. od 8:00 - 15:00**
  Przyjmowanie prac konkursowych w sali konferencyjnej Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie, ul. Władysława Andersa 34
- **21 marca 2024 r. w godz. 10:00 - 13:00**
  Gala Finałowa - uroczyste wręczenie nagród laureatom w auli Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie, ul. Władysława Andersa 34

*** Zgłoszenia uczestników konkursu do dnia 14 marca 2024 r.**

* Serdecznie zapraszamy na Galę uczestników wraz z rodzinami, będzie możliwość odbioru własnej pracy po Gali godz:13:00. Informacji udziela organizator ZODR O/Koszalin pod nr tel. 94 341 87 30
Kontakt: Oddział Koszalin, Anetta Zoń, e-mail: a.zon@zodr.pl, tel: 94 341 87 37

eprasa.pl 43f9e0f941

Podatek od deszczu

Opłata deszczowa funkcjonuje w Polsce już od kilku lat, a mimo to nie każdy zdaje sobie sprawę, że musi ją płacić. Polska nie jest pierwszym krajem, który wpadł na taki pomysł. Podobne rozwiązanie funkcjonuje m.in. w Niemczech i Włoszech. Czym jest podatek od deszczu, ile wynosi i kto musi go zapłacić?

IZABELA ŚWIGOŃ, ZODR w Barzkowicach

Podatek ten funkcjonuje w Polsce od 1 stycznia 2018 r. na mocy ustawy Prawo wodne. Wprowadzony został w celu walki z tzw. betonozą i miał zachęcić właścicieli dużych nieruchomości do bardziej ekologicznych rozwiązań na terenie swojej posesji. Podatek od deszczówki dotyczy zatem właścicieli tych nieruchomości, których zbyt duża powierzchnia jest zabetonowana, uniemożliwiając tym samym retencję wody. Dotyczy to głównie dużych terenów komercyjnych i handlowych, których nawierzchnia jest nieprzepuszczalna dla wody, wykończona kostką, asfaltem itp. Nawierzchnie tego typu nie wchłaniają odpowiedniej ilości wody deszczowej czy wód roztopowych, przez co obniżają poziom wód gruntowych, a w efekcie potęgują problem suszy. Dalsze konsekwencje można sobie łatwo wyobrazić, gdyż woda, która nie ma gdzie spłynąć, może powodować lokalne podtopienia. Obligatoryjna opłata deszczowa ma zachęcać właścicieli nieruchomości do budowania systemów retencyjnych i rezygnacji z betonozy.

Na co idą pieniądze?

Wpływy z tytułu opłaty deszczowej zasilają głównie budżet Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, które przeznacza je na walkę ze skutkami suszy. 10% podatku trafia do urzędów gmin, które są zobowiązane do jego naliczania i pobierania. Pieniądze przeznaczone są na rozbudowę i modernizację obiektów hydrologicznych oraz koszty administracyjne.

Opłata deszczowa 2024 – kto ją zapłaci?

Podatek deszczowy dotyczy właścicieli nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m kw. (niepodłączonej do kanalizacji) i obszaru, który w ponad 70 proc. pokryty jest nawierzchnią nieprzepuszczającą wody, np. kostką brukową, asfaltem lub betonem. Podatek ten dotyczy zatem przede wszystkim właścicieli:

- magazynów i hal handlowych,
- sklepów wielopowierzchniowych,
- dużych przedsiębiorstw produkcyjnych.

Czy właściciele domów jednorodzinnych mają się czego obawiać?

W praktyce raczej podatek za deszcz im nie grozi. Właściciele domów jednorodzinnych rzadko kiedy spełniają warunki konieczne, by objąć ich obowiązkiem uiszczania opłaty deszczowej.

Wysokość podatku

Wysokość podatku od deszczu to od 10 gr do 1 zł za metr kwadratowy nieruchomości. Dokładna stawka zależy od tego czy na działce znajdują się obiekty retencjonujące wodę. Za wyliczenie należnego podatku od deszczu odpowiadają wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Opłatę uiszcza się w urzędzie miasta lub gminy, na terenie której znajduje się nieruchomość.

Czy podatek od deszczu obejmie mniejsze działki?

Prace nad nowelizacją przepisów zmieniających opłatę od deszczu toczyły się od 2020 roku. Według wstępnych założeń, opłatę musiałyby uiszczać osoby posiadające nieruchomość o powierzchni powyżej 600 m kw., na której zabudowane jest co najmniej 50 proc. powierzchni gruntu. Na razie nie wiadomo, kiedy przepisy mogłyby wejść w życie.

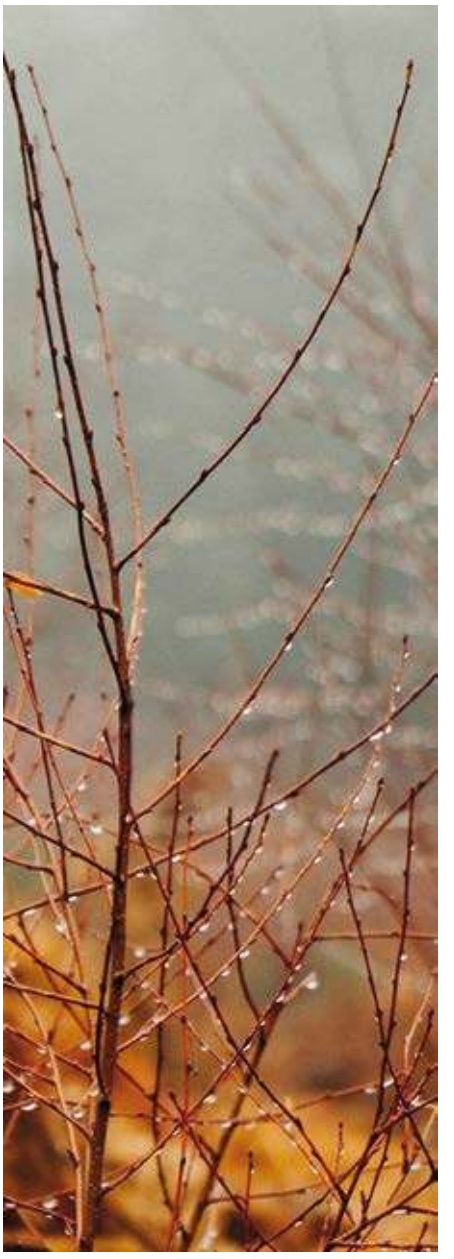

Jak uniknąć podatku?

Opłatę deszczową możemy obniżyć lub całkowicie jej uniknąć poprzez montowanie urządzeń do retencjonowania wody, np. zbiorników na deszczówkę. Planując budowę domu lub dużej hali magazynowej, warto wcześniej pomyśleć o odpowiednim zaprojektowaniu terenów wokół nich. Przedsiębiorcy powinni rozważyć różne rozwiązania i sposoby na odprowadzenie wody deszczowej do gruntu. Mogą to być m.in. systemy opierające się na skrzynkach i tunelach rozsączających, studniach chłonnych i rozsączających czy np. pokrywanie placów płytami ażurowymi, które można wypełnić kruszywem (żwirem, drobnym kamieniem) lub zasiać trawę. ■

Źródło: Aquanet Retencja, Gazeta Wrocławska
Fot. pexels

eprasa.pl 43f9e0f941

ROENS NASIONA
www.roens-nasiona.pl

Oferta handlowa dla rolników na 2024

Mieszanki traw pastewnych

KOŚNO- ŁĄKOWA PRZEZNACZONA NA SIANO I KISZONKĘ DLA BYDŁA I KONI

Mieszanka dająca wysoki plon zielonej masy. Przeznaczona jest do sporządzania siana, kiszonki lub wypasania. Po koszeniu następują szybkie odrosty. Można zastosować dodatek koniczyny czerwonej, białej lub lucerny.

Na gleby lekkie GL – 1 Przykładowy skład mieszanki
Kupkówka pospolita Berta-22,98% Kostrzewa czerwona Reda-34,42% Życica trwała Naki-16% Kostrzewa trzcinowa Escalante-20%

OPAKOWANIA 10kg

Na gleby ciężkie GC – 1 Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Reda-6,65% Kupkówka pospolita Berta-21,7% Kostrzewa łąkowa Gerda-20% Życica trwała Naki-10% Festulolium Felopa-6,65% Życica trwała Maja-35%

OPAKOWANIA 10kg

KOŚNO-ŁĄKOWA O PODWYŻSZONEJ ZAWARTOŚCI BIAŁKA

Mieszanka przeznaczona na siano i kiszonkę o podwyższonej zawartości białka.

Przykładowy skład mieszanki
Życica trwała Naki-15% Koniczyna czerwona (łąkowa) Rozeta-15,73% Koniczyna czerwona (łąkowa) Krynia-4,27% Kupkówka pospolita Berta-20% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-10% Festulolium Felopa-20% Życica trwała Maja-15%

OPAKOWANIA 10kg

PASTWISKOWA

Mieszanka traw z dodatkiem koniczyny białej i lucerny. Zapewnia możliwość wypasania zwierząt oraz zbilansowaną ilość białka. Nadaje się również do wytwarzania siana, kiszonki oraz zielonej paszy. Charakteryzuje się również dużą smakowitością.

Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Areta 15% Kupkówka pospolita Berta-15% Życica trwała Maja-4% Kostrzewa łąkowa Gerda-15% Życica trwała Naki-11% Lucerna siewna La Bella Campagnola-15% Wiechlina łąkowa Sunbeam-5,13% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-19,87%

OPAKOWANIA 10kg

MIESZANKA TRAW NA TORFY

Mieszanka przeznaczona głównie na ziemie torfowe oraz ciężkie, podmokłe wolno obsychające i tereny okresowo zalewowe. Mieszanka ta ma dużą tolerancję na zmienne warunki klimatyczne, a w szczególności na niskie temperatury. Pełną użytkowość uzyskuje się po 2 latach. Charakteryzuje się wysoką smakowitością. Jest chętnie zjadana przez bydło w formie siana oraz kiszonki.

Przykładowy skład mieszanki
Kostrzewa czerwona Matylda-15% Wiechlina łąkowa Sunbeam-10% Festulolium Felopa-10% Koniczyna łąkowa Rozeta-10% Mietlica biaława Kita-10% Kostrzewa łąkowa Gerda-25% Życica trwała Maja-20%

OPAKOWANIA 10kg

eprasa.pl 43f9e0f941

ROENS NASIONA
www.roens-nasiona.pl

Oferta handlowa dla rolników na 2024

Mieszanki traw pastewnych

KOŚNA

Mieszanka w swoim składzie zawiera trawy o bardzo dużym przyroście zielonej masy i wysokiej smakowitości. Po skoszeniu następuje szybki odrost co przełoży się na częste koszenie. W związku z tym, że w mieszance tej użyte składniki są mniej trwałe, łąki zakłada się na okres nie dłuższy niż 3 lata.

Przykładowy skład mieszanki
Życica wielokwiatowa Turtetra-40% Życica trwała Naki-35% Życica trwała Grasslands Nui-25%

OPAKOWANIA 10kg

MIESZANKA TRAW DLA BYDŁA

Przeznaczona jest ona dla krów mlecznych oraz bydła rzeźnego. Charakteryzuje się dużą zawartością zielonej masy oraz smakowitością. Zawiera w swoim składzie koniczynę czerwoną.

Przykładowy skład mieszanki
Lucerna siewna La Bella Campagnola-10% Życica wielokwiatowa westerwoldzka Kajana-24% Życica trwała Maja-10% Życica wielokwiatowa Dukat-31% Życica trwała Naki-25%

OPAKOWANIA 10kg

Oferta na nasiona strączkowe i poplonowe

Nazwa
Koniczyna biała Romena
Koniczyna czerwona Rozeta
Lucerna siewna Felsy
Facelia błękitna Stala
Gorczyca konsumpcyjna
Gorczyca biała Gracja
Seradela

UWAGA!
NA ŻYCZENIE KLIENTA WYKONUJEMY MIESZANKI O UZGODNIONYM SKŁADZIE
- Większe ilości dowozimy własnym transportem
- Wszystkie nasiona są kwalifikowane z aktualnym certyfikatem WIORIN
- Skład mieszanek może ulec zmianie

ORAZ INNE NASIONA TAKIE JAK – WYKA SIEWNA (JARA), WYKA KOSMATA (OZIMA), ŁUBIN PASZOWY, RZEPIK, RZODKIEW OLEISTA ORAZ MIESZANKI POPLONOWE OZIMA I JARA.

Zachodniopomorska Firma Nasienna
Wojciech Roens
ul. Sikorek 9, 72-123 Kliniska Wielkie

tel. 91 431 28 11
e-mail: biuro@roens-nasiona.pl
www.roens-nasiona.pl

ROENS NASIONA

eprasa.pl 43f9e0f941

Konopie – dobra alternatywa

Wyzwania, przed którymi staje współczesne rolnictwo skłaniają między innymi do poszukiwania alternatywnych rozwiązań, które będą nie tylko efektywne, ale także przyjazne dla środowiska naturalnego. Konopie stają się coraz bardziej popularną alternatywą, na którą coraz częściej stawiają rolnicy.

JOANNA SKOCZYLAS-GROMEK, ZODR w Barzkowicach

❶ Pierwszym aspektem, który przyciąga uwagę, jest zrównoważony charakter uprawy konopi. Rośliny rosną bardzo szybko, jednocześnie nie potrzebują do wzrostu dużo wody. Ich system korzeniowy sięga na tyle głęboko, że uzupełniają swoje zapotrzebowanie na wodę z wód gruntowych. W konsekwencji nie powodują pustynnienia terenów wokół upraw.

❷ Kolejną korzyścią uprawy konopi dla przyrody jest fakt, iż odstraszają one różne szkodniki, dzięki czemu nie wymagają stosowania chemicznych środków ochrony roślin. Bezpośrednim pożytkiem uprawy konopi dla środowiska jest fakt, że użyźniają ona glebę oraz oczyszczają ją, wchłaniając metale ciężkie. Nie wymagają również stosowania dużych ilości pestycydów ani herbicydów, co sprawia, że są atrakcyjną opcją dla rolników.

❸ W produkcji włókien konopie zaskakują swoją wytrzymałością i trwałością, co czyni je atrakcyjnym materiałem dla przemysłu tekstylnego. Mogą być wykorzystywane do produkcji tkanin, lin, a nawet tworzyw sztucznych. Biodegradowalność tkanin konopnych wpisuje się w ducha zrównoważonej mody, a także otwiera nowe możliwości dla producentów poszukujących ekologicznych alternatyw.

❹ Konopie mogą być wykorzystywane do produkcji papieru, co stanowi alternatywę dla tradycyjnych źródeł włókien celulozowych, takich jak drzewa. Uprawa konopi do produkcji papieru jest bardziej ekologiczna, ponieważ wymaga mniejszej ilości wody i nie używa takich ilości chemikaliów.

❺ W sektorze żywnościowym nasiona konopi stanowią cenne źródło białka, zdrowych kwasów tłuszczowych omega-3 i omega-6 i innych składników odżywczych. Ich zastosowanie w produkcji żywności może przyczynić się do zwiększenia różnorodności diet i dostarczenia wartości odżywczych. W efekcie już teraz na sklepowych półkach ze zdrową żywnością są zarówno nasiona konopi, jak również inne produkty pochodzące z roślin konopi. Zapotrzebowanie na tego typu produkty jest coraz większe, co daje pole do popisu polskim rolnikom.

❻ Budownictwo z wykorzystaniem hempcrete, czyli betonu konopnego, ma wiele zalet. Beton konopny tworzy się z paździerza konopnego i wapna. Jest on lżejszy i bardziej wytrzymały niż tradycyjne betony. Konopie mogą być również używane jako izolacja termiczna i akustyczna.

❼ Konopie mają potencjał w produkcji energii i biopaliw. Uprawa konopi dla produkcji biomasy może zapewnić odnawialne źródło energii, co przyczyni się do redukcji emisji gazów cieplarnianych i zróżnicowania źródeł energii. Olej pozyskiwany z konopi może być używany do produkcji biodiesla, będąc świetną alternatywą dla tradycyjnych paliw kopalnych.

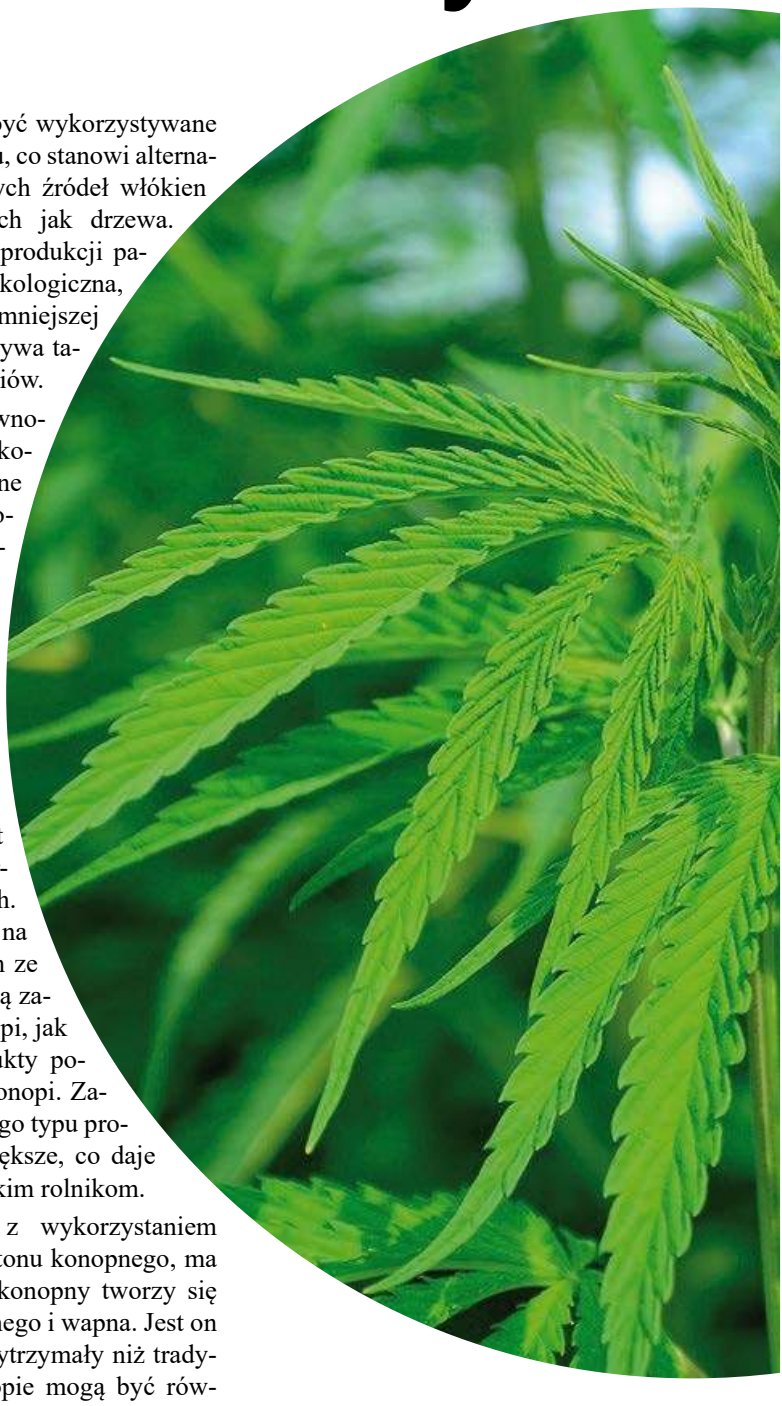

Konopie jako alternatywa dla podstawowej produkcji prezentują się jako roślina wielofunkcyjna, zdolna zaspokoić różnorodne potrzeby różnych sektorów gospodarki. Odpowiednio regulowana uprawa konopi może wpłynąć pozytywnie na ochronę środowiska, promować zrównoważony rozwój, a także przyczynić się do tworzenia nowych rynków i miejsc pracy. Warto wspierać badania

Fot. pixabay

eprasa.pl 43f9e0f941

AZOT NA START
ZAPLANUJ STRATEGIĘ WIOSENNEGO NAWOŻENIA RZEPAKU

Agnieszka Krawczyk, Monika Tabak

Azot to ważny składnik plonotwórczy. Powinien być stosowany w taki sposób, aby był dostępny dla roślin w chwili, kiedy będą go potrzebowały. Aby prawidłowo ustalić wysokość całkowitej dawki azotu, jej podział, a także termin aplikacji pierwszej dawki azotu, trzeba ocenić aktualną sytuację na polu.

Ocena roślin po zimie – pierwszy krok w planowaniu wczesnowiosennego nawożenia azotem

Wczesnowiosenną dawkę azotu należy dostosować do stanu plantacji po zimie i warunków pogodowych (stąd tak ważna jest znajomość krótko- i długoterminowych prognoz pogody). Lustrację plantacji wykonujemy pod koniec zimy, gdy pogoda się zmienia i widzimy pierwsze symptomy wiosny, lub po nagłej zmianie warunków pogodowych.

Wykonując lustrację należy określić: stopień rozwoju roślin i ich kondycję, uszkodzenia roślin (określamy też, czym mogą być spowodowane), liczbę żywych roślin na m^2 (obsadę) i równomierność rozłożenia roślin na powierzchni pola. Ocenę wykonujemy, idąc po przekątnej pola, w minimum kilku losowo wybranych miejscach.

Uszkodzony korzeń zaraz poniżej szyjki korzeniowej (rośliny po lewej) oznacza konieczność likwidacji plantacji (po przekrojeniu korzenia roślin wzdłuż osi pionowej widoczna jest przemarznięta tkanka).

Ile azotu potrzebuje rzepak?

Wiosenne nawożenie azotem przeprowadzamy pod realnie oszacowany plon.

Wysokość pierwszej dawki azotu uzależniona jest od kondycji roślin. Im lepiej przezimowały rośliny, tym niższa może być pierwsza dawka azotu. Można przyjąć, że wczesną wiosną stosuje się:

- ok. 40% dawki całkowitej – jeśli przed zimą rzepak był bujny (rozeta powyżej 12 liści), a straty po zimie są niewielkie,
- ok. 50% dawki całkowitej – jeśli rośliny przed zimą były optymalnie rozwinięte (8-12 liści), plantacja wygląda dobrze, a straty są małe,
- ok. 60-70% dawki całkowitej – w przypadku słabo wyrośniętych plantacji, uszkodzonych przez mróz.

W uprawie rzepaku w terminie wczesnowiosennym najczęściej stosuje się nawozy zawierające formę azotanową i amonową azotu, jak Pulan Macro, Zaksan 33,5, RSM czy nawozy wzbogacone siarką, jak Saletrosan 26 plus, Saletromag 25, Saletrosan 30, RSM S. **Forma azotanowa** jest szybko dostępna dla roślin, pobudza je do intensywnego wzrostu i regeneracji. Wspomaga także pobieranie potasu, magnezu, wapnia. **Forma amonowa** działa wolniej, odpowiada za rozwój systemu korzeniowego, wspomaga pobieranie fosforu, siarki, boru i krzemu. Z racji funkcji, ale także zachowania w glebie (jony amonowe są magazynowane przez kompleks sorpcyjny gleby), jest to forma długo działająca.

Drugą dawkę azotu najczęściej wysiewa się ok. 2-3 tygodni po zastosowaniu pierwszej dawki.

SKR Strzelce Krajeńskie Sp. z o.o.
tel. 95 763 29 43
www.skrstrzelce.pl

eprasa.pl 43f9e0f941

Postaw na te odmiany

Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe PDO

29 stycznia w Zakładzie Doświadczalnym Oceny Odmian w Białogardzie odbyło się zimowe posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego.

Po szczegółowej analizie wyników doświadczeń prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w województwie zachodniopomorskim w roku 2023 oraz zgodnie z opinią Wojewódzkiego Zespołu na Listę odmian zalecanych w roku 2024 zostały wpisane następujące odmiany:

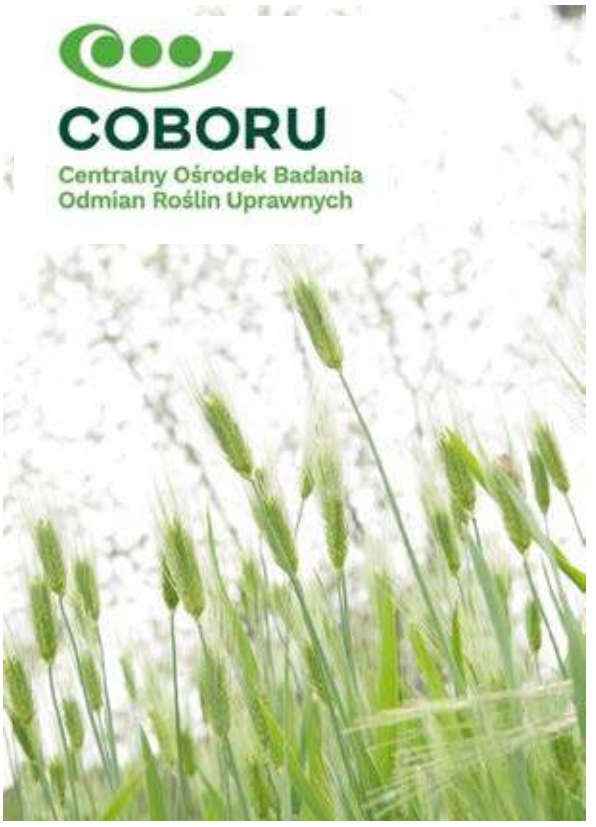

„Lista odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa zachodniopomorskiego" została sporządzona w oparciu o wieloletnie wyniki doświadczeń odmianowych prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO). Odmiany umieszczone na „ Liście…" wykazały w ostatnich latach dużą przydatność do uprawy w warunkach naszego województwa i zasługują na znaczący udział w uprawie. Stwierdzona w czasie badań duża wartość gospodarcza tych odmian daje gwarancję lepszych efektów gospodarczych, niż uprawa innych odmian badanych w naszym województwie.

Na podstawie danych: SDOO w Szczecinie Dąbiu i COBORU

RED.

Pszenica ozima	Jęczmień ozimy	Żyto ozime	Rzepak ozimy
ARTIST RGT KILIMANJARO VENECJA LINUS RGT BILANZ COMANDOR LG KERAMIK OPOKA BOSPORUS KWS DONOVAN RGT SPECJALIST TONNAGE SYMETRIA RGT PROVISION SU TARROCA AMBICJA ARGUMENT	JAKUBUS KWS MORRIS ZENEK SU JULE	DAŃKOWSKIE KANTER SU PERFORMER KWS DOLARO SU ARVID KWS JETHRO KWS IGOR	DERRIK GEMINI MARS ABSOLUT AKILAH AMBASSADOR ARTEMIS ASTANA AURELIA BATIS ES DESIRIO KWS GRANOS LG ALLTAMIRA LG ARETI LG AVIRON LG SCORPION PT 297 DK EXIMA KWS UMBERTO
	Pszenżyto ozime		
	BELCANTO LOMBARDO TADEUS SU LIBORIUS CORADO MEDALION TORO		

Pszenica jara	Jęczmień jary	Owies	Pszenżyto jare
ANAKONDA HARENDA KWS CARUSUM WPB TROY WBP PEBBLES APLAUZ	RGT PLANET RUNNER REKRUT TILMOR MHR KRAJAN ADWOKAT BRIGITTA	RAMBO REFLEKS HUZAR PANTEON KOZAK	IMPETUS ODYS HUGO SANTOS

Groch siewny	Łubin żółty	Soja	Bobik
TARCHALSKA HUBAL BATUTA ASTRONAUTE OLIMP NEMO GROT KAZEK PROSPER OSTINATO MEFISTO ORCHESTRA	MISTER PUMA DIAMENT SALUT BURSZTYN GOLDENEYE	ERICA ADESSA ABELINA ES COMANDOR VIOLA AURELINA ABACA CERES PZO MAGNOLIA PZO ADELFINA ASTERIX	FANFARE APOLLO CAPRI TRUMPET GRANIT BOBAS

Ziemniak – odmiany jadalne			Ziemniak – odmiany skrobiowe	
Bardzo wczesne	**Wczesne**	**Średnio wczesne, średnio późne i późne**	**Wczesne i średnio wczesne**	**Średnio późne i późne**
DENAR SURMIA (W) TONACJA POGORIA	BELLAROSA GWIAZDA IGNACY MICHALINA LAWENDA	JUREK LASKARA MAZUR OTOLIA TAJFUN JELLY ASTANA	JUBILAT KOTWICA KUBA BORYNA WIDAWA TORPEDA ZUZANNA	KURAS

(W) – wczesny zbiór

eprasa.pl 43f9e0f941

WIOSENNE NAWOŻENIE PSZENICY OZIMEJ: WAŻNY JEST AZOT

Agnieszka Krawczyk, Monika Tabak

Nawożenie jest jednym z najważniejszych czynników kształtujących plonowanie roślin. Aby uzyskać wysoką efektywność plonotwórczą, strategię wczesnowiosennego nawożenia trzeba dostosować do stopnia rozwoju roślin, ich obsady i stopnia uszkodzeń pozimowych.

Zróżnicowana kondycja roślin po zimie

Warunki pogodowe, które panowały jesienią i zimą w poszczególnych regionach Polski, były zróżnicowane. W efekcie plantacje pszenicy ozimej mogą obecnie różnić się kondycją. Jeśli jesienią rośliny były dobrze rozkrzewione, a w okresie mrozów na plantacji występowała okrywa śnieżna, możemy spodziewać się dobrego przezimowania upraw i niewielkich strat. Natomiast jeśli plantacje zostały wysiane w opóźnionym terminie, np. po zbiorze kukurydzy, są we wczesnej fazie rozwojowej lub znacznie ucierpiały podczas mrozów, ich kondycja może być słaba.

Kiedy stosować azot?

Termin nawożenia azotem zależy od fazy rozwojowej rośliny i może różnić się w latach i w regionach Polski nawet o 3 tygodnie.

Jeśli rośliny mają niewystarczająco rozwinięty system korzeniowy, ich kondycja jest słaba, należy jak najszybciej zastosować azot i zwiększyć poziom nawożenia w pierwszej dawce – celem jest przecież **szybka regeneracja roślin**. W takiej sytuacji dobrym rozwiązaniem jest zastosowanie nawet 80 i więcej kg N/ha.

Na skutek złego przezimowania lub późnego siewu i słabego rozwoju jesiennego roślin, plantacja może być słaba (obsada 150-200 roślin/m^2). W takiej sytuacji pierwsza dawka azotu powinna być wysoka i możliwie wcześnie zastosowana, aby zregenerować rośliny.

Na plantacjach dobrze rozkrzewionych, niewymagających szybkiej interwencji, koniecznym jest **podtrzymanie obsady**, wzmocnienie dobrze rozwiniętych roślin. W takich warunkach wystarczy zastosować 30-40 kg N/ha. Jeśli warunki pogodowe oraz obowiązujące prawo pozwala na wysiew nawozów jeszcze w lutym, wówczas na plantacjach dobrze rozwiniętych można nieco opóźnić dawkę startową. Prowadząc prace w gospodarstwie można na przykład najpierw zastosować azot na plantacjach wymagających szybkiej regeneracji, a dopiero po kilku lub kilkunastu dniach – w zależności od pogody, kondycji roślin – na plantacjach dobrze rozwiniętych.

Optymalny termin siewu, właściwa jesienna agrotechnika i korzystny przebieg pogody to z reguły silna plantacja, o właściwej obsadzie roślin. Pierwsza dawka azotu ma za zadanie podtrzymanie aktualnej obsady i wzmocnienie roślin.

Jaki nawóz zastosować?

Wszystko zależy od warunków pogodowych, które determinują możliwość wysiewu nawozów azotowych, oraz stanu przezimowania plantacji. Generalnie **im bliżej wiosny, czyli wiosennego ruszenia wegetacji, tym więcej azotanów powinno być dostępnych dla roślin**. Do wczesnowiosennego nawożenia można wykorzystać Zaksan 33,5, Pulan Macro, Salmag, Saletrzak 27 Standard plus, RSM, czy też nawozy zawierające dodatkowo siarkę, np. Saletrosan 30, Saletromag 25, RSM S.

eprasa.pl 43f9e0f941

STANISŁAW ZARZYCKI, ZODR w Barzkowicach

Przypominamy, że od 1 sierpnia 2021 r. nie można stosować mocznika w formie granulowanej, z wyłączeniem mocznika zawierającego inhibitor ureazy albo powłokę biodegradowalną.

Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu nawozów oznaczonych znakiem „NawózWE" i środków wspomagających uprawę roślin sprawuje Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN).

Jeżeli po lustracji plantacja ozimin stwierdzimy, że dobrze przetrwały ataki mrozu i rozpoczęła się pełnia wegetacji to możemy przystąpić do wiosennego nawożenia pszenicy ozimej azotem. Wiele plantacji, zwłaszcza tych sianych wcześniej, jest dostatecznie rozkrzewiona i nie ma potrzeby dodatkowo pobudzać roślin do tego procesu. Pszenice siane w terminach opóźnionych, po burakach, nawet w grudniu, w którym warunki pogodowe minionej zimy mimo wszystko sprzyjały, ale ostatecznie z wiadomych względów nie miały szans się dostatecznie rozkrzewić – powinny być zasilone szybko działającą formą azotu (najlepiej azotanową) w celu pobudzenia ich do rozpoczęcia lub kontynuowania krzewienia.

U silnie rozkrzewionych pszenic (dotyczy to tych z wczesnych siewów) liczbę źdźbeł można próbować redukować przez zmniejszenie I dawki azotu. Jednak należy przy tym zachować szczególną ostrożność. Przegłodzenie roślin lub zbyt późna aplikacja azotu może doprowadzić do tego, że rośliny zaczną redukować także te najbardziej plonotwórcze źdźbła.

Zbyt wysoka I dawka azotu, zwłaszcza w formie azotanowej, w zbyt gęstych oziminach, przyczyni się nie tylko do nadprodukcji pędów, ale także do dłuższej żywotności wytworzonych źdźbeł, co opóźni naturalną redukcję tych nieproduktywnych. Zbyt gęsty łan sprzyja także nasileniu infekcji grzybowych w łanie.

W tym sezonie plantacje rzepaków wyglądają różnie. Od bardzo dobrze rozwiniętych, z idealną obsadą, do takich z mniejszą obsadą. Rzepaki zasiane w okolicy 20-25 sierpnia są zazwyczaj w fazie 12-14 liści. Przyjąć należy, że przy obsadzie ok. 40 roślin/m² pobrały od 120 do 140 kg/ha N. Szyjka korzeniowa takich rzepaków ma grubość około 15-20 mm. Jeśli jesienią obsada roślin wynosiła powyżej 50-60 roślin/m² to w większości przypadków – zakładając oczywiście, że nie wysiano go w tak wysokiej obsadzie – wynika to z obecności samosiewów rzepaku.

Gdy rzepak na danej plantacji rozpoczął wegetację wiosenną w pełnym ulistnieniu, wówczas możemy zdecydować się na obniżenie dawki startowej azotu. W odwrotnej sytuacji, gdy rośliny straciły większą część liści przez zimę, należy zwiększyć ją o ok. 30-40 kg/ha N.

Ważnym elementem nawożenia jest wybór terminu stosowania i formy azotu. Wiosenne nawożenie azotem rzepaku ozimego przeprowadzamy w dwóch dawkach, w krótkich odstępach czasowych (od kilku dni do 2-4 tygodni). W zależności od warunków pogodowych pierwsza dawka azotu w rzepaku powinna być zastosowana od 1 do 15 marca. Natomiast druga dawka na 4 tygodnie przed kwitnieniem. W przypadku spodziewanych wiosennych posuch drugą dawkę nawożenia można przyspieszyć. O efektywności nawożenia azotowego decyduje dostępność pozostałych składników pokarmowych. W okresie wiosennym nie powinniśmy zapomnieć o nawożeniu siarką oraz mikroskładnikami. Wskazane jest, aby nawożenie doglebowe siarką wykonać przed wiosennym ruszeniem wegetacji rzepaku, ponieważ warunkuje ona prawidłowe pobranie i wykorzystanie azotu z gleby. Dawka siarki powinna mieścić się w przedziale 1/3 do 1/5 dawki azotu.

Spośród mikroelementów rzepak w pierwszej kolejności nawozi się borem i manganem (szczególnie przy pH gleby powyżej 6,0), a następnie molibdenem, miedzią, cynkiem i żelazem. Standardowo w okresie wiosennym zaleca się dwa zabiegi dokarmiania dolistnego, pierwszy w fazie rozety (gdy rośliny przynajmniej częściowo odbudują rozetę po zimie), drugi w fazie pąkowania. Ważnym elementem w wiosennej agrotechnice rzepaku ozimego jest regulacja pokroju roślin, tzw. skracanie. Wiosenne stosowanie regulatorów wzrostu pełni dwojaką funkcję: ogranicza nadmierny rozwój pędu głównego oraz wyrównuje boczne rozgałęzienia. Zrównanie pędów bocznych to równomierne kwitnienie, dojrzewanie łuszczyn i wykształcanie nasion. W okresie wiosennym regulatory wzrostu rzepaku stosujemy od momentu wzrostu pędu głównego (BBCH 30-32) aż do fazy zielonego pąka (BBCH 50). Jednak wcześniejsza aplikacja jest skuteczniejsza.

Niezmiernie ważna jest temperatura powietrza w czasie stosowania regulatorów wzrostu. Oczywiście zależy to od rodzaju preparatu, ogólnie mówiąc zakres średniodobowych temperatur mieści się w przedziale 5-12°C. Jeżeli prognozowane są np. nocne spadki temperatury poniżej 0°C – zabiegi należy opóźnić.

Do wiosennej regulacji pokroju roślin rzepaku możemy zastosować typowe retardanty (zawierające w swoim składzie chlorek chloromekwatu – CCC) lub fungicydy systemiczne z grupy triazoli, które oprócz działania grzybobójczego pełnią funkcję regulacji pokroju łanu. Z kolei słabsze plantacje rzepaku ozimego muszą być nie tyle silnie skracane, co stymulowane do tworzenia pędów bocznych. Zabieg zatem należy wykonać wcześniej niż w przypadku plantacji silnie rozwiniętych.

Po wstępnym obeschnięciu gleby, gdy tylko warunki na to pozwolą, należy rozpocząć prace polowe. Na glebach lżejszych, gdzie wykonano orkę zimową, zwykle wystarczy bronowanie. Natomiast na cięższych glebach lepsze wyniki daje zastosowanie kultywatora o sztywnych łapach, po którym pole należy natychmiast zabronować.

Gdy tylko warunki na to pozwolą, zgodnie z zalecanymi terminami agrotechnicznymi siewu wysiewamy zboża jare, rozpoczynając od owsa i pszenżyta, poprzez pszenicę, a kończąc na jęczmieniu. Kolejno siejemy rośliny strączkowe i rzepak jary, gdy gleba ma jeszcze duży zapas wilgoci. Do siewu zalecamy stosowanie odmian z List zalecanych do uprawy na obszarze województwa zachodniopomorskiego.

eprasa.pl 43f9e0f941

Pamiętajmy o zaprawianiu nasion oraz o dodatkowym zaszczepieniu nasion roślin motylkowych nitraginą, odpowiednią dla danego gatunku.

Na polach przeznaczonych pod ziemniaki najlepiej zastosować agregat uprawowy składający się z kultywatora gęstośladowego z jednym lub dwoma wałami strunowymi.

Na polach przeznaczonych pod buraki do pierwszego wiosennego zabiegu należy użyć agregatu uprawowego. Najlepsze efekty uprawowe uzyskuje się, gdy przed sekcją spulchniającą agregatu umieści się element wyrównujący pole, a z tyłu zamontuje wał zagęszczający glebę. Wyrównanie roli rozpocząć trzeba jak najwcześniej, gdy tylko przeschną grzbiety skib oraz gdy możliwy będzie wjazd ciągnikiem na pole. Zabieg chroni glebę przed parowaniem wody oraz pobudza do kiełkowania nasiona chwastów, które można później zniszczyć bronowaniem.

Zadbajmy również o urządzenia melioracyjne na gruntach ornych i użytkach zielonych. Aby woda mogła swobodnie przepływać, należy usunąć wszelkie zanieczyszczenia z rowów i studzienek rewizyjnych. Pozornie prosta czynność, o której nie można zapominać, powinna być wykonywana regularnie, ponieważ tylko właściwa konserwacja urządzeń melioracyjnych pozwoli nam uniknąć podtopień ozimin, a także da możliwość wcześniejszego rozpoczęcia prac polowych.

Stosując ŚOR należy przestrzegać zasad integrowanej ochrony zbóż i rzepaku ozimego, a także przestrzegać zapisów etykiet i upewnić się czy dany środek nie jest wycofany z rejestracji.

Ogólnopolski konkurs
Sposób na Sukces - XXIV edycja

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie ogłasza XXIV edycję ogólnopolskiego konkursu „Sposób na Sukces" na najlepsze działania kreujące przedsiębiorczość na obszarach wiejskich.

Celem konkursu jest promowanie interesujących przedsięwzięć gospodarczych, innowacyjnych rozwiązań, działań na rzecz ograniczenia skutków niekorzystnych zmian klimatu, włączenia społecznego, a także aktywizacji lokalnych społeczności.

Do konkursu **Sposób na Sukces** mogą być zgłaszane przedsięwzięcia **uruchomione w okresie od dnia 1 lipca 2022 r. do dnia 29 lutego 2024 roku.** Termin nadsyłania zgłoszeń upływa **25 kwietnia 2024 r.**

Szczegółowe informacje na temat konkursu oraz regulamin i kartę zgłoszenia można uzyskać w każdym Powiatowym Zespole Doradztwa Rolniczego, w Dziale Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw ZODR w Barzkowicach pod nr tel. 91/ 479-40-70 oraz na stronie https://cdr.gov.pl/dzialania/konkursy/sposob-na-sukces

eprasa.pl 43f9e0f941

Miskant olbrzymi

Aby przeciwdziałać zmianie klimatu, Parlament Europejski przyjął europejskie prawo o klimacie, podnoszące cel redukcji emisji gazów cieplarnianych do co najmniej 55% do 2030 r. oraz ustanawiające osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. jako prawnie wiążący cel. Jednym ze sposobów realizacji tego zadania jest zastępowanie części tradycyjnych paliw transportowych biopaliwami, zaś węgla biomasą. Jedną z uprawianych w Polsce roślin energetycznych jest miskant olbrzymi.

Miskant olbrzymi (*Miscanthus sinesis giganteus*), zwany chińskim, trzciną chińską lub trawą słoniową, należy do gatunku traw, które w naturalnych warunkach występują na terenie Chin, Japonii, Rosji, Tajlandii, Tajwanu i USA, dorasta więc nawet do 7-10 m wysokości, w Europie zaś „zaledwie" do 2-4 m wysokości. Ze względu na dużą zawartość ligniny i celulozy łodyga jest bardzo sztywna i odporna na uszkodzenia mechaniczne i wyleganie zimą, może być naga lub owłosiona z widocznymi węzłami o jednolitym zabarwieniu. Cześć nadziemna rośliny składa się z kilkudziesięciu do ponad stu grubych (ok. 1 cm), sztywnych, wypełnionych gąbczastym rdzeniem źdźbeł.

Miskant jest rośliną ciepłolubną i zakwita tylko w upalne lata. Tworzy kwiatostany w postaci wiechy. Blaszki liściowe są długie, spłaszczone i lancetowate. Liście bardzo długo utrzymują się na roślinie, w zasadzie również przez cały okres zimowy. Kwiatostan tworzy wiechy, które są słabo rozbudowane i tak jak liście – długo pozostają na roślinie.

Zalety miskanta...

✓ Roślina o stosunkowo małych wymaganiach glebowych, wyróżniająca się dużą produkcją suchej masy (10-30 t/ha).
✓ Silnie rozbudowany system korzeniowy, sięgający do 2,5 m, powoduje efektywne pobieranie z gleby składników pokarmowych i wody. Nie występuje tu proces wyradzania lub degradacji ze względu na rzadkość występowania na roślinie chorób grzybowych, bakteryjnych, wirusowych i szkodników.
✓ Szybki wzrost, duży potencjał plonowania (nawet do 20-25 t s.m./ha).
✓ Jako roślina o szlaku fotosyntezy C4, efektywnie wykorzystuje promieniowanie słoneczne (wydatnie wiąże CO_2), wodę i składniki nawozowe.
✓ Bardzo długi okres efektywnego plonowania – do 20 lat.
✓ Możliwość wykorzystania do mechanizacji zbioru typowego sprzętu rolniczego.
✓ Małe potrzeby nawozowe.
✓ Zbiór w okresie jesień-zima (w szczytowym okresie zapotrzebowania na paliwo biomasowe).
✓ Biomasa ma szerokie zastosowanie, może służyć jako źródło energii, surowiec do produkcji materiałów budowlanych i papieru.
✓ Stosowany jest do upiększania krajobrazu – doskonale komponuje się z innymi krzewami i kwiatami, jego kępy z pióropuszami tworzą niepowtarzalny widok.

... i wady

✓ W polskich warunkach klimatycznych nie wytwarza płodnych nasion, konieczna produkcja sadzonek.
✓ W pierwszym roku po posadzeniu zachodzi konieczność zabezpieczenia plantacji przed wymarzaniem poprzez ściółkowanie pola słomą, liśćmi lub agrowłókniną. W następnych latach odporność rośliny na warunki atmosferyczne (mrozy i upały) jest już duża.
✓ Drogie sadzonki.
✓ Jego bardzo długie korzenie są trudne do usunięcia, mogą więc wystąpić problemy z likwidacją plantacji.

Zastosowanie

Niewątpliwym atutem miskanta jest jego wielorakie zastosowanie – jako materiału opałowego (najszersze zastosowanie) w postaci luźnej sieczki 2-3 cm lub brykietu czy pelletu. Około 1-1,5 ha miskanta daje opał na rok dla jednej rodziny. Ma także zastosowanie jako ściółka pod krzewy i dla zwierząt oraz do produkcji elementów dekoracyjnych czy zabawek. Służby leśne sadzą tę roślinę, która tworzy ostoję dla dzikiej zwierzyny. Ze względu na mocno rozwinięty i zwarty system korzeniowy może być pomocny jako zabezpieczenie przeciwerozyjne, zwłaszcza na terenach pochyłych.

Uprawia się go również na terenach zdegradowanych przemysłowo, posiada bowiem zdolność oczyszczania gleby, pobierając z niej pierwiastki metali ciężkich. Redukuje i kumuluje w sobie metale ciężkie z atmosfery: ołów, kadm, nikiel – gromadzone w częściach podziemnych oraz arsen, miedź, cynk – w częściach nadziemnych.

eprasa.pl 43f9e0f941

Uprawa

Może być rozmnażany jedynie wegetatywnie, za pomocą podziału podziemnych kłączy (rhizomów): karpa dwuletnia to około 20-30 sadzonek, trzyletnia i starsze to ok. 40 i więcej sadzonek lub poprzez sadzonki otrzymane z kultur „in vitro". Wzrost rośliny rozmnażanej przy pomocy sadzonek korzeniowych rozpoczyna się od kiełkowania pąków, których powinno być minimum 3-4. W przypadku głębokiego posadowienia sadzonek w ziemi wschody czasami występują nawet po 30-40 dniach po posadzeniu i są bardzo nierówne. Na materiał nasadzeniowy powinny być przeznaczane tylko silne i rozbudowane karpy z plantacji 2- lub 3-letnich.

Zakładanie plantacji z sadzonek korzeniowych powinno się odbywać od połowy kwietnia do pierwszych dni czerwca lub jesienią, jednakże sadzenie wiosenne jest bardziej rozpowszechnione. Wysadza się ręcznie lub mechanicznie. Sadzenie ręczne można wykonać przy pomocy szpadla, kopiąc dołki na głębokość 12-15 cm. Po wrzuceniu korzeni do dołków należy je zasypać ziemią i mocno ją ubić. Wrzucane korzenie układa się oczkami (odrostami) do góry, co przyspiesza wyrastanie kęp. Przy braku opadów deszczu i suchej ziemi nie zaleca się sadzenia na głębokość mniejszą od 12 cm, gdyż grozi to wyschnięciem kłączy. W razie potrzeby należy przeprowadzić nawadnianie plantacji.

W ziemię rośliny sadzi się, gdy jest ona przez co najmniej tydzień ogrzana do temperatury 8-10ºC (i więcej). Sadzenie zbyt wczesną wiosną może spowodować wygnicie korzeni. Podobna sytuacja może wystąpić jesienią, szczególnie na glebach o podwyższonym poziomie wód gruntowych i przy wcześniejszych mrozach. Obok ciepłej ziemi ważnym szczegółem jest sadzenie na docisk, np. poprzez zamontowanie do sadzarki kół dociskowych lub dokonując oddzielnego wałowania rządków. Zabieg ten zapobiega wysychaniu sadzonek i utrzymuje wilgoć w ziemi.

Miskanta rozmnaża się dzieląc rozbudowane kłącza podziemne. Również można wysadzać roślinę, kiedy wyrosną zielone części nadziemne. Wyrośnięte już kępy do wysokości ok. 15-30 cm, po uprzednim podzieleniu, możemy wysadzać od połowy maja do ok. połowy czerwca. Przy rozstawie sadzonek 1m x 1 m, wysadza się 10 tys. szt./ha (na bardzo słabych glebach 12-13 tys. sadzonek/ha). Rozstawy rzędów i odległości sadzonek bywają różne. Można sadzić co jeden metr, tak jak odstępy rzędów albo w odstępach: rzędy co 0,75 m a odległości roślin od siebie co 1,25 m.

W przypadku wystąpienia braków konieczne jest dosadzanie, które przeprowadza się przeważnie wiosną następnego roku. Dosadzanie wykonuje się zazwyczaj ręcznie. Ubiegłoroczne kępy można dzielić przy pomocy szpadla lub ręcznie. Karpa 3-letniego miskanta olbrzymiego ma wymiary: szerokość 70 cm i więcej, wysokość systemu korzeniowego to ok. 20 cm.

Do kopania stosuje się kombajn ziemniaczany z zamontowaną z przodu przystawką tnącą poruszaną oddzielnym silnikiem, glebogryzarki, kultywator, bronę aktywną, kopaczkę do ziemniaków (w przypadku plantacji młodej). Przy niedużej ilości nasadzeń można wykopywać karpy przy pomocy szpadla. Niezależnie od sposobu pozyskiwania karp zachodzi konieczność ręcznego sortowania kłączy. Wykopywanie ręczne posiada tę zaletę, że sadzonki są większe, gdyż nie zostały rozdrobnione przez urządzenia tnące i jest mniej ubytku. Najwięcej sadzonek można uzyskać z 5-letniej plantacji.

W pierwszym sezonie wegetacyjnym w karpie wyrośniętej z dobrej sadzonki jest już kilka sadzonek, z których w kolejnym roku wyrosną następne. Sortowanie sadzonek powinno odbywać się w miejscu zadaszonym i zacienionym, z możliwością zwilżania. Jeżeli sortowanie musimy wykonywać bezpośrednio na plantacji, należy pamiętać, by cały urobek przykryć materiałem, który nie przepuszcza promieni słonecznych i zapewnia chłód. Uzyskaną sadzonkę należy jak najszybciej wysadzić lub odwieźć np. do hali, jeżeli musi być przez krótki czas składowana, a po zwilżeniu wysadzić.

eprasa.pl 43f9e0f941

Miskanta można sadzić na glebach V i VI klasy, a nawet nieużytkach, jednakże większe i zadowalające zbiory uzyskuje się na glebach lepszych, tj. III i IV klasy. Na plantacji zachwaszczonej, założonej na glebie bardzo piaszczystej i ubogiej w niezbędne minerały mogą wystąpić brązowo-fioletowe odbarwienia liści. Jest to reakcja rośliny na osłabienie ze względu na niesprzyjające warunki. Podobne objawy mogą wystąpić na glebie piaszczystej przy długotrwałej suszy.

Nawożenie

Przed założeniem plantacji należy jesienią przygotować pole. Po wcześniejszym odchwaszczeniu zaleca się pogłębioną orkę, poprzedzoną dawką nawozu organicznego: obornik, gnojówka lub gnojowica w ilości do 30 m³/ha, co praktycznie może zastąpić nawożenie mineralne. Dopuszczalne jest też posianie poplonu, np. gorczycy, seradeli i przeoranie jej jesienią. Wiosną przeprowadza się bronowanie i ziemia nadaje się pod uprawę.

W przypadku wykorzystania nieużytków można stosować nawożenie organiczne w postaci osadu komunalnego, a następnie wykonać orkę przedzimową przy obsadzie roślin ok. 10 000 roślin/ha w rozstawie 1 x 1 m.

Planując wiosenne sadzenie należy już wcześniej pomyśleć o nawożeniu i już jesienią przeprowadzić pogłębioną orkę z użyciem sporej dawki nawozów organicznych. Na glebach zakwaszonych należy zastosować wapno.

W pierwszym roku istnienia plantacji zapotrzebowanie na nawożenie jest niewielkie. W kolejnych latach uzupełnienie azotu, który wysiewamy w kwietniu lub maju, wynosi 60-100 kg/ha. Natomiast zapotrzebowanie w magnez, potas, fosfor, które wysiewamy wiosną – marzec, kwiecień lub jesienią przedstawia się następująco: 20-30 kg MgO/ha, 100-160 kg K_2O/ha i 25-40 kg P_2O_5/ha. W miarę możliwości możemy również nową plantację przed pierwszą zimą okryć obornikiem. Zabieg ten ma podwójne znaczenie – chroni przed mrozem i dostarcza naturalnych minerałów.

Po około 5-6 latach roślina sama pokrywa swoje zapotrzebowanie na nawożenie. Jest to jednak w dużej mierze uzależnione od rodzaju gleby.

Pielęgnacja

W pierwszym roku uprawy nie powinno się dopuścić do zachwaszczenia plantacji (odchwaszczanie mechaniczne w rzędach i międzyrzędziach). Zaleca się ochronę przed chwastami tylko w pierwszych dwóch latach. W trzecim roku zabiegów pielęgnacyjnych praktycznie nie ma, gdyż system korzeniowy jest już mocno rozbudowany.

W warunkach europejskich miskant wykazuje bardzo wysoką odporność na większość patogenów roślinnych, więc na plantacjach właściwie nie jest konieczna ochrona chemiczna.

Zbiór

Pędy ścina się raz do roku. Zalecany jest zbiór w okresie od stycznia do kwietnia. Zbierana wtedy biomasa charakteryzuje się niską wilgotnością (około 20%) i korzystniejszym składem chemicznym (mniej chloru, potasu i sodu). W zależności od sposobu i celu wykorzystania słomy można stosować zbiór jednofazowy (sieczkarnie polowe koszą i rozdrabniają biomasę) lub dwufazowy (w pierwszym przejeździe miskant jest koszony na pokosy, następnie masa roślinna jest prasowana).

Zalecane jest coroczne koszenie biomasy miskanta, gdyż pozostawione, zaschnięte łodygi przeszkadzają we właściwym wzrastaniu młodych łodyg, ograniczając im przestrzeń i nasłonecznienie, przez co przyrost biomasy jest mniejszy, łodygi są cieńsze.

Pełny zbiór następuje w trzecim roku po założeniu plantacji. Miskanta można kosić praktycznie każdym sprzętem, który używany jest do koszenia kukurydzy. Wysokość ścięcia ponad ziemią: 10-15 cm. Tnie się w zależności od przeznaczenia. Najbardziej praktyczne jest cięcie na sieczkę o długości 2-3 cm, którą można używać jako biopaliwo w stanie luźnym lub wykorzystać do produkcji brykietów.

Innym sposobem dokonywania zbioru jest ścinanie trzciny kosiarką rotacyjną z kondycjonerem i belowanie jej prasą o odpowiedniej mocy. Zbelowaną biomasę możemy przetwarzać dalej w zależności od potrzeby lub w całości użyć do spalania, np. w elektrociepłowniach. Ściętą roślinę można składować w pryzmach, stertach lub pomieszczeniach zadaszonych.

Lepsze parametry jakościowe ma biomasa miskanta zebranego wiosną ze względu na mniejszą zawartość chloru i potasu w porównaniu do zbioru jesienno-zimowego.

Zrolowaną biomasę można przechowywać na zewnątrz, gdyż tylko 10 cm zewnętrzna warstwa chłonie wodę, jednakże bardziej optymalnym rozwiązaniem jest przechowywanie pod dachem. W czasie zbioru mechanicznego, za pomocą ciężkich maszyn kołowych, może dość często dochodzić do uszkodzenia podziemnych kłączy. Aby temu zapobiec, zbioru należy dokonać, gdy gleba jest jeszcze zamarznięta, czyli w lutym lub marcu, co jest korzystne również ze względu na optymalną wilgotność biomasy w tym czasie.

Najefektywniejszy zbiór następuje po trzecim roku, gdzie wydajność wynosi ok. 17-20 ton/ha. Na glebach III i IV klasy plony mogą wynieść do 25 t/ha. Z jednej dojrzałej 3 letniej karpy uzyskujemy plon suchej masy na poziomie około 1,5 do 2,5 kg.

Biopaliwo

Wartość energetyczna miskanta olbrzymiego przy jego spalaniu jest porównywalna z wartością drewna opałowego, czyli ok. 19 MJ/kg. Korzystny jest również stosunek między siarką a węglem oraz stosunkowo mała zawartość składników popielnych z charakterystyczną wysoką zawartością tlenku krzemu.

W celach energetycznych biomasa miskanta znajduje zastosowanie jako zamiennik węgla brunatnego i drewna opałowego, surowiec do produkcji gazu opałowego i etanolu. Miskant może być substratem do biogazowni, w tym wypadku wykorzystuje się mokrą masę rośliny lub kiszonkę. Najczęściej jednak roślina stosowana jest do spalania, np. w postaci brykietu, nie wymaga przy tym suszenia i bezpośrednio po zbiorze może być brykietowana.

Brykiet z miskanta jest twardy i zwarty. Nie rozwarstwia się nawet po rocznym okresie składowania, pali się długo, szybko uzyskując zadaną na piecu temperaturę. Brykiety mogą mieć kształt walca lub prostopadłościanu, mają wartość opałową ok. 17-18 MJ/kg, gęstość usypową ok. 350 kg/m³ (brykiety o śr. 70 mm, dł. 100 mm), wilgotność 8-10%, zawartość popiołu 2-4%. Oprócz brykietu miskanta można przeznaczyć do produkcji pelletu. Popiół uzyskany ze spalania miskanta nadaje się do nawożenia ogrodów. ■

Treść pochodzi z broszury A.U. Kołodziej „Uprawa roślin na cele energetyczne", ZODR Barzkowice 2016
Fot. pixabay, archiwum ZODR

RED.

eprasa.pl 43f9e0f941

GRUNT TO URODZAJ

W Grupie Azoty wciąż poszerzamy ofertę, tworzymy produkty nowoczesne, które mają praktyczne zastosowanie w różnych warunkach i dla różnorodnych upraw. Warto to wykorzystać.

Poznaj wszystkie nawozy, skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.eu

www.grupaazoty.com

agro@grupaazoty.com

eprasa.pl 43f9e0f941

Wielkanocne tradycje

Polska jest krajem bardzo bogatym w tradycje. Z okresem wielkanocnym związanych jest bardzo dużo zwyczajów, o których większość z nas mogła nie mieć pojęcia.

ANNA GRZYBOWSKA, ZODR w Barzkowicach

Wielkanoc jest najstarszym, a zarazem najważniejszym świętem obchodzonym przez chrześcijan. Jest świętem ruchomym i wypada między 22 marca a 25 kwietnia. Obecne tradycje obchodzimy ze względów obyczajowych, jednak dawniej wierzono, że ich kultywowanie zapewni szczęśliwe i dostatnie życie.

Wielki tydzień

Rozpoczyna się Niedzielą Palmową, zwaną kiedyś wierzbną lub kwietną. Do kościoła zanosimy kolorowe palmy wielkanocne, które symbolizują wjazd Jezusa Chrystusa do Jerozolimy, a następnie są święcone. Dawnej robiło się je samodzielnie, obecnie najczęściej są kupne, zrobione z bukszpanu, gałązek wierzby, suszonych kwiatów i ziół. Poświęconą palmę uważano za symbol szczęścia i przypisywano jej magiczne moce. Dlatego zanoszono ją do domu, by zapewniała rodzinie szczęście. Była wieszana w widocznym miejscu na rok, do kolejnej Niedzieli Palmowej. Wiele rodzin nadal kultywuje tę tradycję. Gałązki wkładano pod próg, chroniąc domowników przed chorobami oraz pod strzechą, chroniąc dom przed piorunami. Bardzo często wierzbowe kotki z palemki połykano. Miało to ustrzec przed bólem gardła i zapewnić zdrowie oraz bogactwo. Dawny zwyczaj zakładał również delikatne okładanie nimi domowników, zwierząt i dobytku, aby przekazać magiczne siły.

Triduum Paschalne

Triduum Paschalne kończy Wielki Tydzień a rozpoczyna się wieczorem w Wielki Czwartek. Obejmuje Wielki Piątek, Wielką Sobotę i kończy się wieczorem w pierwszy dzień Świąt, czyli Wielką Niedzielę. To właśnie wtedy odbywa się liturgia wigilii paschalnej, jest to najważniejsza msza święta w roku w kościele katolickim. Obchodzimy wtedy zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa.

Święcenie pokarmów

W Wielką Sobotę święci się pokarmy. Dawniej święcono wszystko, co rodzina miała zamiar spożyć na śniadanie lub w ciągu całych świąt. Pokarmy ustawiano w dużych koszach przed ołtarzem albo kładziono na białym obrusie przed domem, jeżeli ksiądz objeżdżał gospodarstwa. Obecnie do niewielkiego koszyka wkłada się symboliczne produkty, takie jak: jajka (symbol nowego życia), wędliny (symbol płodności), chrzan (bo „gorycz męki Pańskiej i śmierci została zwyciężona przez słodycz zmartwychwstania"), sól (symbol oczyszczenia od złego), masło (symbol dobrobytu). Koszyczek przystraja się figurką baranka z cukru, masła lub chleba jako symbol Jezusa Zmartwychwstałego oraz baziami i bukszpanem. Święconkę spożywało się kolejnego dnia, po rezurekcji. Tradycja mówi, że po powrocie z kościoła ze święconką należało trzykrotnie obejść dom w celu zapewnienia urodzaju i powodzenia.

Wielkanocny stół

Do wielkanocnych tradycji należy również przygotowanie stołu. Nakrywamy go białym, wykrochmalonym obrusem, przybranym bukszpanem i baziami. Szczególne miejsce na stole powinien zajmować baranek, który przypomina o tym, że Chrystus odkupił winy człowieka, a także o wydarzeniu ze Starego Testamentu, kiedy anioł śmierci przeszedł przez ziemię egipską, uśmiercając pierworodnych synów. Ominął tylko te domy, których drzwi naznaczone były krwią baranka.

Wielkanocne śniadanie

Najważniejszym posiłkiem podczas Wielkanocy jest śniadanie z poświęconych potraw. Rozpoczyna się dzieleniem poświęconym jajkiem. Dawniej na stole gościł zimny bufet – w postaci jajek, galarety z mięsa i warzyw oraz wędlin. Obok tych specjałów można było znaleźć pieczone prosię z pisanką w pysku, półmiski z mięsiwem, kiełbasą białą oraz pieczonym drobiem. Zgodnie z tradycją na stole nie może zabraknąć soli, pieprzu i chrzanu. Najbardziej tradycyjnymi potrawami wielkanocnymi są te z jajkami. Wielkanoc bez nich jest jak Boże Narodzenie bez choinki.

Jedną z zapomnianych już tradycji wielkanocnych jest tzw. pogrzeb żuru, który był spożywany przez cały okres postu od Środy Popielcowej. W dawnych czasach żur był zupą postną, bez mięsa. W ostatnie dwa dni okresu wyrzeczeń wylewano garnek z zupą jako oznakę radości z nadejścia świąt i zmian na stole.

Wieszanie śledzia ma podobny charakter, co wylewanie żuru. Często łączono te dwa zwyczaje. Śledzia wyciętego z drewna lub tektury wieszano na drzewie, aby można było zasiąść do sytego, wielkanocnego śniadania.

Jednym z przyjemniejszych zwyczajów wielkanocnych jest malowanie pisanek. Uważano, że naturalnie farbowane (np. w wywarze z cebuli) jajka mają magiczną i leczniczą moc. W przeszłości pisanki odgrywały znaczną rolę jako symbol płodności oraz symbol utajonego i odradzającego się życia, dlatego to właśnie kobiety zajmowały się ich przygotowaniem. Pisanki w poszczególnych regionach Polski noszą różne nazwy. Na północy mamy do czynienia z kraszankami (na zabarwionych skorupkach wydrapuje się różne wzory), w okolicach Krakowa i Łowicza występują nalepianki (jajka ozdobione wycinankami z papieru przedstawiającymi ornamenty ludowe), z kolei na Mazowszu można spotkać oklejanki (wydmuszki udekorowane kolorową włóczką).

Ciekawostką jest obmywanie twarzy wodą, w której gotowano jajka na święconkę w Wielką Sobotę. Wierzono, że dzięki temu znikną piegi i inne mankamenty urody.

Lany Poniedziałek

Lany Poniedziałek, inaczej zwany śmigusem-dyngusem, jest najbardziej wyczekiwanym przez najmłodszych momentem wielkanocnej tradycji. Zwyczaj oblewania się wodą ma sporo ciekawych znaczeń. Oblewano atrakcyjne panny, które mogły się „wykupić" obdarowując chłopca pisanką. Polewanie wodą ma również korzenie w tradycjach oczyszczania się po zimie z chorób i złych mocy.

Mniej znane tradycje

Mniej znane tradycje wielkanocne w Polsce to Emaus i Rękawka. Emaus jest to odpust urządzany w Poniedziałek Wielkanocny. Najsłynniejszym jest odpust krakowski. Organizowane są wtedy różne atrakcje dla dzieci i całych rodzin. Natomiast Rękawka nadchodzi, kiedy kończy się Wielkanoc. Jest to żywy zwyczaj obchodzony w Krakowie we wtorek po Świętach. Jest to nawiązanie do słowiańskiej tradycji Dziadów. Obecnie Krakusy przychodzą na kopiec Kraka i symbolicznie staczają jajka. Dawniej wyglądało to zgoła inaczej. Na krakowski kopiec wspinali się zamożniejsi mieszkańcy miasta i podczas odpustu zrzucali w stronę ubogich żywność, a czasem nawet drobne monety.

ŻUREK WIELKANOCNY

3 ½ litra wody, 300 g boczku wędzonego lub 500 g wędzonych kości wieprzowych lub żeberek, włoszczyzna: 1 cebula, 1 marchewka, 1 pietruszka, 1/4 selera, kawałek pora, przyprawy: 1 łyżeczka soli + 1/2 łyżeczki pieprzu, 2 liście laurowe, 4 ziela angielskie, 2 łyżki suszonego majeranku, 500 g białej kiełbasy (surowej lub parzonej), 300 g kiełbasy wiejskiej, ½-1 litr żurku gotowego z butelki, 250 g śmietany lub 125 ml śmietanki, 1-2 łyżeczki tartego chrzanu

Do dużego garnka wlać wodę, dodać pokrojony na 2 kawałki boczek lub opłukane kości lub żeberka. Postawić na gazie i zagotować. W międzyczasie obrać marchewkę, pietruszkę i selera. Włożyć do zagotowanego wywaru, dodać umytą cebulę i pora. Posolić, dodać liście laurowe i ziele angielskie. Przykryć i gotować przez ok. 1 godzinę. Dodać ponakłuwaną w kilku miejscach białą kiełbasę i gotować na małym ogniu przez ok. 15 minut, pod przykryciem. Dodać kiełbasę wiejską i gotować przez 10 minut. Dodać majeranek oraz żurek (całą zawartość 1 butelki, w razie potrzeby dodać kolejną butelkę). Gotować na małym ogniu przez ok. 10 minut. Odstawić z ognia i po przestudzeniu zaprawić śmietaną (uprzednio rozprowadzoną w 1 łyżce wazowej zupy).

Na koniec doprawić chrzanem.

ebrasa.pl 439901941

PASZTET WIELKANOCNY

500 g udźca z indyka, 400 g surowego boczku, 250 g piersi z kurczaka, 400 g wołowiny, 700 g mięsa wieprzowego, 300 g wątróbki drobiowej, 2 marchewki, ½ selera, 2 czerstwe bułki, 5 ziaren ziela angielskiego, 2 liście laurowe, 1 cebula, 4 jaja, łyżeczka soli drobnoziarnistej, 1 gałka muszkatołowa, pieprz czarny mielony

Mięso oczyścić, płukać i przełożyć do dużego garnka. Zalać wodą taką ilość, żeby było przykryte. Warzywa obrać, umyć dokładnie i dodać do mięsa. Włożyć liście laurowe, ziele angielskie oraz sól. Gotować pod przykryciem do miękkości przez około godzinę. Pod koniec gotowania dodać oczyszczoną z błon wątróbkę i gotować 5 minut. Mięso odstawić do przestygnięcia. Na drugi dzień, wyjąć z wywaru razem z warzywami. Do wywaru zimnego włożyć bułki. Mięso zmielić maszynką na drobnych oczkach, trzy razy. Warzywa i odciśnięte bułki też zmielić. Do mięsa zmielonego dodać żółtka. Białka ubić na sztywną pianę. Również dodać piankę do mięsa. Dolać trzy szklanki wywaru. Jeżeli chcemy, by pasztet był twardy i zbity należy dolać mniej wywaru. Całość dokładnie wymieszać drewnianą łyżką. Doprawić pieprzem, solą, jeżeli potrzeba, i startą gałką muszkatołową. Pasztet wyłożyć do foremek aluminiowych albo metalowych, które trzeba posmarować tłuszczem i wysypać bułką tartą. Piec godzinę w temperaturze 180 stopni. Wyjąć i zostawić do ostygnięcia. Część można przełożyć do małych słoiczków i gotować je w garnku z wodą. Poziom wody musi sięgać 3/4 słoików. Pasztet gotować godzinę i na drugi dzień 30 minut. Przechowywać w lodówce.

JAJKA W SOSIE TATARSKIM

5-6 jajek, 2 średniej wielkości ogórki konserwowe, mały słoik pieczarek marynowanych, 1 łyżka posiekanego szczypiorku, 3 łyżki majonezu, 3 łyżki śmietany 18%, 1 płaska łyżeczka musztardy Dijon lub delikatesowej, większa szczypta soli, większa szczypta pieprzu, opcjonalnie 1 ząbek czosnku, świeży koperek do dekoracji

Sos tatarski: 2 średnie ogórki konserwowe (można zastąpić kiszonymi, mały słoiczek marynowanych pieczarek, szczypior, 3 łyżki majonezu, 3 łyżki śmietany, 1 płaska łyżeczka musztardy, sól, pieprz

Ugotowane i obrane jajka pokroić na połówki.

Ogórki i pieczarki pokroić w drobną kosteczkę. Szczypiorek posiekać. Do miseczki dodać majonez, śmietanę, musztardę, szczyptę soli i pieprzu. Wsypać także większość posiekanego szczypiorku (część zostawić do dekoracji wierzchu), wymieszać. Przygotować sobie jakiś większy dekoracyjny talerz, płaską misę lub mniejsze naczynie żaroodporne. Do naczynia nakładać sos z miseczki, a także ogórki, szczypiorek i pieczarki. Całość lekko wymieszać. Na wierzchu ułożyć połówki jajek. Dekorować posiekanym szczypiorkiem oraz koperkiem. Jajka w sosie tatarskim przechowywać w lodówce.

JAJKA FASZEROWANE SZYNKĄ

4 jajka, 100 g szynki, 1 łyżka majonezu, ½ łyżeczki musztardy, 1 łyżka posiekanej bazylii lub 1 łyżeczka posiekanej natki pietruszki, 1 łyżka szczypiorku, 1 rzodkiewka

Jajka ugotować na twardo, obrać, przekroić wzdłuż na pół, wyjąć żółtka i umieścić je w głębokim talerzu. Rozgnieść widelcem. Dodać pokrojoną w drobną kosteczkę szynkę, posiekany szczypiorek, bazylię lub natkę, połączyć z majonezem i musztardą. Doprawić solą i pieprzem. Farszem wypełnić połówki białek i ułożyć na talerzu, udekorować rzodkiewką, szczypiorkiem lub bazylią.

eprasa.pl 43f9e0f941

Wielkanocne pozycje obowiązkowe

Jak Polska długa i szeroka – na każdym wielkanocnym stole znajdziemy potrawy obowiazkowe, bez których po prostu nie da się świętować.

ANETTA ZOŃ, ZODR Oddział w Koszalinie

JAJKA FASZEROWANE

11 jajek, cebula, 6 dużych pieczarek, pęczek koperku, 1 łyżka musztardy dijon, 1 łyżka śmietany 22%, szklanka bułki tartej, 50 g masła, 3 łyżki oleju, sól, pieprz

Wszystkie jajka ugotować na twardo i zostawić do ostygnięcia (najlepiej w zimnej wodzie - nie obierać ich ze skorupki). Pieczarki i cebulę pokroić w drobną kostkę, po czym podsmażyć na maśle, usmażone przełożyć do miski i dodać posiekany koperek. Jajka (wraz ze skorupką) przekroić wzdłuż na pół. Delikatnie wyjąć żółtko oraz wydrążyć białko; pokroić je w kostkę i dodać do grzybów z cebulą i zieleniną. Wymieszać wszystko, dodać musztardę, śmietanę, sól, pieprz oraz jedno surowe jajko. Ponownie wymieszać i powstałym farszem napełnić połówki skorupek. Obtoczyć połówki jaj w bułce tartej i podsmaży ć (farszem w dół) na oleju, aż zrobią się złociste.

BIAŁA KIEŁBASA

1 kg karkówki wieprzowej, 1 kg łopatki wieprzowej, 250 g karkówki wołowej, 45 g soli, 50 ml wody, 2 łyżki pieprzu, 3 łyżki majeranku, 4 przeciśnięte ząbki czosnku lub łyżki czosnku granulowanego

Wszystkie rodzaje mięs pokroić na drobniejsze kawałki. Zmielić wieprzowinę maszynką do mięsa z sitkiem o największych oczkach. Wołowinę zmielić na tym samym sitku, ale trzykrotnie. Do zmielonej wołowiny dodać wodę i dobrze wyrobić ręką do momentu aż masa wołowa stanie się bardzo kleista. Połączyć ze sobą wszystkie mięsa i dobrze wyrobić ręką. Dodać wszystkie przyprawy i ponownie wyrobić. Proporcję przypraw można zmodyfikować. Chcąc otrzymać pikantniejszą białą kiełbasę, można dodać więcej pieprzu. Jelito wieprzowe naciągnąć na wylot maszynki do mielenia mięsa. Powoli mielić, pilnując, by masa zapełniała całą objętość jelita. W razie potrzeby delikatnie pomagać przytrzymując błonę lub ją zluzowując. Po napełnieniu jelit skręcamy jelita co ok. 15 cm, tworząc kiełbaski. Z podanych składników otrzymamy około 2,5 kg kiełbasy. Białą kiełbasę należy parzyć w temperaturze ok. 80 st. Celsjusza przez ok. 20-30 minut. Po wyjęciu z wody kiełbasa jest gotowa do spożycia – samodzielnie lub z ulubionymi dodatkami.

ŻUREK WIELKANOCNY

350 g mąki razowej, 1 l wody, 4 ząbki czosnku, 3 liście laurowe, 5 kulek ziela angielskiego, 5 grzybów (najlepiej prawdziwków), 1 łyżka masła, 1 l bulionu warzywnego, 250 ml śmietany, 4 jajka, 300 g białej kiełbasy, natka pietruszki, sól, pieprz, majeranek

Zakwas: do wysokiego naczynia wsypać mąkę i zalać ją taką ilością wrzącej wody, aż uzyskamy gładką masę. Dolać pozostałą wodę. Dodać 3 ząbki czosnku, liście laurowe i ziele angielskie. Naczynie przykryć i owiązać gazą. Odstawić na 3 dni w ciepłe miejsce. Raz na dzień delikatnie zamieszać. Po 3 dniach przerzedzić zakwas.

Rozpuścić łyżkę masła, grzyby pokroić i podsmażyć na tłuszczu. Zalać bulionem i gotować do czasu aż grzyby wyraźnie zmiękną. Dodać zakwas, śmietanę, wyciśnięty ząbek czosnku oraz odrobinę majeranku. Doprawić szczyptą soli i pieprzu. Jajka ugotować na twardo. Kiełbasę parzyć przez ok. 20 minut. Jajka pokroić na ćwiartki, a kiełbasę w kółka. Do każdej porcji żurku dodać kiełbasę i jajka. Posypać posiekaną natką świeżej pietruszki.

Strasa pl 1379e0f941

BABA WIELKANOCNA

500 g mąki, 100 g cukru, 5 żółtek, 250 ml mleka, 150 g masła, 30 g drożdży, 200 g rodzynek, laska wanilii, masło do wysmarowania serwetki i formy

Pącz: 3 łyżki rumu, 60 ml wina deserowego, 150 ml cukru

Drożdże rozetrzeć z łyżeczką cukru i zalać ciepłym mlekiem (ok. 30ºC). Żółtka utrzeć z resztą cukru i drobno posiekaną laską wanilii. Rodzynki sparzyć wrzątkiem i odsączyć. Do miski przesiać mąkę, dodać drożdże z mlekiem, żółtka, stopione masło. Wyrobić elastyczne, dość luźne ciasto. Pod koniec wyrabiania dodać rodzynki. Ciasto jest wyrobione, kiedy zaczyna odklejać się od ręki. Czystą ściereczkę posmarować masłem. Włożyć w nią ciasto, zawiązać, zostawiając miejsce dla wyrośnięcia ciasta. Włożyć do garnka z wodą (ok. 5 l) i przykryć. Po 3 godzinach ciasto podwoi objętość i wypłynie na wierzch. Wyjąć je, odpakować z serwetki, ponownie zagnieść i włożyć do wysmarowanej masłem formy, wypełniając ją do 1/3 wysokości. Przykryć ściereczką i zostawić w cieple do wyrośnięcia na 40 minut. Wstawić do piekarnika nagrzanego do 160ºC na 45-55 minut. Upieczoną babkę przestudzić i wyjąć z formy na talerz. Przygotować poncz: zagotować szklankę wody z cukrem, ostudzić, dodać rum i wino. Babkę nakłuć w kilku miejscach szpikulcem i kilkakrotnie smarować ponczem przy pomocy pędzelka. Babka jest gotowa, gdy równomiernie nasiąknie ponczem.

MAZUREK POMARAŃCZOWY

Ciasto: 300 g mąki krupczatki, 200 g zimnego masła, 100 g cukru, 1 żółtko, 1 łyżka kwaśnej śmietany

Masa: 6 dużych pomarańczy, ok. 200 g cukru, pół łyżeczki esencji z kwiatu pomarańczy, 3 łyżeczki żelatyny w proszku lub agar-agar, migdały do ozdoby

Ciasto: posiekać nożem mąkę z masłem i cukrem, dodać żółtko i śmietanę, zagnieć szybko ciasto. Uformować kulę, owinąć w ściereczkę i wstawić do lodówki na godzinę. Schłodzone ciasto rozwałkować do wielkości blaszki. Przełożyć na blaszkę wyłożoną papierem do pieczenia. Najlepsze są blaszki bez jednego rantu. Łatwiej jest z nich zsunąć upieczone ciasto, tak żeby się nie pokruszyło. Ciasto nakłuć widelcem. Piec około 20 minut w piekarniku nagrzanym do 180ºC. Ostudzić.

Masa: pomarańcze sparzyć i wyszorować. Wycisnąć sok. Skórki odciąć od resztek miąższu, pokroić na mniejsze kawałki i gotować w 2 litrach wody przez godzinę. Sok zagotować z 100 g cukru, dodać rozpuszczoną w wodzie żelatynę. Ugotowane skórki odcedzić i zmiksować lub przepuścić przez maszynkę do mielenia. Wymieszać z sokiem z żelatyną. Doprawić do smaku cukrem i esencją z kwiatu pomarańczy. Kiedy masa zacznie zastygać, rozsmarować ją na wystudzonym cieście długim nożem z zaokrąglonym czubkiem. Zostawić do stężenia. Ozdabiać migdałami, można również dodać pokrojone plastry pomarańczy.

SERNIK

Ciasto: 300 g mąki,100 g cukru pudru, 250 g masła, 2 żółtka, szczypta soli
Masa: 1 kg twarogu, 300 g masła, 200 g cukru pudru, 6 jajek, 2 laski wanilii, skórka pomarańczowa, łyżka śmietany, 2 łyżki mąki ziemniaczanej, rodzynki (można, ale nie trzeba)

Wszystkie składniki powinny mieć temperaturę pokojową. Posiekać masło nożem, dodać przesianą przez sitko mąkę, cukier i szczyptę soli. Wbić żółtka i zagnieść ciasto. Masę owinąć folią spożywczą i włożyć do lodówki na 30 minut. Ciastem wykleić dno tortownicy i je ponakłuwać. Piec w temperaturze 200 stopni Celsjusza przez 20 minut. Przygotować masę serową. Masło posiekać nożem i dodać do niego cukier. Utrzeć na gładką masę. Białka oddzielić od żółtek. Te drugie wlać do masy maślanej. Dodać też miąższ waniliowy oraz twaróg. Na samym końcu dodać mąkę. Wszystko razem zmiksować. Białka ubić na sztywną pianę i dodać do masy na sernik. W tym momencie można dorzucić też dodatki (np. rodzynki, skórkę pomarańczową). Masę serową wlać na podpieczony spód. Piec w temperaturze 180 stopni Celsjusza przez godzinę. Kiedy się sernik upiecze, nie wyciągać go od razu tylko poczekać aż ostygnie. Od razu po tym polać polewą.

Źródło: polki.pl, glamour.pl, smaker.pl, haps.pl, pysznosci.pl

epraca.pl 4196601941

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

Marzec 2024

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
				1 WO	00-15 2 15-24 WO	3 III Kwadra OG ☼ 6.16-17.20
00-22 4 22-24 OG/ZI	5 ZI	6 ZI	00-22 7 22-24 ZI/PO	8 PO	00-02 9 02-24 PO/WO	10 Od 2.00 do 14.00 WO ● NÓW ☼ 6.00-17.32
00-01 11 01-24 WO/OG Od 20.00	12 OG Do 8.00	00-01 13 01-24 OG/ZI	14 ZI	00-04 15 04-24 ZI/PO	16 PO	00-10 17 10-24 PO/WO ☼ 5.44-17.45 I Kwadra
18 WO	00-21 19 21-24 WO/OG	20 OG	21 OG	00-09 22 09-24 OG/ZI	23 ZI Od 11.00 do 23.00	00-22 24 22-24 ZI/PO ☼ 5.28-17.57
25 PO ○ PEŁNIA Od 23.00	26 PO Do 11.00	00-10 27 10-24 PO/WO	28 WO	00-21 29 21-24 WO/OG	30 OG	31 OG ☼ 6.12-19.09

Kwiecień 2024

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
00-06 1 06-24 OG/ZI	2 ZI III Kwadra	00-11 3 11-24 ZI/PO	4 PO	00-13 5 13-24 PO/WO	6 WO	00-13 7 13-24 WO/OG Od 14.00 ☼ 5.56-19.21
8 OG Do 2.00 Od 8.00 do 20.00	00-13 9 13-24 OG/ZI	10 ZI	00-15 11 15-24 ZI/PO	12 PO	00-21 13 21-24 PO/WO	14 WO ☼ 5.40-19.33
15 WO I Kwadra	00-04 16 04-24 WO/OG	17 OG	00-16 18 16-24 OG/ZI	19 ZI Od 22.00	20 ZI Do 10.00	00-05 21 05-24 ZI/PO ☼ 5.25-19.45
22 PO Od 07.00 do 19.00	00-17 23 17-24 PO/WO	24 WO ○ PEŁNIA	25 WO	00-04 26 04-24 WO/OG	27 OG	00-13 28 13-24 OG/ZI ☼ 5.10-19.57
29 ZI	00-17 30 17-24 ZI/PO					

FAZY KSIĘŻYCA: ● NÓW ◖ I KWADRA ○ PEŁNIA ◐ III KWADRA

Godziny sprzyjające rozwojowi roślin, której plonem ma być:

owoc korzeń

kwiat liść

Rośliny owocowe: bób, cukinia, dynia, fasola, groch, ogórek, pomidor, papryka, kukurydza, soja, truskawka, poziomka i wszystkie rośliny sadownicze.

Rośliny korzeniowe: burak, chrzan, cykoria, marchew, pietruszka korzeniowa, rzepa, rzodkiewka, seler korzeniowy, skorzonera, pasternak. Także dobre efekty osiąga się zaliczając do tej grupy: ziemniaka, cebulę, czosnek, pora i szparaga.

Rośliny kwiatowe: wszystkie kwiatowe rośliny ozdobne, a z roślin jadalnych słonecznik.

Rośliny liściowe: kapusta, kalarepa, jarmuż, pietruszka naciowa, seler naciowy, boćwina, szczypiorek, sałata, szpinak, szczaw oraz mimo że częścią użytkową jest kwiat - brokuł i kalafior.

00-07 - przykładowy przydział czasu sprzyjający uprawie określonych roślin

Żywioły: (ogień **OG**) (ziemia **ZI**) (powietrze **PO**) (woda **WO**)

CZAS SADZENIA - okres wspomagający wzrost roślin

☺ - Początek sadzenia

☺ - Koniec sadzenia

Godziny: „od - do" prac ogrodniczych nie wykonujemy

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie

Źródło: Kalendarz biodynamiczny 2023, działkowiec

eprasa.pl 43f9e0f941

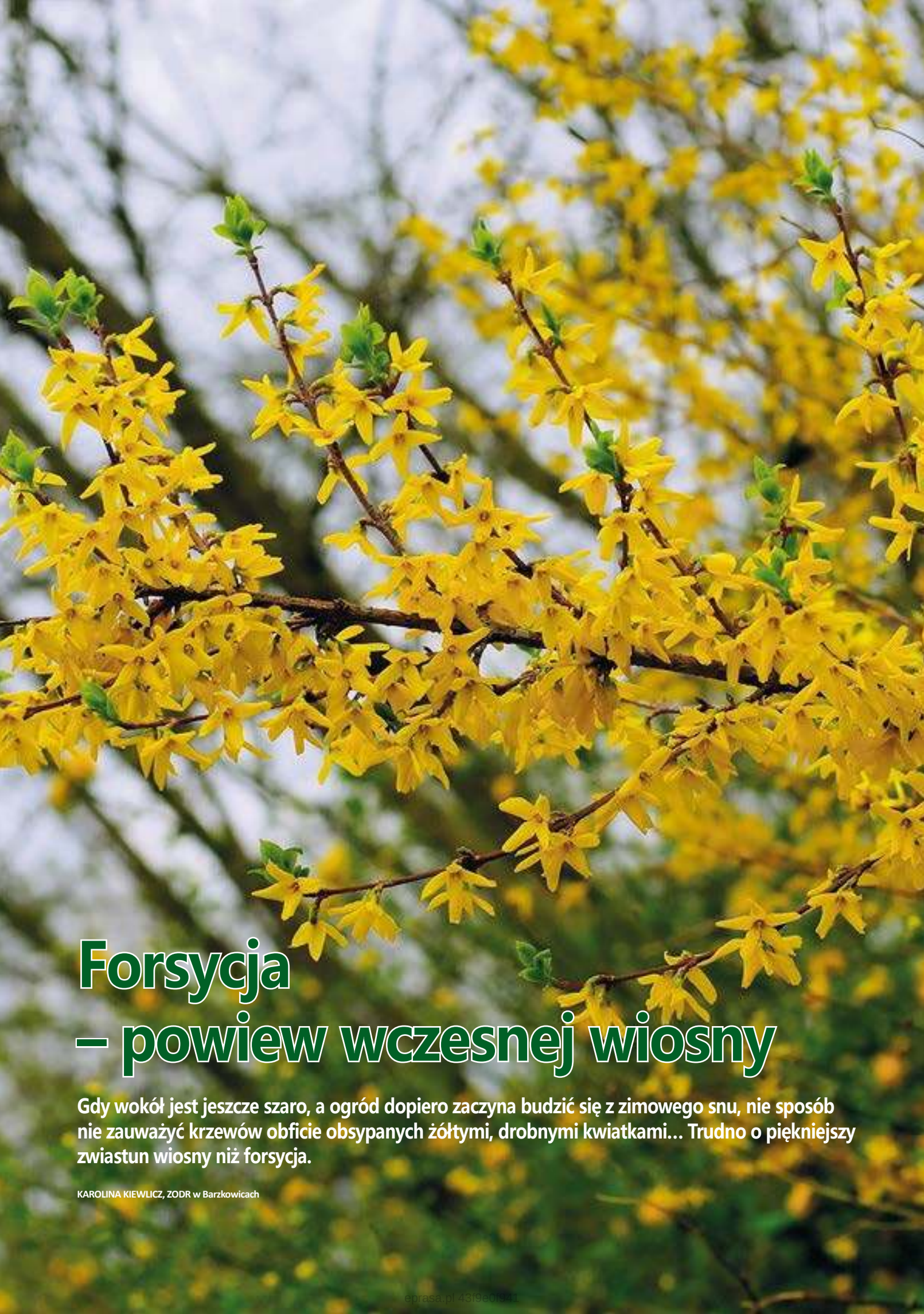

Forsycja – powiew wczesnej wiosny

Gdy wokół jest jeszcze szaro, a ogród dopiero zaczyna budzić się z zimowego snu, nie sposób nie zauważyć krzewów obficie obsypanych żółtymi, drobnymi kwiatkami… Trudno o piękniejszy zwiastun wiosny niż forsycja.

KAROLINA KIEWLICZ, ZODR w Barzkowicach

eprasa.pl 43f9e0f94

Forsycja jest jednym z najwcześniej kwitnących wiosną krzewów. Nadaje kolorytu każdemu ogrodowi, niezależnie od stylu, w jakim został zaprojektowany. Jest krzewem ozdobnym z rodziny oliwkowatych. Większość jej gatunków pochodzi z Azji Wschodniej, z wyjątkiem forsycji europejskiej (pod ochroną), która jako jedyna naturalnie występuje na naszym kontynencie.

Forsycja osiąga zwykle od 1,5 do 3 metrów wysokości. Kwitnie tak charakterystycznie, że nie da się jej pomylić z żadną inną rośliną. Żółte, czteropłatkowe, dzwonkowate kwiaty wyrastają z pąków kwiatowych, skupionych w pęczki po 2-6 sztuk, i oblepiają niemal wszystkie pędy. Intensywnie żółte kwiaty pojawiają się już z końcem marca i zdobią roślinę aż do maja. Charakterystyczne jest to, że ukazują się zanim na gałązkach rozwiną się liście. Po przekwitnięciu krzew pokrywa się liśćmi, które utrzymują się do późnej jesieni.

Niełatwo jest podać konkretny termin kwitnienia forsycji. Poszczególne odmiany zakwitają w nieco innym momencie. Początek kwitnienia może różnić się również w zależności od panujących warunków atmosferycznych. Przy sprzyjającej, ciepłej i słonecznej pogodzie i niewielkich opadach forsycja zakwita wcześniej, dłużej i obficiej. Natomiast chłód i deszcz w pierwszych dniach wiosny sprawiają, że termin kwitnienia forsycji znacznie się opóźnia i skraca.

Gatunki forsycji występujące w Polsce

Ze względu na swoje walory ozdobne, forsycja zyskała spore grono miłośników i chętnie uprawiana jest w ogrodach w wielu regionach świata. Świetnie sprawdza się zarówno w formie żywopłotów, jak i jako pojedyncza ozdoba. Odmiany karłowate nadają się do ogródków skalnych.

Forsycja występuje w 8 gatunkach, z których w Polsce najczęściej spotykane są 3.

❶ **Forsycja pośrednia** – najbardziej popularny i najczęściej spotykany w polskich ogrodach gatunek forsycji. Powstała w wyniku skrzyżowania forsycji zwisłej i forsycji zielonej. Jest dosyć duża – osiąga 2-3 metry wysokości. Ma szeroki i wzniesiony pokrój. Starsze pędy są sztywne, a młodsze bardziej wiotkie, lekko przewieszające się. Idealnie nadaje się na żywopłoty. Liczne kwiaty pojawiają się już w marcu i utrzymują aż do kwietnia. Pojawiające się po przekwitnięciu kwiatów liście o piłkowanych brzegach są ciemnozielone, duże i lancetowate.

Ciekawymi odmianami forsycji pośredniej są m.in. polska odmiana karłowata Maluch, dorastającą jedynie do 1 metra wysokości, odmiana Golden Times o wyjątkowo ozdobnych liściach, z żółtą obwódką oraz odmiana Goldzauber, której ciemnożółte kwiaty mogą osiągać wielkość nawet 5 cm.

❷ **Forsycja zwisła** – dorasta do 3 metrów. Ma charakterystyczny, płaczący pokrój. Jest rozłożysta, a jej długie i wiotkie gałązki zwieszają się aż do ziemi. Zakwita dopiero w kwietniu, jednak nie tak obficie jak odmiana pośrednia. Co prawda wykazuje dobrą odporność na mróz, jednak w przypadku ostrzejszej zimy może przemarznąć i nie zakwitnąć. Jej dwie odmiany to: Fortunei (pędy za młodu wyprostowane, zaczynają pokładać się z czasem) oraz Sieboldii (pędy pokładają się już u młodej rośliny).

❸ **Forsycja koreańska** – nieco mniejsza, osiąga 1,5-2 metry wysokości. Kwitnie najwcześniej ze wszystkich gatunków, bo już na początku marca, aż do początków maja. Ma drobne, łagodnie bursztynowe kwiaty i zielone, szerokie, niemal okrągłe liście. Roślina ma luźny, szeroki pokrój, a pędy pokryte są szarawą korowiną. Wykazuje dużą odporność na niesprzyjające warunki pogodowe. Chętnie wybieraną odmianą forsycji koreańskiej jest odmiana Kumson, której ciemnozielone liście pokryte są siatką białych nerwów.

Mniej popularną i najrzadziej uprawianą w Polsce odmianą jest **forsycja zielona** – krzew osiąga do 2 metrów wysokości. Ma wzniesiony, luźny pokrój. Charakteryzuje się zielonymi pędami skierowanymi ku górze. Zakwita dopiero pod koniec kwietnia. Jest to odmiana, która źle znosi niskie temperatury.

Uprawa i wymagania

Forsycja należy do roślin mało wymagających i stosunkowo łatwych w utrzymaniu, dlatego chętnie sadzona jest w ogrodach. Jednak żeby pięknie kwitła wiosną, trzeba zapewnić jej optymalne warunki.

Stanowisko

Forsycja preferuje miejsca słoneczne, zaciszne, osłonięte przed wiatrem. Co prawda na stanowiskach zacienionych również będzie rosła, jednak kwitnienie będzie krótsze i niezbyt obfite.

Podlewanie

W fazie wzrostu forsycji ważne jest obfite, regularne podlewanie, zwłaszcza przy wyższych temperaturach. Starsze egzemplarze wymagają podlewania jedynie w czasie upalnego, suchego lata i w dłuższych okresach bezdeszczowych. Wówczas warto podlewać krzewy co 2-3 dni. Najlepiej podlewać je wczesnym rankiem, uważając, aby nie zmoczyć liści.

Ze względu na wyjątkowo płytki system korzeniowy warto ściółkować ziemię wokół podstawy pędów słomą lub korą, co pomoże zatrzymać wilgoć w ziemi i ograniczy parowanie.

Podłoże

Forsycja nie ma specyficznych wymagań i radzi sobie na glebach różnego rodzaju. Najlepsze pod jej uprawę jest podłoże przepuszczalne, lekkie, żyzne, wilgotne, o odczynie zbliżonym do obojętnego (6,8-7,7 pH). Roślina nie czuje się dobrze w ziemi piaszczystej, suchej oraz mocno wapiennej. Nie najlepiej będzie też rosła na glebach podmokłych i gliniastych.

Nawożenie

W przypadku żyznej gleby forsycja poradzi sobie bez nawożenia. Warto jednak co kilka lat dostarczyć jej dodatkowych składników odżywczych, co pozytywnie wpłynie na kondycję i kwitnienie krzewu. Jeśli natomiast gleba uboga jest w minerały, należy stosować nawóz dla krzewów kwitnących wczesną wiosną, a w razie potrzeby zabieg powtórzyć późnym latem (najpóźniej do końca sierpnia). Najważniejszym składnikiem nawozu dla forsycji jest fosfor, a dodatkowo: potas i azot. Jednakże w przypadku nawożenia jesiennego należy wykluczyć nawozy z dodatkiem azotu. Wiosną można też podsypać krzew kompostem.

Sygnałem sugerującym, że warto zasilić forsycję będzie słabszy przyrost pędów i ubogie kwitnienie, mimo starannej pielęgnacji.

Sadzenie

Odpowiednim terminem na sadzenie forsycji jest wczesna wiosna, przed rozpoczęciem kwitnienia lub przełom lata i jesieni, przed formowaniem się pąków kwiatowych. Jest to czas, kiedy duża wilgotność gleby pozwala na szybszy wzrost korzeni.

Forsycja pięknie wygląda niemal w każdym zakątku ogrodu, jednak na-

eprasa.pl 43f9e0f941

leży pamiętać, że jest krzewem dosyć rozłożystym i zajmuje stosunkowo dużo miejsca. Jako samodzielna ozdoba będzie potrzebować ok. 1 metra wolnej przestrzeni w każdym kierunku. W przypadku sadzenia forsycji na żywopłot najlepiej zachować ok. pół metra odległości między krzewami.

Po wybraniu odpowiedniego stanowiska należy wykopać dół co najmniej dwukrotnie większy niż doniczka, w której znajduje się sadzonka. Podłoże można wzmocnić nawozem lub umieścić na dnie dołka cienką warstwę kompostu wymieszanego z ziemią. Jeśli sadzonka ma mocno zbite korzenie – można je lekko rozluźnić palcami. Następnie należy umieścić ją w dole (na wysokości takiej jak rosła w donicy), zasypać ziemią i obficie podlać. Od razu po posadzeniu ziemię wokół krzewu można wyściółkować. Ułatwi to roślinie prawidłowy rozwój korzeni i przyjęcie się na nowym miejscu.

Wybierając miejsce dla tego krzewu warto zwrócić uwagę na kolorystykę otoczenia. Dobrze będzie komponował się np. z jaśminowcem, głogiem czy lilakiem. Równie pięknie wyglądać będzie w towarzystwie innych wcześnie kwitnących krzewów, takich jak tawuły szare czy migdałki. Kiedy forsycja przekwitnie, stanie się zielonym tłem dla roślin kwitnących, aż do późnej jesieni.

W przypadku przesadzania krzewów forsycji rosnących już w ogrodzie najlepiej zrobić to w okresie od października do marca, kiedy są w stanie uśpienia. Na początku należy związać gałęzie sznurkiem, co ochroni pędy przed uszkodzeniem oraz ułatwi pracę. Następnie przystępuje się do wykopania krzewu. Trzeba uważać, aby zachować jak największą bryłę korzeniową i w jak najmniejszym stopniu ją uszkodzić. Na dnie dołu w nowym miejscu wsypuje się kompost, a także wlewa wodę, aby zapewnić odpowiednią wilgotność podłoża. Krzew musi znajdować się na tej samej głębokości, na której rósł na poprzednim stanowisku. Na koniec dół trzeba zasypać, krzew obficie podlać, a ziemię wokół wyściółkować. Po przesadzeniu usuwa się sznurek i gałązki, które mimo wszystko uległy uszkodzeniu.

Przycinanie

Regularne, coroczne przycinanie to jeden z niewielu zabiegów pielęgnacyjnych, których wymaga forsycja. Pomaga zachować piękny, efektywny kształt, a także stymuluje krzew do wytwarzania młodych pędów, a co za tym idzie bujniejszego kwitnienia. Warto poznać podstawowe zasady cięcia, gdyż wykonane nieprawidłowo znacznie opóźni, a niekiedy całkowicie zahamuje kwitnienie krzewu.

Najważniejsze jest przycięcie forsycji w odpowiednim terminie, czyli zaraz po zakończonym kwitnieniu, a jeszcze przed wypuszczeniem liści. Zwykle przypada to na koniec kwietnia bądź początek maja. Nigdy nie należy tego robić w okresie przedwiośnia lub jesienią. Pąki kwiatowe u forsycji związują się latem na pędach zeszłorocznych. Zbyt wczesne lub zbyt późne przycięcie doprowadzi do utraty pąków i sprawi, że roślina nie zakwitnie wiosną.

Zabieg przeprowadza się w suchy, bezdeszczowy dzień. W pierwszej kolejności usuwa się pędy suche, uszkodzone, chore, krzyżujące się, rosnące do wnętrza korony i te nadmiernie zagęszczające roślinę. Pędy krótsze wymagają skrócenia o 1/3 długości, a dłuższe o połowę. Co 3-4 lata usuwa się też u nasady najstarsze gałęzie. Roślina w ich miejsce wypuści nowe pędy, na których wiosną pojawią się kwiaty. Cięcia należy dokonywać płasko, 5 mm nad pąkiem liściowym skierowanym na zewnątrz korony lub nad dwoma bocznymi rozgałęzieniami. Na każdym pędzie powinny zostać 2-3 pąki.

Warto jest też kontrolować wysokość forsycji. Dobrze, jeśli będzie miała maksymalnie 1,5-2 m. Wyższe krzewy stają się mało okazałe, wybujałe i słabiej kwitną.

Stare, zaniedbane krzewy, u których kwiatów pojawia się coraz mniej, można poddać radykalnemu cięciu odmładzającemu. Zabieg ten wykonuje się wczesną wiosną, po ustaniu mrozów, ale przed okresem kwitnięcia. Polega na skróceniu pędów do 20 cm nad ziemią, pozostawiając tylko kilka najmłodszych i najzdrowszych. W danym roku krzew nie zakwitnie, ale w kolejnym sezonie pokryje się kwieciem.

Rozmnażanie forsycji

Posiadacze forsycji nie muszą kupować gotowych sadzonek, bo bez trudu mogą samodzielnie pozyskać własne. Te ozdobne krzewy bardzo łatwo jest rozmnożyć. Proces ten może odbywać się na dwa sposoby.

☛ Metoda sadzonek – polega na odcięciu jednorocznych, półzdrewniałych pędów o długości ok. 10 cm (najlepiej robić to późnym latem). Pędy oczyszcza się z liści i zanurza w ukorzeniaczu, a następnie umieszcza się w przygotowanej wcześniej doniczce z mieszanką ziemi i torfu. Doniczki należy trzymać okryte folią, w dobrze nasłonecznionym miejscu (jednak nie bardzo intensywnym), o wysokiej wilgotności i temperaturze 20-30 stopni. Po kilku tygodniach sadzonki powinny się ukorzenić. Wczesną wiosną młode forsycje sadzi się w docelowym miejscu i regularnie podlewa.

Sadzonki mogą być również ukorzeniane w wodzie, jednak trudniej wtedy przyjmują się w gruncie. W początkowej fazie wzrostu potrzebują nieco bardziej wilgotnego podłoża niż sadzonki ukorzeniane w ziemi.

☛ Przez młode pędy/odkłady – wykonywane wiosną. W przypadku rozłożystych egzemplarzy młode pędy, znajdujące się tuż nad powierzchnią gleby, należy lekko naciąć (nieobowiązkowo), przygiąć do wcześniej przygotowanego rowka, przysypać kilkucentymetrową warstwą ziemi i regularnie podlewać. W miejscu usypania charakterystycznego kopczyka pędy powinny się ukorzenić (mniej więcej w ciągu roku), a w następnym sezonie można je będzie odciąć od rośliny macierzystej, wykopać i posadzić w miejsce docelowe.

Forsycje o naturalnie zwieszających się gałęziach często rozmnażają się w ten sposób samoistnie, tworząc gęste grupy krzewów.

Tak powstałe rośliny powinny zakwitnąć w trzecim roku po posadzeniu.

Zimowanie forsycji

Forsycja jest krzewem bardzo odpornym na mrozy, więc nie powinna mieć

eprasa.pl 43f9e0f941

problemów z przezimowaniem. Młode krzewy, zasadzone jesienią, warto jednak zabezpieczyć obficie słomą, korą lub agrowłókniną, aby ochronić korzenie przed przemarznięciem.

Może się zdarzyć, że w przypadku powracających kwietniowych lub majowych przymrozków, w czasie kwitnienia forsycji, zostaną uszkodzone młode pędy i zawiązane pąki kwiatowe. Wtedy, późną wiosną lub wczesnym latem trzeba odciąć przemarznięte pędy aż do miejsca, w którym ukaże się żywa, zielona tkanka. Roślina zdąży zregenerować się przed nastaniem kolejnej zimy.

Choroby i szkodniki

Forsycja jest stosunkowo odporna, jednak – jak wiele roślin w ogrodzie – narażona jest na ataki szkodników i choroby. Do najpopularniejszych chorób forsycji należą bakteryjna plamistość liści, rdza grzybowa i mączniak prawdziwy. Dotyczy to zwłaszcza okazów uprawianych w nieodpowiednich warunkach, takich jak: ciężka gleba, zbyt duże zagęszczenie, nadmierny cień.

☛ Bakteryjna plamistość liści objawia się pojawieniem się na nich pojedynczych, okrągłych lub owalnych, brązowych plamek, które po pewnym czasie zasychają. Duże nasilenie plamistości może spowodować usychanie i opadanie liści forsycji. Zwalczenie plamistości jest niezwykle ważne, ponieważ choroba może zaatakować sąsiednie rośliny.

☛ Mączniaka prawdziwego rozpoznać można po białym, mączystym nalocie na liściach.

☛ Rdza grzybowa ma postać charakterystycznych brązowo-pomarańczowych plam na listowiu.

☛ Krzewy bywają też atakowane przez mszyce. Objawami żerowania tego szkodnika są przebarwione i zdeformowane liście i zamieranie wierzchołków. Ponadto na łodygach i spodniej stronie liści znaleźć można całe kolonie tych owadów.

Leczenie zainfekowanych i zaatakowanych krzewów polega na spryskiwaniu liści odpowiednimi preparatami przeciwgrzybiczymi lub przeciwbakteryjnymi. Porażone pędy należy systematycznie usuwać i palić.

Aby zapobiegać chorobom, należy podczas podlewania forsycji unikać polewania liści. Wszelkie cięcia muszą być przeprowadzane wyłącznie czystymi i zdezynfekowanymi narzędziami. Istotne jest również zadbanie o to, aby ziemia wokół krzewu nie była przemoczona, gdyż może to doprowadzić do gnicia i rozwoju grzybów.

Właściwości lecznicze

Piękne kwiaty forsycji nie tylko stanowią ozdobę ogrodów, ale mają również wyjątkowe właściwości zdrowotne. Kwiaty forsycji są wykorzystywane w ziołolecznictwie i kosmetologii. Można usłyszeć opinie, jakoby forsycja była rośliną trującą. Nic bardziej mylnego. Kwiaty forsycji są jadalne, a ponadto są źródłem wielu cennych składników, m.in: rutyny, flawonoidów, saponiny, kwercetyny, antocyjanów.

Do zbiorów przystępuje się w suchy, pogodny dzień, kiedy kwiaty są na wpół rozwinięte oraz zaraz po ich rozkwicie. Nie zbiera się kwiatów z krzewów rosnących w pobliżu ruchliwych ulic i zakładów przemysłowych, gdzie narażone są na zanieczyszczenia.

Zebrane wiosną kwiaty można spożywać świeże lub zasuszyć i korzystać z nich przez cały rok. Smak kwiatów forsycji można określić jako orzechowy, ze słodko-gorzkawym posmakiem. Są doskonałym dodatkiem do kanapek, potraw, sałatek i napojów.

Przygotowywane z nich napary można pić lub stosować zewnętrznie na skórę. Działają przeciwzapalnie, rozkurczowo, a nawet uspokajająco. Wykazują działanie wspomagające układ krwionośny, wspomagają procesy trawienne, łagodzą alergie skórne i niektóre choroby oczu. Poleca się je także na wzmocnienie odporności i w okresie przeziębienia. Ponadto regularnie spożywany napar pomaga obniżyć poziom cukru we krwi. Wyciągi z kwiatów forsycji stosuje się również w kosmetykach przeciwstarzeniowych i do pielęgnacji cery naczynkowej.

Mimo że forsycja wykazuje ogrom właściwości leczniczych, są osoby, dla których nie jest wskazana i może negatywnie wpłynąć na organizm, m.in. mogą zmniejszać krzepliwość krwi. Naparów z forsycji nie powinny nadużywać kobiety w ciąży oraz karmiące.

W artykule zawarte są tylko treści mające charakter informacyjny i nie zastąpią wizyty u lekarza. Osoby chore powinny stosować konkretne produkty tylko po konsultacji lekarskiej. ■

Fot. unsplash.com, pixabay.com

WARTO WIEDZIEĆ

✓ Istnieje roślina – Abeliofylum koreańskie, która nazywana jest białą forsycją ze względu na niezwykłe podobieństwo kwiatów i pory kwitnienia. Jednak ten piękny, biało kwiecisty krzew należy do całkiem innej rodziny roślin.

✓ Forsycja jest rośliną miododajną. Jej piękne kwiaty zwabiają do ogrodu pszczoły i motyle.

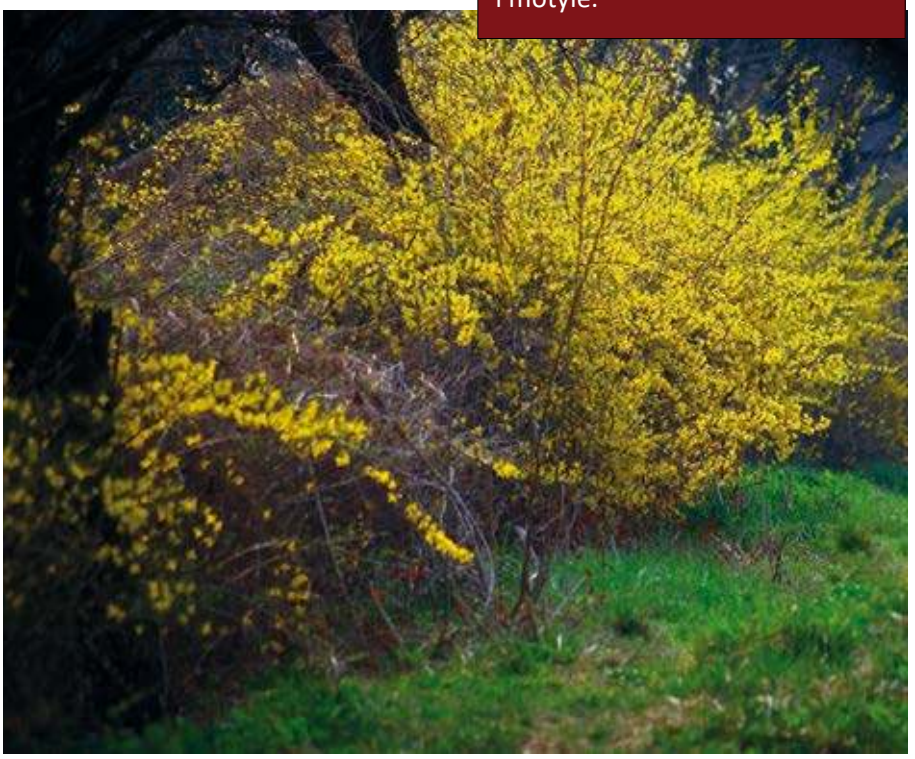

eprasa.pl 43f9e0f941

Zwrot części kosztów ubezpieczenia zwierząt

Do 15 marca wnioski o dofinansowanie mogą składać producenci rolni, którzy ubezpieczyli drób, bydło lub świnie od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych salmonellą.

Ubiegający się o przyznanie wsparcia muszą posiadać prawo do dysponowania nieruchomością, na terenie której prowadzona jest działalność rolnicza. Oprócz tego umowa ubezpieczenia lub polisa dołączone do wniosku powinny obejmować co najmniej: 1000 sztuk rzeźnych kurcząt, gęsi, indyków czy drobiu nieśnego, 14 sztuk świń lub 4 sztuki bydła.

Dofinansowanie ma formę 70-proc. dopłaty do zapłaconej składki, pod warunkiem że z umowy lub polisy wynika, że wypłata odszkodowania nastąpi w przypadku wystąpienia szkód, które wyniosą ponad 20 proc. produkcji zwierząt. Istotne jest też to, że okres objęty ubezpieczeniem nie może rozpoczynać się przed 1 kwietnia 2022 r., a starającemu się o dofinansowanie nie przyznano innych dopłat do ubezpieczenia.

Źródło: www.gov.pl/web/arimr

RED.

Ekoschematy: zdjęcia geotagowane można zastąpić oświadczeniami

W 2024 r. można stosować oświadczenia zamiast zdjęć geotagowanych, aby potwierdzić realizację dwóch praktyk w ramach ekoschematu „Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi".

Poprzez oświadczenia, zamiast zdjęć geotagowanych, rolnicy mogą potwierdzić następujące praktyki w ramach ekoschematu „Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi" w 2024 r.:

• wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji,

• stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo.

Rolnicy mogą potwierdzić realizację tych praktyk albo poprzez wykonanie zdjęć geotagowanych, albo poprzez oświadczenie o wykonaniu praktyki złożone do kierownika biura powiatowego ARiMR.

Rolnik, który zrealizował daną praktykę, będzie mógł składać oświadczenia lub przesyłać zdjęcia geotagowane w roku składania wniosku o przyznanie płatności, ale:

• przed dniem złożenia wniosku lub przed 15 marca - zdjęcie/oświadczenie powinno zostać złożone niezwłocznie, ale nie później niż 14 dni od dnia złożenia tego wniosku;

• po dniu złożenia wniosku, ale nie później niż do 7 listopada tego roku, w którym został złożony wniosek.

Źródło: www.gov.pl/web/rolnictwo

RED.

Zmiana decyzji KE ws. ugorowania

13 lutego Komisja Europejska opublikowała rozporządzenie umożliwiające w 2024 r. odstępstwo od stosowania normy GAEC 8 w zakresie wymogu przeznaczenia 4% powierzchni gruntów ornych na obszary lub obiekty nieprodukcyjne (ugorowanie).

W ramach odstępstwa możliwe jest przeznaczenie 4% gruntów ornych na:
- obszary lub elementy nieprodukcyjne, w tym grunty ugorowane
- lub rośliny bobowate
- lub międzyplony.

Międzyplony i rośliny bobowate mają być uprawiane bez stosowania środków ochrony roślin.

Odstępstwo jest czasowe i dotyczy roku 2024. Jest ono spowodowane trudną sytuacją rolników związaną z wojną w Ukrainie oraz występowaniem niekorzystnych warunków pogodowych.

Źródło: www.gov.pl/web/rolnictwo

RED.

eprasa.pl 43f9e0f941

Stawki płatności w ramach ekoschematów obszarowych

Znamy stawki płatności w ramach ekoschematów obszarowych za 2023 r.

Kurs wymiany, po którym przeliczane są płatności w ramach ekoschematów obszarowych za 2023 r., wynosi 4,6282 zł za 1 euro. Do wyliczeń przyjęto kurs wymiany opublikowany 29 września 2023 r. przez Europejski Bank Centralny.

Całkowita pula środków na płatności w ramach ekoschematów obszarowych za 2023 r. wynosi 3 519 mln zł.

Stawki płatności w ramach ekoschematu „Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi"

W przypadku ekoschematu „Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi" wartość jednego punktu wynosi 104,89 zł. Stawki płatności za realizację poszczególnych praktyk w ramach tego ekoschematu zależą od liczby punków na hektar powierzchni obszaru zatwierdzonego do wsparcia i wynoszą, w zależności od praktyki:

- Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt: 5 punktów; 524,45 zł/ha;
- Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe: 5 punktów; 524,45 zł/ha;
- Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia – wariant podstawowy: 1 punkt; 104,89 zł/ha.
- Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia – wariant z wapnowaniem: 3 punkty; 314,67 zł/ha;

Zróżnicowana struktura upraw: 3 punkty; 314,67 zł/ha;

- Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji: 2 punkty; 209,78 zł/ha;
- Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo: 3 punkty; 314,67 zł/ha;
- Uproszczone systemy uprawy: 4 punkty; 419,56 zł/ha;
- Wymieszanie słomy z glebą: 2 punkty; 209,78 zł/ha.

Stawki płatności w ramach pozostałych ekoschematów

Stawki płatności za realizację pozostałych, następujących ekoschematów wynoszą:

- „Obszary z roślinami miododajnymi": 1 256,77 zł/ha;
- „Integrowana Produkcja Roślin": 1 363,77 zł/ha;
- „Biologiczna ochrona upraw": 419,64 zł/ha;
- „Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych": 292,27 zł/ha.

Źródło: www.gov.pl/web/rolnictwo

RED.

Ile na KRUS?

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w czwartym kwartale 2023 r. wynosiło 7 767,85 zł (M.P z 2024 r. poz. 82). W zaiązku z powyższym od 1 kwietnia 2024 r. wymiar składki na ubezpieczenie zdrowotne za: domowników w gospodarstwach rolnych stanowiących samoistne działy specjalne produkcji ronej, pomocników rolnika stanowić będzie 234 zł miesięcznie (tj. 9% od kwoty podstawy wymiaru stanowiącej 33,4% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku).

Źródło: www.gov.pl/web/krus

RED.

eprasa.pl 43f9e0f941

Umowa dzierżawy gruntów rolnych musi zawierać następujące elementy:
- dane stron,
- data zawarcia,
- wysokość czynszu,
- termin uiszczania zapłaty,
- okres obowiązywania,
- obowiązki i prawa stron.

Dzierżawa gruntów rolnych

Dzierżawa gruntów rolnych zawierana jest między dzierżawcą a wydzierżawiającym. Jest jedną z najczęściej zawieranych umów umożliwiających użytkowanie ziemi. Taka forma umowy nakłada na obie strony pewne prawa i obowiązki. Jak wygląda umowa dzierżawy ziemi i na czym polega? Jakie niesie ona konsekwencje dla obu stron umowy dzierżawy?

PAULINA DOLATOWSKA, ZODR w Barzkowicach

Zasady dotyczące dzierżawy ziemi rolnej zostały zawarte w Kodeksie cywilnym. Zgodnie z nim przez umowę dzierżawy wydzierżawiający zobowiązuje się oddać dzierżawcy rzecz do używania i pobierania pożytków przez czas oznaczony lub nieoznaczony, dzierżawca zaś zobowiązuje się płacić wydzierżawiającemu umówiony czynsz. Stronami umowy jest dzierżawca i wydzierżawiający. Wydzierżawiający musi być dodatkowo właścicielem gruntu albo posiadaczem samoistnym czy też zależnym danego gruntu.

Umowa

Umowę dzierżawy można sporządzić na czas określony, który wynosi maksymalnie 30 lat, lub czas niekreślony. Może być ona zawarta w dowolnej formie, jednak jeżeli dotyczy ona dzierżawy, która ma obowiązywać dłużej niż 1 roku, wtedy powinna zostać przygotowana w formie pisemnej. Mogą to być umowy dzierżawy zawarte w formie aktu notarialnego lub z datą pewną, czyli potwierdzoną przez uprawniony organ, np. Urząd Gminy. Umowy dzierżawy nie trzeba sporządzać u notariusza ani też nie ma obowiązku uzyskania potwierdzenia jej zawarcia, jednakże umowa z datą pewną podlega szczególnej ochronie.

Umowy dzierżawy nie trzeba zgłaszać w urzędzie skarbowym, ponieważ dzierżawa gruntów rolnych przeznaczonych na działalność rolniczą nie podlega VAT. Natomiast w celu uzyskania potwierdzenia zawarcia umowy należy złożyć do Urzędu Gminy wniosek wraz z podpisaną umową dzierżawy. Zawarcie umowy potwierdza wójt właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów rolnych.

Zobowiązania dzierżawcy

Dzierżawca w zamian za użytkowanie gruntów zobowiązany jest do regulowania w terminie oznaczonego czynszu. Termin płatności czynszu powinien być określony w umowie. Czynsz dzierżawny może być oznaczony zarówno w formie pieniężnej, jak i w innych świadczeniach. Można go oznaczyć również w ułamkowej części pożytków (np. określonej ilości zboża).

Zasady obowiązujące dzierżawcę:
- terminowe uregulowania należnego czynszu,
- dokonywanie napraw niezbędnych do zachowania przedmiotu dzierżawy w niepogorszonym stanie,
- zwrócenie przedmiotu dzierżawy po zakończeniu umowy w niepogorszonym stanie,
- wykorzystanie przedmiotu dzierżawy zgodnie z wymaganiami prawidłowej gospodarki.

W umowie dzierżawy powinny również znaleźć się zapisy dotyczące tego, kto będzie ponosił koszty związane z przedmiotem dzierżawy jak: podatki, ubezpieczenia itd. Dzierżawca gruntu rolnego może opłacać podatek, jeżeli w umowie pomiędzy właścicielem ziemi a dzierżawcą zostanie to zawarte.

eprasa.pl 43f9e0f941

W przypadku, gdy umowa nie została sporządzona z uwzględnieniem wskazanych przepisów, płatnikiem podatku rolnego pozostaje właściciel gruntu. W przypadku oddania gruntów w dzierżawę, płatności bezpośrednie przysługują dzierżawcy. Dotyczy to również zwrotu np. podatku akcyzowego, który przysługuje dzierżawcy, w przypadku jeżeli dzierżawi on grunty na podstawie pisemnej umowy.

Jeżeli doszłoby do klęski żywiołowej bądź innego działania siły wyższej, na które dzierżawca nie ma wpływu i za które nie ponosi odpowiedzialności, a w konsekwencji których jego przychód z przedmiotu dzierżawy znacznie się zmniejszył, wtedy przysługuje mu prawo do obniżenia czynszu za dany okres gospodarczy. Im więcej szczegółów zostanie wcześniej omówionych i ujętych w umowie, tym duża szansa na spokojną współpracę, bez niepotrzebnych nieporozumień oraz sporów.

Dzierżawca ma obowiązek wykonywać swoje prawo zgodnie z wymaganiami prawidłowej gospodarki. Bez zgody wydzierżawiającego nie może zmieniać przeznaczenia przedmiotu dzierżawy. Oznacza to, że w przypadku gdy wydzierżawiamy grunt z przeznaczeniem do celów rolniczych to dzierżawca nie może wykorzystać tego gruntu do innych celów, chyba że umowa dzierżawy mu na to pozwala bądź uzyska zgodę wydzierżawiającego. Ponadto, jeśli umowa tego nie przewiduje, dzierżawca nie może, bez zgody wydzierżawiającego, oddać dzierżawionego gruntu do używania i pobierania pożytków osobom trzecim (w tak zwaną poddzierżawę). Naruszenie tych warunków może być podstawą wypowiedzenia umowy przez wydzierżawiającego.

Umowę dzierżawy można wypowiedzieć zgodnie z zasadami zawartymi w umowie. Jeżeli nie ma w niej informacji na temat okresu wypowiedzenia, należy postępować zgodnie z treścią Kodeksu cywilnego. Wówczas dzierżawę ziemi będzie można wypowiedzieć na jeden rok naprzód na koniec roku dzierżawnego. Wydzierżawiający ma również prawo do wypowiedzenia umowy bez okresu wypowiedzenia, w sytuacji, gdy dzierżawca np. używa gruntu niezgodnie z prawidłowymi zasadami gospodarki, zmienia przeznaczenie przedmiotu dzierżawy bez zgody wydzierżawiającego, dopuszcza się zwłoki z zapłatą czynszu czy zaniedbuje przedmiot dzierżawy.

Jeżeli umowa została zawarta na piśmie, w ten sam sposób należy przygotować wypowiedzenie. ■

Fot. pixabay

Ochrona wód przed azotanami

Do 20 marca można ubiegać się o środki na „Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych".

O pomoc finansową mogą ubiegać się producenci rolni, którzy prowadzą chów lub hodowlę zwierząt gospodarskich. Wsparcie nie przysługuje jednak właścicielom ferm drobiu powyżej 40 tys. stanowisk oraz chlewni, w których jest powyżej 2 tys. stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub więcej niż 750 stanowisk dla macior.

Limit pomocy na jednego rolnika i jedno gospodarstwo w całym okresie realizacji PROW na lata 2014-2020 wynosi 150 tys. zł. Poziom dofinasowania to standardowo 50 proc. kosztów kwalifikowanych, a w przypadku inwestycji realizowanej przez tzw. młodego rolnika – 60 proc.

Otrzymaną pomoc będzie można przeznaczyć m.in. na budowę, przebudowę lub zakup zarówno zbiorników do przechowywania nawozów naturalnych płynnych, jak i płyt do gromadzenia nawozów naturalnych stałych, a w przypadku młodych rolników także zbiorników lub płyt do przechowywania kiszonek. Dofinansowaniu będzie podlegał również zakup nowych maszyn i urządzeń do aplikacji nawozów naturalnych płynnych.

Podmioty prowadzące chów lub hodowlę zwierząt gospodarskich w liczbie mniejszej lub równej 210 DJP zobowiązane są do końca 2024 r. dostosować powierzchnię lub pojemność miejsc, w których przechowywane są nawozy naturalne, do wymogów określonych w „Programie działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu".

Dofinansowanie pochodzi z budżetu PROW na lata 2014-2020, z którego na ten cel wypłacono już ponad 275 mln zł na rzecz 3,6 tys. rolników. ■

Źródło: www.gov.pl/web/arimr
Fot.pixabay.com

RED.

Silosy z KPO – wydłużenie terminów

Ministerstwo Rolnictwa do 31 października wydłużyło termin na realizacje przedsięwzięcia i złożenie wniosku o płatność końcową w naborze A1.4.1 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności, dotyczącym zakupu i montażu silosów.

Wydłużony termin dotyczy rolników, którzy zadeklarowali na etapie składania wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem termin realizacji wcześniejszy niż 31 października 2024 r. Zmiana ta nie powoduje konieczności zawierania aneksu do umowy, którą rolnik zawarł z ARiMR.

Źródło: www.gov.pl/web/rolnictwo
Fot. pexels

RED.

eprasa.pl 43f9e0f941

Terminy i warunki zwrotu akcyzy za paliwo rolnicze w 2024 r.

Rolnicy, którzy w 2024 roku chcą odzyskać podatek akcyzowy zawarty w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej powinni gromadzić faktury VAT, które następnie powinni złożyć wraz z wnioskiem w dwóch terminach władzom samorządowym (do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w zależności od miejsca położenia gruntów rolnych).

BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie

Terminy

✓ W terminie od 1 lutego 2024 r. do 29 lutego 2024 r. – wniosek wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami) stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 sierpnia 2023 r. do 31 stycznia 2024 r.;

✓ W terminie od 1 sierpnia 2024 r. do 2 września 2024 r. – wniosek wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami) stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 lutego 2024 r. do 31 lipca 2024 r.

Zwrot

W 2024 r. Limit zwrotu podatku akcyzowego za paliwo rolnicze wynosi:

✓ 160,60 zł * ilość ha użytków rolnych oraz

✓ 5,84 zł * średnia roczna liczba świń i

✓ 58,40 zł * średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła, kóz, owiec, koni.

Kwotę zwrotu akcyzy na obecny rok ustala się jako iloczyn ilości oleju napędowego zakupionego do produkcji rolnej oczywiście wynikającej z faktur VAT oraz stawki zwrotu do 1 litra, która obecnie wynosi 1,46 zł/l. Wielkość powyższa określona jest w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2024 r (Dz.U. z 2023 r., poz. 2674).

Kwota zwrotu podatku nie może być wyższa niż suma:

- kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu na 1 litr oleju napędowego (1,46 zł/l), liczby 110 oraz powierzchni użytków rolnych będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego, wskazanej w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne według stanu na dzień 1 lutego danego roku (art.4, pkt.2, ust. 1),
- kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego (1,46 zł/l), liczby 4 oraz średniej rocznej liczby świń będących w posiadaniu producenta rolnego w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku (art.4, pkt.2, ust. 3), oraz
- kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego (1,46 zł/l), liczby 40 oraz średniej rocznej liczby dużych jednostek przeliczeniowych bydła, kóz, owiec oraz koni będących w posiadaniu producenta rolnego w roku poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku (art.4, pkt.2, ust. 2,4,5,6).

Przy ustalaniu powyższych limitów nie uwzględnia się:

✓ gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku rolnym;

✓ gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.

Zwroty kwot akcyzy przysługujące rolnikom będą wypłacane gotówką w kasie urzędu gminy lub miasta. Ci rolnicy, którzy preferują przelewy na rachunek bankowy, muszą podać we wniosku nr konta na które mają być zwrócone pieniądze.

Wnioski można składać w następujących terminach:

- 1-30 kwietnia 2024 r. w przypadku złożenia wniosku w pierwszym terminie,
- 1-31 października 2024 r. w przypadku złożenia wniosku w drugim terminie.

Od 30 stycznia 2024 roku obowiązuje nowe rozporządzenie określające wzór wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Wzór reguluje rozporządzenie MRiRW z 26 stycznia 2024 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2024 r., poz. 106).

W przypadku ubiegania się przez producenta rolnego o zwrot podatku w odniesieniu do bydła, owiec, kóz, koni i świń do wniosku o zwrot podatku dołącza się również dokument wydany przez kierownika biura powiatowego ARiMR zawierający informacje o średniej rocznej liczbie świń oraz liczbie dużych jednostek przeliczeniowych bydła, owiec, kóz i koni będących w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, ustalonej z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk bydła, owiec, kóz i koni na duże jednostki przeliczeniowe określonych w załączniku do ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Na podstawie informacji zawartych w komputerowej bazie danych IRZplus prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. 2023 r., poz. 1815).

W przypadku, gdy grunty gospodarstwa rolnego stanowią przedmiot współposiadania, zwrot podatku akcyzowego przysługuje temu współposiadaczowi, co do którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę (zgoda powinna być wyrażona we wniosku i nie dotyczy współmałżonków).

W przypadku, gdy producent rolny podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego we wniosku, o którym mowa w pkt 1 podaje numer z tego rejestru.

Fot. pixabay.com

eprasa.pl 43f9e0f941

Szkody powstałe w wyniku suszy – nabór wniosków

Od 29 lutego do 15 marca producenci rolni, w których gospodarstwach rolnych szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2023 r. suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich wyniosły powyżej 30% średniej rocznej produkcji roślinnej w gospodarstwie rolnym, mogą składać wnioski o udzielenie pomocy w formie dotacji do powierzchni upraw rolnych, na których ww. niekorzystne zjawiska spowodowały utratę co najmniej 30% plonu.

Stawki pomocy

1. 1000 zł/ha powierzchni uprawy, na której szkody powstałe w wyniku wystąpienia w 2023 r. suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny spowodowały utratę co najmniej 70% plonu, w tym wieloletnich użytków zielonych, na których obsada zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy, konie lub gęsi wynosi co najmniej 0,3 sztuki dużej jednostki przeliczeniowej na 1 ha tych użytków. Stawka ta nie dotyczy wieloletnich użytków zielonych, na których obsada zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy, konie lub gęsi na 1 ha tych użytków wynosi poniżej 0,3 sztuki dużej jednostki, oraz powierzchni upraw owocujących drzew owocowych, owocujących krzewów owocowych lub truskawek, na których wystąpiły szkody spowodowane wystąpieniem w 2023 r. przymrozków wiosennych, gradu lub huraganu.

2. 500 zł/ha powierzchni uprawy, na której szkody powstałe w wyniku wystąpienia w 2023 r. suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny spowodowały utratę co najmniej 30% plonu i mniej niż 70% plonu, w tym wieloletnich użytków zielonych, na których obsada zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy, konie lub gęsi wynosi co najmniej 0,3 sztuki dużej jednostki przeliczeniowej na 1 ha tych użytków. Stawka ta nie dotyczy wieloletnich użytków zielonych, na których obsada zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy, konie lub gęsi wynosi poniżej 0,3 sztuki dużej jednostki przeliczeniowej na 1 ha tych użytków oraz upraw owocujących drzew owocowych, owocujących krzewów owocowych lub truskawek, w których wystąpiły szkody spowodowane wystąpieniem w 2023 r. przymrozków wiosennych, gradu lub huraganu.

3. 500 zł/ha powierzchni wieloletnich użytków zielonych, na której szkody powstałe w wyniku wystąpienia w 2023 r. suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny spowodowały utratę co najmniej 70% plonu, i na których obsada zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy, konie lub gęsi, wynosi poniżej 0,3 sztuki dużej jednostki przeliczeniowej na 1 ha tych użytków.

4. 250 zł/ha powierzchni wieloletnich użytków zielonych, na której szkody powstałe w wyniku wystąpienia w 2023 r. suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny spowodowały utratę co najmniej 30% plonu. i mniej niż 70% plonu, i na których obsada zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy, konie lub gęsi, wynosi poniżej 0,3 sztuki dużej jednostki przeliczeniowej na 1 ha tych użytków.

Przeliczenie zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy, konie lub gęsi na duże jednostki przeliczeniowe będzie dokonywane stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz.U. poz. 483 i 1653).

Pomoc a ubezpieczenie

Kwota pomocy dla producentów rolnych nieposiadających polisy ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, w gospodarstwie rolnym – będzie podlegała pomniejszeniu o 50%.

PODSTAWA PRAWNA: Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.).

Źródło: https://www.gov.pl/web/rolnictwo

RED.

eprasa.pl 43f9e0f941

ARiMR uruchomiła limity na kredyty płynnościowe

22 lutego ARiMR udostępniła współpracującym bankom na 2024 r. limity akcji kredytowej oraz środki na dopłaty do oprocentowania kredytów na utrzymanie płynności finansowej w celu poprawy płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy (linia UP).

Łączne udostępnione limity środków

☛ Kredyty na utrzymanie płynności finansowej w celu poprawy płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy (linia UP)

- limit akcji kredytowej w wysokości 2,9 mld zł,
- środki w kwocie 150 mln zł na dopłaty do oprocentowania ww. kredytów.

☛ Kredyty na sfinansowanie części kosztów inwestycji (z linii PR, RR, Z)

- limit akcji kredytowej w wysokości 500 mln zł,
- środki w kwocie 5 mln zł na dopłaty do oprocentowania ww. kredytów.

☛ Kredyty na wznowienie produkcji po klęskach żywiołowych (z linii K01, K02)

- limit akcji kredytowej w wysokości 100 mln zł,
- środki w kwocie 5 mln zł na dopłaty do oprocentowania ww. kredytów.

☛ Kredyty na ponowne uruchomienie produkcji świń zaprzestanej w związku z ASF (z linii KPS)

- limit akcji kredytowej w wysokości 10 mln zł,
- środki w kwocie 100 tys. zł na dopłaty do oprocentowania ww. kredytów.

☛ Kredyty z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników (z linii MRcsk)

- środki w kwocie 4 mln zł na dopłaty do ww. kredytów.

Źródło: www.gov.pl/web/arimr

Średnie ceny zakupu/sprzedaży użytków rolnych

w IV kwartale 2023 r. obowiązują od dnia **16.02.2024 r.**

Województwo	Grunt orny			
	ogółem	dobry (klasy I, II, IIIa)	średni (klasy IIIb, IV)	słaby (klasy V, VI)
	w złotych za hektar			
Dolnośląskie	49 337	55 367	48 960	42 583
Kujawsko-pomorskie	71 401	89 122	69 961	51 030
Lubelskie	53 274	80 698	52 671	33 046
Lubuskie	38 310	47 857	39 415	33 435
Łódzkie	60 572	77 797	64 270	43 648
Małopolskie	53 815	61 221	49 510	37 455
Mazowieckie	63 288	80 831	67 404	50 296
Opolskie	64 524	82 714	56 435	41 811
Podkarpackie	40 100	51 639	38 294	29 939
Podlaskie	64 127	78 889	69 436	53 279
Pomorskie	56 983	66 667	60 846	45 750
Śląskie	52 290	61 395	53 205	41 182
Świętokrzyskie	40 848	47 819	39 067	28 457
Warmińsko-mazurskie	60 552	69 077	61 590	53 914
Wielkopolskie	86 414	105 460	88 041	63 915
Zachodniopomorskie	34 719	43 000*)	35 913	31 667
POLSKA	**65 301**	**78 333**	**66 503**	**48 837**

*) zastosowanie ma średnia cena zakupu / sprzedaży użytków rolnych w III kwartale 2023

Uwaga: Oceniając plany inwestycji bierze się pod uwagę ceny z uwzględnieniem jakości gruntów, przyjmując że:

- grunty dobre - grunty klas I, II, III a
- grunty średnie - grunty klas III b, IV
- grunty słabe - grunty klas V, VI
- łąki oraz pastwiska klasy I i II zalicza się do gruntów dobrych.
- łąki oraz pastwiska klasy III i IV zalicza się do gruntów średnich.
- łąki oraz pastwiska klasy V i VI zalicza się do gruntów słabych.

Źródło: ARiMR

eprasa.pl 43f9e0f941

Kalkulacje rolnicze

Przedstawiamy zestaw przykładowych kalkulacji kosztów i wyników produkcji rolnej prawdopodobnych dla warunków występujących na obszarze działania Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach.

EWA WENC, MAREK GARDYGAJŁO, ANDRZEJ KAMIŃSKI, ZODR w Barzkowicach

Rachunek ekonomiczny uwzględnia rozwiązania wynikające z sytuacji cenowo-rynkowej. Jego istotnymi elementami są zróżnicowane nakłady produkcyjne – różne dla warunków normalnych oraz dla poziomu minimum, decydujące o efektywności produkcji roślinnej.

Kalkulacje sporządzone zostały z uwzględnieniem elementów metodyki liczenia nadwyżki bezpośredniej, obowiązującej w krajach UE, zachowując jednak ogólny charakter opracowania.

PRZYKŁADOWA KALKULACJA
przeciętnych kosztów i wyników produkcji ŻYWCA WOŁOWEGO

Założenia ogólne: wrzesień 2023
Opas do wagi - kg **440** Materiał do chowu: własny

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Ilość jedn.	Cena jedn. zł	Wartość zł
I	**Koszty bezpośrednie**				**2 903,31**
1.	**Materiał do chowu - własny**	równow. w l mleka	210,0	1,91	**401,00**
2.	**Koszty paszowe**				**2 157,21**
	a) mieszanki treściwe				687,50
	(wartość wg cen rynkowych)				
	- mieszanka CJ	dt	0,5	256,00	128,00
	- śruta zbożowa jęczm.	dt	4,5	71,00	319,50
	- otręby pszenne	dt	1,5	160,00	240,00
	b) pasze objętościowe				1 372,21
	(wartość wg kosztów produkcji)				
	- *zielonki*	dt	56,0	9,48	530,81
	- *kiszonki*	dt	22,0	16,21	356,64
	- *siano*	dt	8,0	60,59	484,75
	c) dodatki mineralne	kg	15,0	6,50	97,50
3.	**Koszty pozapaszowe**				**345,00**
	- usługi weterynaryjne				151,00
	- leki i środki weterynaryjne				86,00
	- ubezpieczenie zwierząt i inne				108,00
II	**Pozostałe koszty bezpośrednie** *(specjalistyczne wydatki, usługi, środki czystości, dezynfekc., itp. - 15% kosztów bezpośrednich)*				**435,50**
III	**Koszty pośrednie**				**725,83**
	- koszty ogólnogospod. *(25% k. bezpośrednich)*				725,83
	- pozostałe				
IV	**Ogółem koszty**				**4 064,63**

Wartość żywca (zł) - przy cenie średniej (zł/szt.)	**10,89**	4 791,60
Nadwyżka bezpośrednia (wart. prod. - koszty bezp.)		**1 888,29**
Dochód rolniczy zł/szt. (wart. prod. - koszty ogół.)		**726,97**
Wskaźnik opłacalności %		**117,89**

PRZYKŁADOWA KALKULACJA
przeciętnych kosztów i wyników produkcji MLEKA - od jednej krowy

Założenia ogólne: wrzesień 2023
Wydajność mleczna - (l/szt.) **5000** brakowanie: co 8 lat

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Ilość jedn.	Cena jedn. zł	Wartość zł
I	**Koszty bezpośrednie**				**5 601,87**
1.	**Koszty paszowe**				**4 535,87**
	a) mieszanki treściwe				1 701,00
	(wartość wg cen rynkowych)				
	- mieszanki przemysłowe	dt	4,0	272,00	1 088,00
	- śruta zbożowa jęczm.	dt	3,0	71,00	213,00
	- otręby pszenne	dt	2,5	160,00	400,00
	b) pasze objętościowe				2 639,87
	(wartość wg kosztów produkcji)				
	- *zielonki*	dt	80,0	9,48	758,31
	- *kiszonki*	dt	60,0	16,21	972,65
	- *siano*	dt	15,0	60,59	908,91
	c) dodatki mineralne	kg	30,0	6,50	195,00
2.	**Koszty pozapaszowe**				**1 066,00**
	- usługi weterynaryjne				340,00
	- leki i środki weterynaryjne				408,00
	- ubezpieczenie zwierząt i inne				318,00
II	**Pozostałe koszty bezpośrednie** *(specjalistyczne wydatki, usługi, środki czystości, dezynfekc., itp. - 25% kosztów bezpośrednich)*				**1 400,47**
III	**Koszty pośrednie**				**1 680,56**
	- koszty ogólnogospod. *(30% k. bezpośrednich)*				1 680,56
	- pozostałe				
IV	**Ogółem koszty**				**8 682,90**

Wartość mleka (zł) - przy cenie średniej (zł/l.)	**1,91**	9 550,00
Nadwyżka bezpośrednia (wart. prod. - koszty bezp.)		**3 948,13**
Dochód rolniczy zł/szt. (wart. prod. - koszty ogół.)		**867,10**
Wskaźnik opłacalności %		**109,99**

eprasa.pl 43f9e0f941

PRZYKŁADOWA KALKULACJA

przeciętnych kosztów i wyników produkcji MLEKA - od jednej krowy

Założenia ogólne: wrzesień 2023

Wydajność mleczna - (l/szt.) **6000** brakowanie: co 8 lat

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Ilość jedn.	Cena jedn. zł	Wartość zł
I	**Koszty bezpośrednie**				**6 619,94**
1.	**Koszty paszowe**				**5 151,94**
	a) mieszanki treściwe				2 144,50
	(wartość wg cen rynkowych)				
	- mieszanki przemysłowe	dt	4,0	272,00	1 496,00
	- śruta zbożowa jęczm.	dt	3,0	71,00	248,50
	- otręby pszenne	dt	2,5	160,00	400,00
	b) pasze objętościowe				2 812,44
	(wartość wg kosztów produkcji)				
	- zielonki	dt	80,0	9,48	777,26
	- kiszonki	dt	60,0	16,21	1 005,07
	- siano	dt	15,0	60,59	1 030,10
	c) dodatki mineralne	kg	30,0	6,50	195,00
2.	**Koszty pozapaszowe**				**1 468,00**
	- usługi weterynaryjne				515,00
	- leki i środki weterynaryjne				489,00
	- ubezpieczenie zwierząt i inne				464,00
II	**Pozostałe koszty bezpośrednie** *(specjalistyczne wydatki, usługi, środki czystości, dezynfekc., itp. - 25% kosztów bezpośrednich)*				**1 654,98**
III	**Koszty pośrednie**				**1 985,98**
	- koszty ogólnogospod. *(30% k. bezpośrednich)*				1 985,98
	- pozostałe				
IV	**Ogółem koszty**				**10 260,90**

Wartość mleka (zł) - przy cenie średniej (zł/l.)	**1,91**	11 460,00
Nadwyżka bezpośrednia (wart. prod. - koszty bezp.)		**4 840,06**
Dochód rolniczy zł/szt. (wart. prod. - koszty ogół.)		**1 199,10**
Wskaźnik opłacalności %		**111,69**

PRZYKŁADOWA KALKULACJA

przeciętnych kosztów i wyników produkcji MLEKA - od jednej krowy

Założenia ogólne: wrzesień 2023

Wydajność mleczna - (l/szt.) **7000** brakowanie: co 8 lat

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Ilość jedn.	Cena jedn. zł	Wartość zł
I	**Koszty bezpośrednie**				**7 293,29**
1.	**Koszty paszowe**				**5 675,29**
	a) mieszanki treściwe				2 396,00
	(wartość wg cen rynkowych)				
	- mieszanki przemysłowe	dt	6,0	272,00	1 632,00
	- śruta zbożowa jęczm.	dt	4,0	71,00	284,00
	- otręby pszenne	dt	3,0	160,00	480,00
	b) pasze objętościowe				3 071,29
	(wartość wg kosztów produkcji)				
	- zielonki	dt	85,0	9,48	805,70
	- kiszonki	dt	65,0	16,21	1 053,71
	- siano	dt	20,0	60,59	1 211,88
	c) dodatki mineralne	kg	32,0	6,50	208,00
2.	**Koszty pozapaszowe**				**1 618,00**
	- usługi weterynaryjne				568,00
	- leki i środki weterynaryjne				539,00
	- ubezpieczenie zwierząt i inne				511,00
II	**Pozostałe koszty bezpośrednie** *(specjalistyczne wydatki, usługi, środki czystości, dezynfekc., itp. - 25% kosztów bezpośrednich)*				**1 823,32**
III	**Koszty pośrednie**				**2 187,99**
	- koszty ogólnogospod. *(30% k. bezpośrednich)*				2 187,99
	- pozostałe				
IV	**Ogółem koszty**				**11 304,60**

Wartość mleka (zł) - przy cenie średniej (zł/l.)	**1,91**	13 370,00
Nadwyżka bezpośrednia (wart. prod. - koszty bezp.)		**6 076,71**
Dochód rolniczy zł/szt. (wart. prod. - koszty ogół.)		**2 065,40**
Wskaźnik opłacalności %		**118,27**

Przykładowe kalkulacje dla podstawowych i specjalistycznych kierunków produkcji rolnej mogą posłużyć do oceny ekonomicznej danej produkcji lub jako wzorzec kalkulacji dla konkretnego gospodarstwa.

Opracowanie sporządzono według stanu i wartości cenowo-rynkowych w III kwartale 2023 r. W opracowaniu przyjęto następujące założenia:

• Nakłady produkcyjne przyjęto według wymaganego minimum technologicznego dla poszczególnych poziomów wydajności.

• Ceny środków do produkcji – na podstawie prowadzonych notowań na terenie województwa, z uwzględnieniem aktualnych średnich cen w III kwartale 2023 r.

• Ceny jednostkowe pracy sprzętu – według ustalonych przez Ośrodek Doradztwa kosztów eksploatacji w przeciętnym gospodarstwie oraz średnich cen najmu usług rolniczych w III kwartale 2023 r.

• Najem pracy – stawki za 1 godz. przyjęto na podstawie notowań cen własnych.

• Koszty ogólnogospodarcze obejmują koszty ogólnoorganizacyjne, finansowe itp. niewyodrębnione w kalkulacji.

• Koszty produkcji zwierzęcej ujęto wg formuł ogólnych nowej wersji kalkulacji wynikowych.

W kalkulacjach nie uwzględniono:

- podatku VAT przy sprzedaży produktów rolnych,
- dopłat dodatkowych, ONW i do materiału siewnego,
- wartości nakładów pracy własnej, która stanowi element dochodu rolniczego. ■

Fot. pixabay

eprasa.pl 43f9e0f941

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

Na podstawie informacji zebranych w PZDR opracowały
BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie
EWA WENC, ZODR w Barzkowicach

Wybrane ceny w dniu 5.02.2023 r.

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Gryka	dt	-	100,00	130,00	-	-	-	115,00	100,00	130,00
Jęczmień konsumpcyjny	dt	66,50	68,50	69,50	-	69,00	66,00	67,90	66,00	69,50
Kukurydza	dt	-	68,00	66,00	-	76,50	-	70,17	66,00	76,50
Łubin słodki	dt	100,00	105,00	100,00	-	-	-	101,67	100,00	105,00
Owies konsumpcyjny	dt	93,33	100,00	87,50	-	-	-	93,61	87,50	100,00
Owies paszowy	dt	75,00	63,00	-	-	61,00	-	66,33	61,00	75,00
Peluszka	dt	98,00	-	100,00	-	-	-	99,00	98,00	100,00
Pszenica konsumpcyjna	dt	85,50	85,50	83,50	83,75	78,50	81,67	83,07	78,50	85,50
Pszenica paszowa	dt	69,33	68,83	68,33	70,00	72,00	71,83	70,06	68,33	72,00
Pszenżyto	dt	60,17	61,75	65,00	62,50	66,50	58,50	62,40	58,50	66,50
Jałówki opasane (kl. E)	kg	11,00	-	11,00	11,50	9,50	11,00	10,80	9,50	11,50
Maciory i braki	kg	4,94	-	3,50	-	5,19	3,00	4,16	3,00	5,19
Mleko	l	2,00	-	1,55	2,00	2,03	1,97	1,91	1,55	2,03
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	11,25	-	13,00	11,50	-	11,00	11,69	11,00	13,00
Tuczniki kl. I	kg	7,20	7,50	8,00	-	6,22	5,85	6,95	5,85	8,00

Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	-	-	287,00	350,00	-	353,00	330,00	287,00	353,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	258,00	270,00	-	285,00	271,00	258,00	285,00
Mieszanka B	dt	-	-	286,00	-	-	292,00	289,00	286,00	292,00
Mieszanka BO	dt	-	-	-	300,00	-	292,00	296,00	292,00	300,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	-	248,00	390,00	250,00	-	459,50	336,88	248,00	459,50
Koncentrat LP	dt	-	260,00	358,00	-	-	444,00	354,00	260,00	444,00
Koncentrat prosiak	dt	-	300,00	337,00	-	-	393,50	343,50	300,00	393,50
Koncentrat PW	dt	-	225,00	348,00	255,00	-	352,50	295,13	225,00	352,50
Koncentrat T	dt	-	250,00	333,00	245,00	-	432,00	315,00	245,00	432,00
Mieszanka LK	dt	-	162,00	296,00	154,00	-	276,00	222,00	154,00	296,00
Mieszanka PP finiszer	dt	-	155,00	269,00	-	-	252,00	225,33	155,00	269,00
Mieszanka PP grower	dt	-	185,00	237,00	155,00	-	244,00	205,25	155,00	244,00
Mieszanka PP starter	dt	-	220,00	292,00	-	-	293,00	268,33	220,00	293,00
Mieszanka PW	dt	-	198,00	224,00	197,00	-	247,80	216,70	197,00	247,80
Prowit T	dt	-	245,00	-	-	-	332,00	288,50	245,00	332,00
inne										
Otręby pszenne	dt	-	-	157,00	-	-	188,00	172,50	157,00	188,00
Śruta kukurydziana	dt	-	150,00	-	-	188,00	236,00	191,33	150,00	236,00
Śruta sojowa	dt	-	-	313,00	-	-	304,00	308,50	304,00	313,00

eprasa.pl 43f9e0f941

Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	280,00	230,00	250,00	226,80	272,00	251,76	226,80	280,00
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	-	-	327,00	331,00	319,14	-	325,71	319,14	331,00
Korn -Kali 40	dt	-	-	170,22	170,10	170,70	194,00	176,26	170,10	194,00
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	242,00	245,00	192,00	-	-	-	226,33	192,00	245,00
Mocznik bez dodatków 46	dt	217,50	255,00	209,52	221,90	300,00	244,00	241,32	209,52	300,00
Mocznik otoczkowany 46	dt	-	-	-	203,50	-	269,50	236,50	203,50	269,50
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	220,00	200,00	-	232,45	225,18	247,00	224,93	200,00	247,00
Polifoska 4-12-32	dt	-	-	300,00	-	-	-	300,00	300,00	300,00
Polifoska 6-20-30	dt	330,00	351,25	314,00	308,45	319,20	341,50	327,40	308,45	351,25
Polifoska 8-24-24	dt	-	-	338,00	317,25	328,90	349,00	333,29	317,25	349,00
Saletra amonowa 32	dt	-	189,00	194,00	190,00	193,32	207,00	194,66	189,00	207,00
Saletra amonowa 34	dt	193,75	199,00	183,67	190,00	201,66	202,50	195,10	183,67	202,50
Saletrzak/Salmag 28	dt	-	-	-	165,80	-	171,00	168,40	165,80	171,00
Saletrzak/Yara Bela 27	dt	167,00	166,25	168,00	160,00	165,21	185,75	168,70	160,00	185,75
Siarczan potasu 50 granulowany	dt	-	-	-	-	315,26	497,00	406,13	315,26	497,00
Superfosfat wzbogacony 40	dt	-	-	329,00	300,10	-	309,00	312,70	300,10	329,00
Agil-S 100 EC	l	-	119,00	-	144,72	126,11	-	129,94	119,00	144,72
Betanal MaxxPro 209 OD	l	-	-	-	-	135,00	-	135,00	135,00	135,00
Butisan 400 SC	l	-	-	-	-	132,00	-	132,00	132,00	132,00
Cabrio Duo 112 EC	l	99,00	88,00	-	-	118,65	-	101,88	88,00	118,65
Caramba 60 SL/Sirena 60 EC	l	105,00	-	-	-	-	-	105,00	105,00	105,00
Chwastox Turbo 340 SL	l	-	33,00	44,00	-	44,75	-	40,58	33,00	44,75
Coragen 200 SC	l	1 314,00	1 700,00	-	-	1 741,10	-	1 585,03	1 314,00	1 741,10
Cyperkill Max 500 EC	l	-	101,00	-	208,00	187,75	-	165,58	101,00	208,00
Decis Mega 50 EW	l	-	181,50	178,00	172,35	190,70	-	180,64	172,35	190,70
Delan 700 WG	kg	-	269,00	-	311,86	-	-	290,43	269,00	311,86
Delmetros 100 SC	l	-	-	-	-	209,00	-	209,00	209,00	209,00
Glean 75 WG	100 g	-	-	-	-	191,00	-	191,00	191,00	191,00
Goal 480 SC	l	-	392,00	-	-	-	-	392,00	392,00	392,00
Huzar Active Plus	l	130,00	-	-	-	155,50	-	142,75	130,00	155,50
Inazuma 130 WG	kg	240,00	250,00	266,00	259,00	266,97	-	256,39	240,00	266,97
Merpan 80 WDG	kg	-	64,00	-	-	-	-	64,00	64,00	64,00

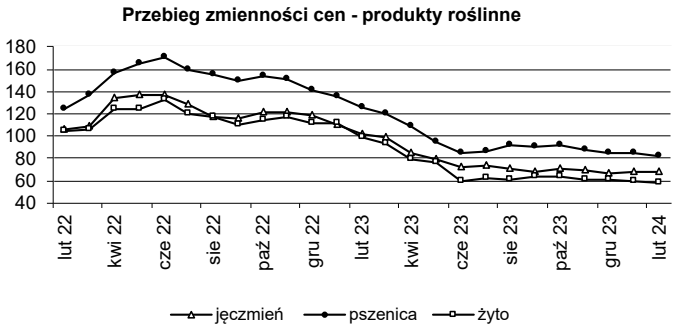

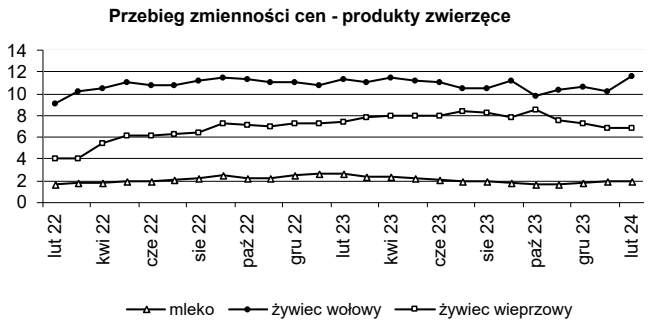

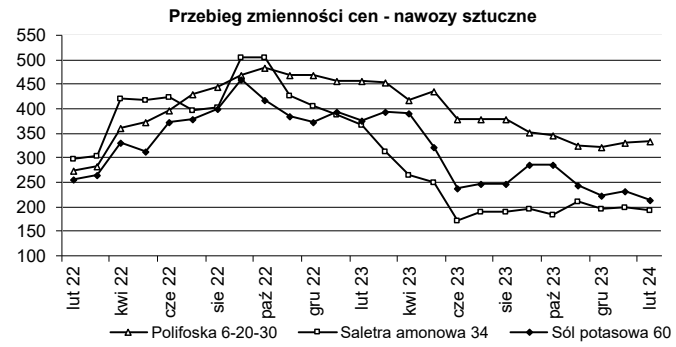

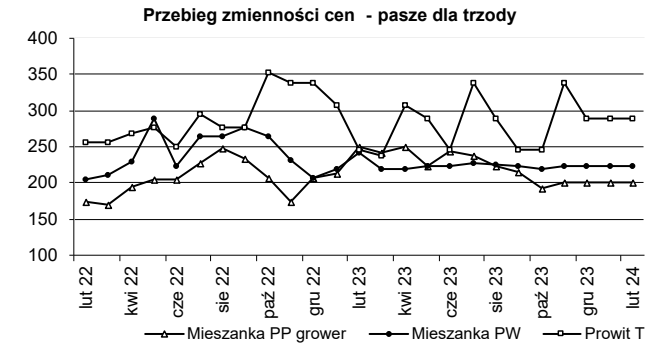

eprasa.pl 43f9e0f941

Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	-	1 500,00	1 150,00	720,00	-	-	1 123,33	720,00	1 500,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	1,27	1,40	1,13	1,17	1,30	1,35	1,27	1,13	1,40
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	-	4 500	-	5 650	-	-	5 075	4 500	5 650
Jęczmień	dt	70,00	90,00	-	70,00	-	-	76,67	70,00	90,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	-	5 000	-	5 650	-	-	5 325	5 000	5 650
Mieszanka zbożowa	dt	-	100,00	-	75,00	-	-	87,50	75,00	100,00
Miód	l	49,33	43,33	40,83	41,67	42,50	46,25	43,99	40,83	49,33
Mleko krowie	l	3,75	3,83	2,97	4,00	4,50	2,30	3,56	2,30	4,50
Obornik	t	-	-	-	150,00	160,00	150,00	153,33	150,00	160,00
Owies	dt	-	90,00	-	80,00	-	-	85,00	80,00	90,00
Prosię (15 - 20 kg)	szt.	-	300,00	250,00	140,00	-	-	230,00	140,00	300,00
Pszenica	dt	82,50	100,00	-	90,00	-	-	90,83	82,50	100,00
Pszenżyto	dt	-	100,00	-	70,00	-	-	85,00	70,00	100,00
Siano łąkowe prasowane	t	-	200,00	320,00	350,00	-	-	290,00	200,00	350,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	120,00	-	250,00	-	-	185,00	120,00	250,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	130,00	250,00	250,00	140,00	133,00	153,50	176,08	130,00	250,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	-	140,00	150,00	120,00	117,00	145,00	134,40	117,00	150,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	40,00	-	-	-	-	40,00	40,00	40,00
Koszenie traw	ha	325,00	150,00	170,00	200,00	207,50	-	210,50	150,00	325,00
Najem pracownika - prace dorywcze	h	30,00	25,00	36,00	30,00	25,00	-	29,20	25,00	36,00
Olej napędowy	l	6,44	6,51	6,60	6,53	6,64	6,72	6,57	6,44	6,72
Oprysk roślin	ha	110,00	85,00	101,67	95,00	105,95	110,00	101,27	85,00	110,00
Orka głęboka	ha	320,00	350,00	328,33	285,00	362,00	379,33	337,44	285,00	379,33
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	27,00	40,00	-	-	-	-	33,50	27,00	40,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	26,00	25,00	15,00	17,00	24,50	-	21,50	15,00	26,00
Roztrząsanie obornika z załadunkiem	t	-	40,00	-	-	66,67	35,00	47,22	35,00	66,67
Sadzenie ziemniaków	ha	-	200,00	300,00	220,00	-	-	240,00	200,00	300,00
Siew zbóż agregatem uprawowo siewnym	ha	220,00	260,00	275,00	-	280,00	284,00	263,80	220,00	284,00
Siew zbóż siewnikiem	ha	270,00	210,00	187,50	175,00	251,47	230,00	220,66	175,00	270,00
Talerzowanie	ha	170,00	150,00	200,00	156,67	213,67	300,00	198,39	150,00	300,00
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	210,00	120,00	180,00	180,00	250,00	-	188,00	120,00	250,00
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	220,00	175,00	150,00	150,00	238,00	210,67	190,61	150,00	238,00
Uprawa agregatem podorywkowym	ha	235,00	190,00	218,33	195,00	268,33	190,00	216,11	190,00	268,33
Uprawa agregatem uprawowym	ha	-	100,00	130,00	90,00	-	130,00	112,50	90,00	130,00
Włókowanie	ha	-	150,00	-	125,00	150,00	-	141,67	125,00	150,00
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	250,00	-	160,00	200,00	-	203,33	160,00	250,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	-	1200,00	900,00	-	-	1 050,00	900,00	1 200,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	490,00	435,00	525,00	510,00	440,00	-	480,00	435,00	525,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	440,00	400,00	466,67	475,00	415,00	591,00	464,61	400,00	591,00
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	-	-	-	400,00	850,00	-	625,00	400,00	850,00
Zbiór kukurydzy sieczkarnią polową	ha	-	150,00	-	160,00	-	-	155,00	150,00	160,00

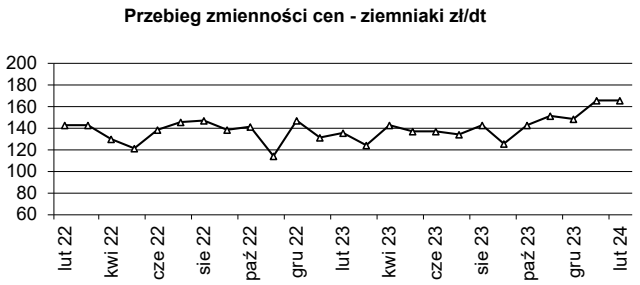

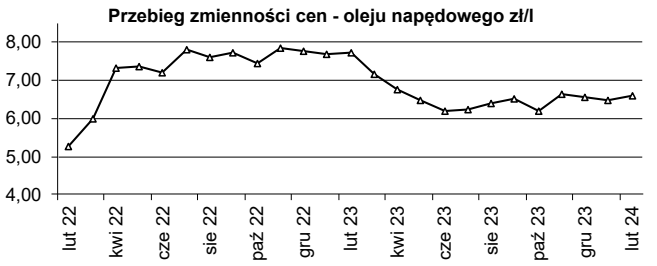

Uwaga: Opracowano na podstwie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

eprasa.pl 43f9e0f941

RYNKI ROLNE

Wszystkie przedstawione poniżej dane są zbierane i udostępniane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, i udostępniane w formie tygodniowych biuletynów na stronie www.minrol.gov.pl

1. Średnie ceny w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy zboża (zł/tonę, bez VAT)

Regiony: Centralno-wschodni - województwa: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie; Północno-zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie. nld - niewystarczająca liczba danych do prezentacji

Towar		Polska			REGIONY								
					Centralno-Wschodni			Południowy			Północno-Zachodni		
		18.02	11.02	zmiana [%]	18.02	11.02	zmiana [%]	18.02	11.02	zmiana [%]	18.02	11.02	zmiana [%]
Pszenica	kons.	857	865	-1,0	814	840	-3,1	880	881	-0,1	865	870	-0,5
	pasz.	833	834	-0,1	788	795	-0,9	811	821	-1,2	860	859	0,1
Żyto	kons.	601	615	-2,4	559	583	-4,2	681	643	5,9	613	626	-1,9
	pasz.	579	615	-5,8	547	554	-1,4	nld	612	*	580	625	-7,2
Jęczmień	kons.	652	nld	*	--	--	--	--	--	--	652	nld	*
	pasz.	739	736	0,4	734	739	-0,7	714	710	0,5	743	742	0,2
	browar.	1117	1069	4,5	nld	nld	*	--	--	--	nld	1109	*
Kukurydza	pasz. "mokra"	nld	--	--	--	--	--	--	--	--	nld	--	--
	pasz.	739	758	-2,4	740	752	-1,6	nld	nld	*	740	759	-2,5
Owies	kons.	1025	1095	-6,4	--	--	--	--	--	--	nld	1095	*
	pasz.	879	920	-4,4	nld	nld	*	--	nld	--	nld	nld	*
Pszenżyto	pasz.	697	702	-0,7	700	704	-0,6	696	688	1,2	695	705	-1,5

2. Średnie miesięczne ceny netto (bez VAT) zbóż w Polsce

Rodzaj ZIARNA		styczeń '23	luty '23	marzec '23	kwiecień '23	maj '23	czerwiec '23	lipiec '23	sierpień '23	wrzesień '23	październik '23	listopad '23	grudzień '23	styczeń '24
Pszenica	kons.	1 378	1 334	1 219	1 141	983	980	988	939	967	969	950	957	902
	paszowe	1 397	1 303	1 228	1 150	1041	1000	977	930	937	947	941	894	871
Żyto	kons.	1 092	1 029	942	873	744	706	692	656	653	649	646	637	628
	paszowe	1 075	1 015	954	848	726	690	712	659	689	718	694	702	622
Jęczmień	kons.	1 080	1 026	920	813	727	691	703	757	759	769	752	703	731
	paszowe	1 228	1 140	1 054	947	842	803	753	746	760	788	773	768	750
	browar.	1 495	1 393	1 353	1 389	1256	1237	1062	1084	1066	1126	1133	1162	1 170
Kukurydza	paszowe	1 289	1 287	1 220	1 135	1046	982	982	957	885	837	823	825	798
Owies	kons.	1 274	1 197	1 117	892	816	809	843	804	850	922	1056	1009	1 102
	paszowe	1 214	1 110	1 016	901	817	778	798	734	808	795	850	812	894
Pszenżyto	paszowe	1 220	1 146	1 073	966	840	793	796	750	817	768	758	785	734

3. Ceny zakupu tuczników wg EUROP w kraju i makroregionach (bez VAT)

(masa ciepła poubojowa zł/t)

Regiony: Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, Środkowo-wschodni: łódzkie, mazowieckie, podlaskie, Południowo-wschodni: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, Zachodni: dolnośląskie, lubelskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie.

Klasa półtusz	Polska			REGIONY											
				Północny			Środkowo-Wsch.			Południowo-Wsch.			Zachodni		
	18.02	11.02	zmiana [%]	18.02	11.02	zmiana [%]	18.02	11.02	zmiana [%]	18.02	11.02	zmiana [%]	18.02	11.02	zmiana [%]
S	9 225	8 900	3,7	9 136	8 868	3,0	9 286	8 958	3,7	9 177	8 818	4,1	9 252	8 898	4,0
E	9 157	8 821	3,8	9 192	8 870	3,6	9 178	8 851	3,7	9 101	8 770	3,8	9 126	8 760	4,2
U	8 875	8 522	4,1	8 978	8 599	4,4	8 905	8 560	4,0	8 808	8 498	3,7	8 786	8 417	4,4
R	8 552	8 178	4,6	8 603	8 231	4,5	8 663	8 285	4,6	8 502	8 156	4,2	8 444	8 081	4,5
O	7 619	7 238	5,3	*	*	*	8 190	7 858	4,2	8 084	7 613	6,2	7 389	7 022	5,2
P	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
RAZEM	**9 138**	**8 806**	**3,8**	**9 141**	**8 827**	**3,6**	**9 176**	**8 852**	**3,7**	**9 082**	**8 760**	**3,7**	**9 115**	**8 751**	**4,2**

4. Ceny zakupu bydła rzeźnego wg makroregionów

(waga żywca zł/t, tygodniowe zmiany cen oraz struktury zakupu w %)

Regiony: Północny - województwa: podlaskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, Centralny: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, lubuskie, Południowy: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie, opolskie, śląskie.

Kategoria bydła	REGIONY											
	Centralny				Południowy				Północny			
	18.02 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	18.02 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	18.02 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]
Bydło ogółem	9,90	0,1	319,3	100,0	9,71	-0,7	313,6	100,0	9,66	1,6	318,7	100,0
bydło 8-12 m-cy (Z)	9,36	-5,2	260,0	0,0	9,85	-5,9	223,3	0,2	--	--	--	--
byki 12-24 m-ce (A)	10,69	-1,3	352,7	30,6	10,72	-0,9	348,4	30,0	10,89	0,1	362,2	27,8
byki > 24 m-cy (B)	10,57	-2,0	391,0	10,5	10,59	-1,5	390,9	4,3	10,55	-2,0	409,2	5,7
wolce > 12 m-cy (C)	--	--	--	--	--	--	*	--	--	--	--	--
krowy (D)	8,27	3,1	284,8	36,0	7,75	1,3	292,8	36,4	8,29	0,9	288,3	49,0
jałówki > 12 m-cy (E)	10,60	0,7	296,2	22,8	10,57	-0,8	292,0	28,5	9,92	-0,8	305,1	17,5

* z uwagi na wymóg nieidentyfikowalności danych ceny nie podano

Opracował: Andrzej Kamiński

eprasa.pl 43f9e0f941

Ogłoszenia rolników

KUPNO

Ciągnik Zetor, przystawkę do kukurydzy; siewnik do kukurydzy i rozsiewacz nawozu. Tel. 728 032 907.

Ciągnik Zetor Forterra, agregat uprawowy 3 m, formownica do redlin ziemniaków, sadzarka do ziemniaków talerzowa. Tel. 795 807 728**.**

Bizon Rekord, BS, Class, sortownik do ziemniaków, pług obrotowy Kverneland Famarol, siewnik zbożowy, agregat siewny, opryskiwacz ciągny na kołach Pilmet. Tel. 790 318 118.

Rozsiewacz wapna RCW Unia Brzeg, dmuchawę do zboża ssąco-tłoczącą POM Augustów, przyczepę rolniczą. Tel. 511 924 809.

SPRZEDAŻ

ROŚLINY

Łubin 1300 zł/t i owies 1000 zł/t. Tel. 698 087 689, 698 087 681.

Łubin słodki. Słodkowo, tel. 661 229 253.

ZWIERZĘTA

Krowy mięsne po pierwszym wycieleniu z cielakami, jałówki cielne do zacielenia. Tel. 692 028 220.
Pstrągi, karpie, króliki, kaczki francuskie, indory, 50 pustych uli, propolis, pyłek, miód. Tel. 518 558 924.

MASZYNY I URZĄDZENIA

Kombajn Claas, ciągnik C330, C360, Ursus 1012, maszyny drobne różne, siewnik Poznaniak. Tel. 889 600 257.
Siewnik Poznaniak z agregatem, talerzówka 3-metrowa z bronami. Tel. 691 574 750.

RÓŻNE

Naprawa pękniętych bloków silników spalinowych, pęknięcia płaszczy wodnych, dziury. Dojazd do klienta. Tel. 601 859 884

Warunki prenumeraty, przyjmowanie reklam

WARUNKI PRENUMERATY
Prenumerata jest prowadzona w 18 PZDR na terenie całego województwa. Roczna cena prenumeraty 1 egz. u doradcy - 30,00 zł, prenumerata pocztowa - 80,00 zł (w przypadku większej ilości egz. prosimy o kontakt z redakcją). Zamówienia na prenumeratę należy przesyłać na adres: redakcja.barzkowice@home.pl lub barzkowice@home.pl, fax 91 561 37 91, albo pocztą: ZODR w Barzkowicach, Redakcja 73-134 Barzkowice 2.
Wpłaty na prenumeratę przyjmujemy na konto: Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie 10 1130 1176 0022 2146 6320 0005

ZAMIESZCZENIE REKLAM (CENY BRUTTO)
▸Reklama w pełnym kolorze:
A4 - pierwsza emisja - 1 130 zł, kolejne - 910 zł
A5 - pierwsza emisja - 590 zł, kolejne - 480 zł
Artykuł reklamowy A4 - 550 zł
Moduły (1 moduł 45x62 mm) - 40 zł/moduł

PRZYJMOWANIE REKLAM I OGŁOSZEŃ
Treść reklamy wraz ze zleceniem i oświadczeniem, że zleceniodawca zapoznał się z treścią Zasad ogólnych przyjmowania ogłoszeń i reklam... należy przesłać (**do 10. dnia w miesiącu poprzedzającym wydanie**, np. do 10 stycznia do nr lutowego) na adres redakcji. Formularz zlecenia, Zasady ogólne dot. reklamy oraz wymogi techniczne dostępne są na stronie www.zodr.pl/wydawnictwo.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Ogłoszenia drobne od rolników zamieszczamy bezpłatnie

Wydawca: ZODR w Barzkowicach, www.zodr.pl
Redakcja: ZODR w Barzkowicach
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 479 40 59, 479 40 41
fax 91 561 37 91
facebook.com/zodr.barzkowice
e-mail: redakcja@zodr.pl
Zespół: Sylwia Lenard (redaktor naczelna)
Milena Worach (skład, projekt okładki)
Druk: TOP DRUK Sp. o.o. sp.k., ul. Nowogrodzka 151a, 18-400 Łomża, nakład 1200 egz.

eprasa.pl 43f9e0f941

Kwadrans na krzyżówkę

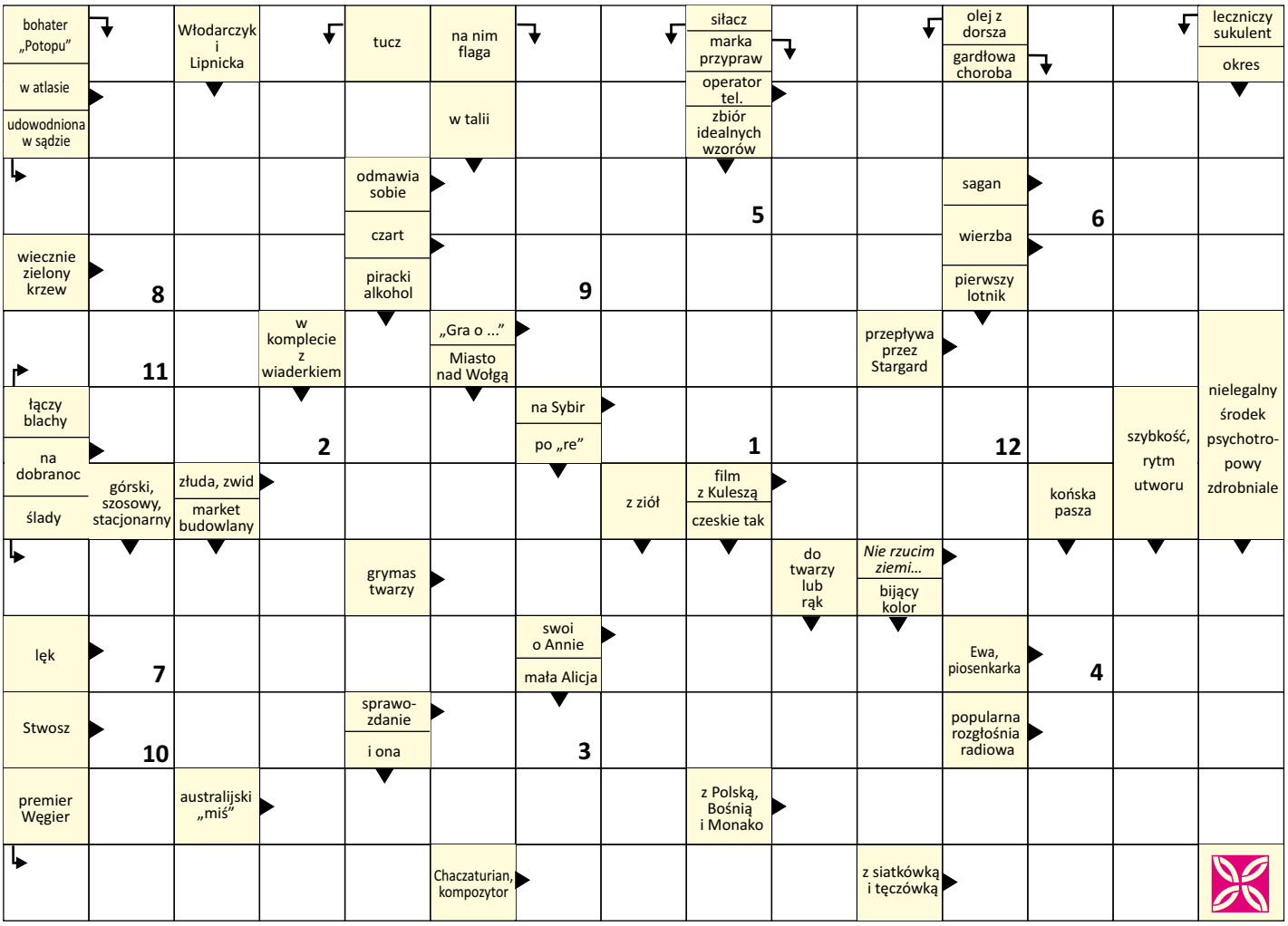

HASŁO:
Nieuprzejmość to imitacja siły

1	2	3	4	5	6	7	8	9	2	7	10	11	5	12	3

Kontakt z nami

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, 73-134 Barzkowice 2
tel. (91) 479 40 10; 15, (91) 561 37 00
fax (91) 561 37 91
e-mail: sekretariat.barzkowice@zodr.pl, www.zodr.pl

Oddział w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8
75-216 Koszalin
tel. (94) 341 87 30, fax (94) 342 79 24
e-mail: koszalin.oddzial@zodr.pl

POWIATOWE ZESPOŁY DORADZTWA ROLNICZEGO

PZDR w Białogardzie, ul. Kisielice Duże 28, 78-200 Białogard
tel. (94) 312 04 10, fax (94) 311 26 88, kom. 513 161 525
e-mail: bialogard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Choszcznie, ul. Jagiełły 17c/6, 73-200 Choszczno
tel./fax (95) 765 27 93, kom. 513 164 889
e-mail: choszczno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Drawsku Pomorskim
ul. Gdyńska 4, 78-500 Drawsko Pom.
tel./fax (94) 363 22 64, kom. 513 161 531
e-mail: drawsko.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryficach, ul. Wojska Polskiego 57/5, 72-300 Gryfice
tel./fax (91) 384 71 52, kom. 513 161 417
e-mail: gryfice.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryfinie zs. w Baniach, ul. Targowa 19
74-110 Banie, tel./fax (91) 416 80 62
kom. 513 161 505, e-mail: gryfino.pzdr@zodr.pl

PZDR w Goleniowie zs. w Nowogardzie
ul. Wojska Polskiego 67, 72-200 Nowogard
tel./fax (91) 392 71 75, kom. 513 161 437
e-mail: goleniow.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kamieniu Pom. zs. w Golczewie
ul. Niepodległości 23, 72-410 Golczewo
tel./fax (91) 382 34 98, kom. 513 161 413
e-mail: kamien.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kołobrzegu
ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
tel./fax (94) 352 40 30, kom. 513 161 526
e-mail: kolobrzeg.pzdr@zodr.pl

PZDR w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
tel. (94) 342 79 29, kom. 513 164 897
e-mail: koszalin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Łobzie, ul. Sikorskiego 6, 73-150 Łobez
tel./fax (91) 397 09 21, kom. 513 161 440
e-mail: lobez.pzdr@zodr.pl

PZDR w Myśliborzu, ul. Spokojna 13, 74-300 Myślibórz
tel./fax (95) 747 93 51, kom. 513 161 541
e-mail: mysliborz.pzdr@zodr.pl

PZDR w Pyrzycach, ul. Kościuszki 26, 74-200 Pyrzyce
tel./fax (91) 570 48 75, kom. 513 161 508
e-mail: pyrzyce.pzdr@zodr.pl

PZDR w Sławnie zs. w Darłowie
ul. Tynieckiego 2, 76-150 Darłowo
tel./fax (94) 314 00 00, kom. 513 164 891
e-mail: slawno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Stargardzie
Barzkowice 2, 73-134 Barzkowice
tel./fax (91) 573 46 03, kom. 513 161 509
e-mail: stargard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinku
ul. Witolda Pileckiego 8-9, 78-400 Szczecinek
tel./fax (94) 374 00 54, kom. 513 161 538
e-mail: szczecinek.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinie
ul. Smolańska 4, 70-026 Szczecin
tel./fax (91) 484 51 55, kom. 513 161 507
e-mail: szczecin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Świdwinie, ul. Kołobrzeska 47, 78-300 Świdwin
tel. (94) 365 35 57, fax (94) 365 61 97, kom. 513 161 536
e-mail: swidwin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Wałczu, ul. Chopina 53, 78-600 Wałcz
tel./fax (67) 258 97 30, kom. 513 161 411
e-mail: walcz.pzdr@zodr.pl

eprasa.pl 43f9e0f941

GRUPA AZOTY

GRUNT TO URODZAJ

Poznaj wszystkie nawozy, skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.eu

www.grupaazoty.com

www.polifoska.pl

eprasa.pl 43f9e0f941

GRUNT TO URODZAJ

W Grupie Azoty wciąż poszerzamy ofertę, tworzymy produkty nowoczesne, które mają praktyczne zastosowanie w różnych warunkach i dla różnorodnych upraw. Warto to wykorzystać.

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR:

Poznaj wszystkie nawozy, skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.eu

www.grupaazoty.com

agro@grupaazoty.com

SKR Strzelce Krajeńskie Sp. z o.o.
tel. 95 763 29 43
www.skrstrzelce.pl

eprasa.pl 43f9e0f941